

PROSTOVOLJNI SPORAZUM O PARTNERSTVU**med Evropsko unijo in Republiko Liberijo o izvrševanju gozdarske zakonodaje, upravljanju in trgovanju pri uvozu lesnih proizvodov v Evropsko unijo**

EVROPSKA UNIJA, v nadaljnjem besedilu: Unija,

in

REPUBLIKA LIBERIJA, v nadaljnjem besedilu: Liberija,

v nadaljnjem besedilu skupaj imenovani: pogodbenici, STA SE –

GLEDE NA tesno sodelovanje med Unijo in Liberijo, predvsem v okviru Sporazuma o partnerstvu med skupino afriških, karibskih in pacifiških držav na eni strani ter Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi, podpisanega 23. junija 2000 ⁽¹⁾ v Cotonouju, kakor je bil revidiran v Luxembourgju 25. junija 2005 (v nadaljnjem besedilu: Sporazum iz Cotonouja);

KER je Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o akcijskem načrtu EU za izvrševanje zakonodaje, upravljanje in trgovanje na področju gozdov (FLEGT) ⁽²⁾ prvi korak v nujnem boju proti nezakoniti sečnji in z njo povezani trgovini;

OB UPOŠTEVANJU pomembnosti načel, določenih v Deklaraciji iz Ria iz leta 1992 v okviru zagotavljanja trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, predvsem pa načela 10 v zvezi s pomembnostjo ozaveščenosti in sodelovanja javnosti pri okoljskih vprašanjih ter načela 22 v zvezi s ključno vlogo domorodnega prebivalstva in drugih lokalnih skupnosti pri okoljskem upravljanju in razvoju;

OB UPOŠTEVANJU Pravno nezavezujoče uradne izjave o načelih za globalno soglasje o upravljanju, varstvu in trajnostnem razvoju vseh vrst gozdov iz leta 1992 ter Pravno nezavezujočega instrumenta o vseh vrstah gozdov ⁽³⁾, ki ga je nedavno sprejela Generalna skupščina Združenih narodov;

OB UPOŠTEVANJU Konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (CITES), zlasti potrebe, da se izvozna dovoljenja, ki jih pogodbenice konvencije CITES izdajajo za primerke vrst iz prilog I, II ali III, izdajajo samo pod nekaterimi pogoji, zlasti pod pogojem, da ti osebki niso bili pridobljeni v nasprotju s predpisi zadevne države o varstvu živalstva in rastlinstva;

OB UPOŠTEVANJU pomena, ki ga pogodbenici pripisujeta razvojnim ciljem, dogovorjenim na mednarodni ravni, in ciljem tisočletja za razvoj Združenih narodov;

OB POTRDITVI pomena, ki ga pogodbenici pripisujeta načelom in pravilom, s katerimi se urejajo večstranski trgovinski sistemi, predvsem pravice in obveznosti v Splošnem sporazumu o carinah in trgovini (GATT) iz leta 1994, ter drugi večstranski sporazumi, s katerimi se vzpostavlja Svetovna trgovinska organizacija (STO), ter potrebo po pregledni in nediskriminatorni uporabi teh načel in pravil;

OB UPOŠTEVANJU Uredbe Sveta (ES) št. 2173/2005 z dne 20. decembra 2005 o vzpostavitvi sheme izdajanja dovoljenj FLEGT za uvoz lesa v Evropsko skupnost ⁽⁴⁾;

OB UPOŠTEVANJU okvira, določenega z liberijskim zakonom o reformi nacionalnega gozdarstva ⁽⁵⁾, ki usklajuje konkurenčne trgovinske, skupnostne in okoljske prioritete pri uporabi, upravljanju in varstvu gozdnih virov, s čimer se spodbuja učinkovita uporaba gozdnih virov za potrebe gospodarskega razvoja v sedanosti in se hkrati zagotavlja, da bodo gozdni viri na voljo tudi prihodnjim generacijam;

NADALJE POTRJUJETA, da se Liberija zaveda pomembnosti javnega sodelovanja in preglednosti trajnostne uporabe gozdov in njihovega upravljanja, vključno z dodeljevanjem gozdarskih dovoljenj, spodbujanjem okolju prijaznega gospodarjenja in spremljanjem spoštovanja davčnih in drugih zakonskih zahtev;

ZAVEDAJOČ SE, da je liberijski sistem za zagotavljanje zakonitosti zasnovan tako, da jamči zakonitost vseh lesnih proizvodov, izvoženih iz Liberije kamor koli po svetu, in z namenom, da se uporabijo in razširijo pravne zahteve na vse lesne proizvode, ki se uporabljajo na domačem trgu;

OB UPOŠTEVANJU prizadevanj Liberije za spodbujanje trajnostnega upravljanja gozdov in živalstva na celotnem nacionalnem ozemlju ter zlasti zagotavljanje zakonitosti vseh tokov lesa;

⁽¹⁾ UL L 317, 15.12.2000, str. 3.

⁽²⁾ COM(2003) 251 konč., 21.5.2003.

⁽³⁾ A/RES 62/98, 31. januar 2008.

⁽⁴⁾ UL L 347, 30.12.2005, str. 1.

⁽⁵⁾ Zakon o reformi nacionalnega gozdarstva iz leta 2006 (NFRL).

NADALJE PRIZNAVAJO prispevek izvajanja prostovoljnega sporazuma o partnerstvu FLEGT k boju proti podnebnim spremembam v skladu s prizadevanji za zmanjševanje emisij zaradi krčenja in degradacije gozdov (REDD+), in sicer s spodbujanjem izvrševanja gozdarske zakonodaje in upravljanja gozdov;

OB UPOŠTEVANJU pomena, ki ga pogodbenici pripisujeta sodelovanju civilne družbe, zasebnega sektorja in lokalnega prebivalstva pri uspešnem izvajanju politike gospodarjenja z gozdovi, zlasti s posvetovanji in obveščanjem javnosti –

DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

Člen 1

Cilj

Cilj tega sporazuma, ki je skladen s skupno zavezo pogodbenic za trajnostno gospodarjenje z vsemi vrstami gozdov, je vzpostaviti pravni okvir, katerega namen je zagotavljati, da so vsi lesni proizvodi, ki se iz Liberije uvozijo v Unijo in jih zajema ta sporazum, proizvedeni zakonito, in tako spodbujati trgovanje z lesnimi proizvodi.

Poleg tega ta sporazum zagotavlja podlago za dialog in sodelovanje med pogodbenicama, namenjeno pospešitvi in spodbuditvi celovitega izvajanja tega sporazuma ter okrepitevi izvrševanja gozdarske zakonodaje in upravljanja gozdov.

Člen 2

Opredelitve pojmov

V tem sporazumu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „uvoz v Evropsko unijo“ pomeni sprostitev lesa in lesnih proizvodov v prosti promet v Uniji v smislu člena 79 Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti ⁽¹⁾, pri čemer teh proizvodov ni mogoče opredeliti za „blago nekomercialne narave“, kakor je določeno v členu 1(6) Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti ⁽²⁾;
- (b) „izvoz“ pomeni fizični izstop ali odvzem lesnih proizvodov iz katerega koli dela geografskega območja Liberije, razen lesnih proizvodov, ki so v tranzitu prek Liberije;
- (c) „les v tranzitu“ pomeni vse lesne proizvode s poreklom iz tretje države, ki pod carinskim nadzorom vstopijo na ozemlje Liberije in ga zapustijo v enaki obliki, pri čemer ohranijo svoje poreklo;
- (d) „lesni proizvodi“ pomenijo proizvode iz Priloge I;
- (e) „oznaka HS“ pomeni štiri- ali šestmestno kodo, kot je določena v harmoniziranem sistemu poimenovanj in šifrskih oznak blaga, vzpostavljenem z Mednarodno konvencijo o harmoniziranem poimenovanju in šifrskih oznakah blaga Svetovne carinske organizacije;

⁽¹⁾ UL L 302, 19.10.1992, str. 1.

⁽²⁾ UL L 253, 11.10.1993, str. 1.

- (f) „dovoljenje FLEGT“ pomeni potrdilo, da je pošiljka zakonitega porekla in je pregledana v skladu z merili iz tega sporazuma. Dovoljenje FLEGT je lahko v papirni ali elektronski obliki;
- (g) „organ za izdajanje dovoljenj“ pomeni organ, ki ga je Liberija določila za izdajanje in potrjevanje dovoljenj FLEGT;
- (h) „pristojni organi“ pomeni organe, ki jih države članice Unije določijo za prejetje, priznavanje in preverjanje dovoljenj FLEGT;
- (i) „pošiljka“ pomeni količino lesnih proizvodov, za katere se izda dovoljenje FLEGT in ki jo pošlje pošiljatelj ali odpravnik iz Liberije ter je pri carinskem organu v Uniji deklarirana za sprostitev v prosti promet;
- (j) „zakonito proizveden les“ pomeni lesne proizvode, pridobljene, proizvedene in tržene po postopkih, ki so skladni z vsemi veljavnimi liberijskimi zakoni in predpisi, kot je določeno v Prilogi II;
- (k) „sprostitev v prosti promet“ pomeni carinski postopek Unije, s katerim dobi blago, ki nima porekla v Uniji, carinski status blaga Unije (po Uredbi (EGS) št. 2913/92), in vključuje pobiranje zapadlih uvoznih dajatev, po potrebi pobiranje drugih dajatev, uporabo ukrepov trgovinske politike, prepovedi in omejitev ter izpolnjevanje drugih predpisanih formalnosti glede uvoza blaga;
- (l) „Evropska komisija“ pomeni institucijo Unije po členu 13(1) in členu 17 Pogodbe o Evropski uniji, ki med drugim zastopa Unijo na mednarodni ravni in opravlja usklajevalne, izvršilne in upravljaljske naloge.

Člen 3

Shema izdajanja dovoljenj FLEGT

1. Med pogodbenicama se vzpostavi shema izdajanja dovoljenj za izvrševanje zakonodaje, upravljanje in trgovanje na področju gozdov (v nadaljnjem besedilu: shema izdajanja dovoljenj FLEGT). Z njo se vzpostavlja niz postopkov in zahtev, katerih cilj je, da se prek dovoljenj FLEGT preverja in potrjuje zakonitost proizvodnje lesnih proizvodov, odpremljenih v Unijo. V skladu z Uredbo (ES) št. 2173/2005 in tem sporazumom Unija sprejme take pošiljke iz Liberije za uvoz v Unijo, samo če imajo dovoljenja FLEGT.

2. Shema izdajanja dovoljenj FLEGT se uporablja za lesne proizvode iz Priloge I.

Člen 4

Organ za izdajanje dovoljenj

1. Liberija imenuje svoj organ za izdajanje dovoljenj (v nadaljnjem besedilu: organ za izdajanje dovoljenj), njegove kontaktne podatke pa sporoči Evropski komisiji. Obe pogodbenici javno objavita te informacije.

2. Organ za izdajanje dovoljenj preveri, ali so bili lesni proizvodi proizvedeni zakonito v skladu z zakonodajo iz Priloge II. Organ v skladu z določbami iz Priloge II izda dovoljenja FLEGT, ki zajemajo pošiljke zakonito proizvedenega ali pridobljenega lesa za izvoz v Unijo.

3. Organ za izdajanje dovoljenj ne izda dovoljenj FLEGT za noben lesni proizvod, ki je sestavljen iz ali vsebuje lesne proizvode, uvožene v Liberijo iz tretje države, razen če se ne dokaže, da je bil lesni proizvod izdelan in izvožen v skladu z zakonodajo zadevne tretje države ter da je skladen z določbami iz Priloge II k temu sporazumu in vsemi predpisi, ki urejajo uvoz lesnih proizvodov v Liberijo.

4. Organ za izdajanje dovoljenj vzpostavi in objavi postopke za izdajanje dovoljenj FLEGT. Vodi tudi evidenco vseh pošiljk, ki imajo dovoljenja FLEGT, v skladu z nacionalno zakonodajo o varstvu podatkov pa še zagotavlja, da so te evidence na voljo za neodvisno spremljanje, pri čemer se upošteva zaupnost informacij, ki so last izvoznikov.

Člen 5

Pristojni organi Unije

1. Evropska komisija sporoči Liberiji kontaktne podatke pristojnih organov, ki jih imenujejo države članice Unije. Obe pogodbenici javno objavita te informacije.

2. Pristojni organi za vsako pošiljko preverijo, ali ima veljavno dovoljenje FLEGT, preden jo sprostijo v prosti promet v Uniji. Kadar obstajajo dvomi o veljavnosti dovoljenja FLEGT, je mogoče sprostitev pošiljke začasno ustaviti, pošiljko pa zadržati. V Prilogi III so opisani postopki, s katerimi se ureja sprostitev pošiljk v prosti promet v Uniji, ki imajo dovoljenje FLEGT.

3. Pristojni organi vodijo in letno objavljajo evidenco prejetih dovoljenj FLEGT.

4. Pristojni organi v skladu z nacionalno zakonodajo o varstvu podatkov omogočijo osebam in organom, ki jih je Liberija določila kot neodvisne nadzornike, vpogled v zadevno dokumentacijo in podatke.

5. Vendar se za les in lesne proizvode, ki so pridobljeni iz drevesnih vrst, naštetih v dodatkih h Konvenciji o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (CITES), in za katere je bilo izdano dovoljenje FLEGT, ob vstopu v Unijo opravi le preverjanje, določeno z Uredbo

Sveta (ES) št. 338/97 z dne 9. decembra 1996 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njim⁽¹⁾. Dovoljenje FLEGT tudi jamči, da je bil ta les pridobljen zakonito.

Člen 6

Dovoljenja FLEGT

1. Dovoljenja FLEGT izdaja organ za izdajanje dovoljenj, s čimer potrdi, da so bili lesni proizvodi proizvedeni ali pridobljeni zakonito.

2. Dovoljenja FLEGT so v angleščini in se v tem jeziku tudi izpolnjujejo.

3. Pogodbenici lahko sporazumno uvedeta elektronski sistem za izdajanje, pošiljanje in prejemanje dovoljenj FLEGT.

4. Postopek za izdajanje dovoljenj FLEGT in tehnične specifikacije so v Prilogi IV.

Člen 7

Opredelitev zakonito proizvedenega lesa

Za potrebe tega sporazuma je „zakonito proizveden les“ opredeljen v členu 2 in Prilogi II. Opredelitev določajo liberijski zakoni in predpisi, katerih določbe morajo biti izpolnjene, da bi se za lesne proizvode izdalo dovoljenje FLEGT. Priloga II vsebuje tudi „kontrolne sezname za preverjanje zakonitosti“, „kazalnike zakonitosti“ in „dokazila o zakonitosti“ ter podrobne opise postopkov za preverjanje, ki se uporabljajo za ugotavljanje skladnosti z liberijsko zakonodajo.

Člen 8

Preverjanje zakonito proizvedenega lesa

1. Liberija vzpostavi sistem, s katerim preverja, ali je bil les proizveden ali pridobljen zakonito, in zagotavlja, da se v Unijo izvozijo samo tako preverjene pošiljke. Ta sistem za preverjanje vključuje preglede skladnosti, ki so namenjeni zagotavljanju, da so bili les in lesni proizvodi za izvoz v Unijo proizvedeni ali pridobljeni zakonito ter da se dovoljenja FLEGT ne izdajo za pošiljke lesa in lesnih proizvodov, ki niso bili proizvedeni ali pridobljeni zakonito ali katerih poreklo ni znano. V sistem spadajo tudi postopki za preprečevanje vstopa nezakonito pridobljenega lesa ali lesa neznanega porekla v dobavno verigo.

2. Sistem za preverjanje zakonitosti proizvedenih pošiljk lesnih proizvodov je opisan v Prilogi II.

Člen 9

Uporaba sheme izdajanja dovoljenj FLEGT za lesne proizvode, ki se ne izvažajo v Unijo

1. Liberija si prizadeva preverjati zakonitost lesa, izvoženega na trge zunaj EU, lesa, prodanega na domačem trgu, in uvoženega lesa, če je to mogoče, z uporabo sistemov za preverjanje zakonitosti, ki so bili razviti za izvajanje tega sporazuma.

⁽¹⁾ UL L 61, 3.3.1997, str. 1.

2. V podporo tem prizadevanjem Unija v dialogu z zainteresiranimi stranmi spodbuja uporabo sistemov, razvitih za izvajanje tega sporazuma, pri trgovanju na drugih mednarodnih trgih in trgovanju s tretjimi državami.

Člen 10

Posvetovanja o veljavnosti dovoljenj

1. Zadevni pristojni organ lahko v primeru dvoma glede veljavnosti dovoljenja takoj zaprosi organ za izdajanje dovoljenj za dodatne informacije in pojasnila. Če organ za izdajanje dovoljenj ne odgovori v 21 koledarskih dneh od datuma prejema zahteve za dodatne informacije, pristojni organ ravna v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo in dovoljenja ne prizna. Če se po predložitvi dodatnih informacij in nadaljnjem poizvedovanju ugotovi, da informacije na dovoljenju ne ustrezajo pošiljki, pristojni organ ukrepa v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo in dovoljenja ne prizna. Organ za izdajanje dovoljenj je treba takoj pisno obvestiti o vsakem nepriznavanju dovoljenja FLEGT in navesti razloge za to.

2. V primeru trajnih nesoglasij ali težav pri posvetovanjih o dovoljenjih FLEGT se zadeva lahko predloži v presojo skupnemu odboru za izvajanje Sporazuma.

Člen 11

Neodvisni nadzornik

1. Pogodbenici se dogovorita o nujnosti uporabe storitev neodvisnega nadzornika v dogovorjenih časovnih razmakih, te pa so namenjene preverjanju izvajanja in učinkovitosti sheme izdajanja dovoljenj FLEGT, kot je določeno v Prilogi V.

2. Liberija po posvetovanju z Unijo uporabi storitve neodvisnega nadzornika.

3. Pritožbe, ki se nanašajo na njegovo delo, neodvisni nadzornik predloži skupnemu odboru za izvajanje Sporazuma.

4. Neodvisni nadzornik svoje ugotovitve pogodbenicama pošilja v poročilih v skladu s postopkom iz Priloge V. Poročila neodvisnega nadzornika se objavijo v skladu s postopkom iz Priloge V.

5. Pogodbenici neodvisnemu nadzorniku olajšata delo, med drugim tudi s tem, da mu na svojih ozemljih omogočita dostop do informacij, ki jih potrebuje za opravljanje svoje naloge. Vendar lahko pogodbenici v skladu s svojo zakonodajo o varstvu podatkov zavrneta razkritje informacij, za katere tega ne smeta storiti.

Člen 12

Nepravilnosti

Pogodbenici se medsebojno obveščata, če sumita ali najdeta dokaze o kakršnem koli nespoštovanju predpisov ali nepravilnostih v shemi izdajanja dovoljenj FLEGT, vključno v zvezi z:

(a) nespoštovanjem trgovinske zakonodaje, vključno s preusmerjanjem trgovine iz Liberije v Unijo prek tretje države, ko obstaja sum, da je cilj tega početja izogibanje shemi izdajanja dovoljenj;

(b) dovoljenji FLEGT za lesne proizvode, ki vključujejo uvoženo blago sumljivega porekla iz tretjih držav, ali

(c) goljufijami pri pridobivanju ali uporabi dovoljenj FLEGT.

Člen 13

Začetek delovanja sheme izdajanja dovoljenj FLEGT

1. Pogodbenici se dogovorita o datumu začetka delovanja sheme izdajanja dovoljenj FLEGT.

2. Pred začetkom izdajanja dovoljenj FLEGT se opravi skupna tehnična ocena, katere cilji in merila so določeni v Prilogi VI. Z oceno se ugotovi, ali preverjanje zakonitosti, na katerem temelji shema izdajanja dovoljenj FLEGT, ustrezno izpolnjuje svoje naloge in ali je Unija vzpostavila sisteme za prejetje, preverjanje in priznavanje dovoljenj FLEGT.

Člen 14

Časovni načrt izvajanja tega sporazuma

1. Pogodbenici se strinjata s časovnim načrtom izvajanja iz Priloge VII.

2. Pogodbenici prek skupnega odbora za izvajanje Sporazuma ocenjujeta napredek, ki je bil dosežen pri izvajanju glede na časovni načrt iz Priloge VII.

Člen 15

Spremljevalni ukrepi

1. Pogodbenici sta področja iz Priloge VIII opredelili kot tista področja, na katerih so za izvajanje tega sporazuma potrebna dodatna tehnična in finančna sredstva.

2. Za zagotovitev teh sredstev veljajo običajni postopki Unije in njenih držav članic za načrtovanje pomoči Liberiji ter proračunski postopki Liberije.

3. Pogodbenici ocenita potrebo po skupni ureditvi, s katero se uskladi financiranje in tehnična pomoč Evropske komisije in držav članic Unije v podporo tem postopkom.

4. Liberija zagotovi, da se okrepitev zmogljivosti za izvajanje tega sporazuma vključi v njene nacionalne instrumente načrtovanja, kot so strategije za zmanjšanje revščine in proračuni.

5. Pogodbenici zagotovita, da se dejavnosti v zvezi z izvajanjem tega sporazuma uskladijo z ustreznimi obstoječimi ali prihodnjimi razvojnimi pobudami, kot so pobude za zmanjševanje emisij, ki jih povzročata krčenje in degradacija gozdov (REDD+).

6. Za zagotovitev dodatnih sredstev veljajo postopki, s katerimi se ureja dodeljevanje pomoči Unije, kot je določeno v Sporazumu iz Cotonouja, in postopki, s katerimi se ureja dvostranska pomoč držav članic Unije Liberiji.

Člen 16

Vključevanje zainteresiranih strani v izvajanje tega sporazuma

1. Na podlagi liberijskega zakona o reformi nacionalnega gozdarstva Liberija v zvezi s participativnim upravljanjem gozdnih virov zagotavlja, da se izvajanje tega sporazuma in njegovo spremljanje opravlja v posvetovanju z ustreznimi zainteresiranimi stranmi, vključno s predstavniki industrije, civilne družbe, lokalnih skupnosti in drugih oseb, ki so odvisne od gozdov. Zainteresirane strani sodelujejo v okviru obstoječih upravljaljskih struktur za gozdove in kot člani nacionalnega organa, ki se ustanovi na podlagi odstavka 2 tega člena.

2. Liberija ustanovi nacionalni odbor za spremljanje izvajanja tega sporazuma, ki ga sestavljajo predstavniki ustreznih državnih agencij in drugih pomembnih zainteresiranih strani.

3. Unija organizira redna posvetovanja o izvajanju tega sporazuma z zainteresiranimi stranmi, pri tem pa upošteva svoje obveznosti po Aarhuški konvenciji iz leta 1998 o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah.

Člen 17

Zaščitni ukrepi na področju socialnega varstva

1. Da bi pogodbenici čim bolj zmanjšali morebitne negativne učinke tega sporazuma, si prizadevata za boljše razumevanje načinov preživljanja potencialno prizadetih oseb in lokalnih skupnosti, vključno s tistimi, ki sodelujejo pri nezakoniti sečnji.

2. Pogodbenici spremljata učinke tega sporazuma na skupnosti iz odstavka 1, hkrati pa sprejemata smiselne ukrepe za ublažitev negativnih učinkov. Pogodbenici se lahko dogovorita o dodatnih ukrepih za odpravljanje negativnih učinkov.

Člen 18

Ukrepi za spodbujanje trga

Unija si ob upoštevanju svojih mednarodnih obveznosti prizadeva, da imajo lesni proizvodi iz tega sporazuma ugoden dostop do njenega trga. To vključuje:

- (a) spodbujanje politik javnih naročil v javnem in zasebnem sektorju, ki upoštevajo prizadevanja za zagotovitev ponudbe zakonito proizvedenih lesnih proizvodov, in
- (b) promocijo proizvodov z dovoljenjem FLEGT na trgu Unije.

Člen 19

Skupni odbor za izvajanje Sporazuma

1. Pogodbenici ustanovita skupni odbor za izvajanje Sporazuma (v nadaljnjem besedilu: JIC), ki je namenjen lažjemu spremljanju in pregledu tega sporazuma. JIC tudi spodbuja dialog in izmenjavo informacij med pogodbenicama.

2. Pogodbenici imenujeta svoja predstavnika v JIC, ki odločitve sprejema soglasno. JIC soprodsedujeta dva njegova člana, in sicer eden iz Unije in drugi iz Liberije.

3. JIC obravnava vse zadeve v zvezi z učinkovitim izvajanjem tega sporazuma. JIC:

- (a) se sestaja dvakrat letno; o dnevu in kraju se dogovorita pogodbenici;
- (b) pripravi načrt dela in pravilnik za izvajanje skupnih ukrepov;
- (c) določi svoj poslovnik;
- (d) na sestankih uporablja sistem soprodsedovanja;
- (e) zagotovi, da je njegovo delo pregledno ter da so informacije o njegovem delu in odločitvah dostopne javnosti;
- (f) po potrebi ustanovi delovne skupine ali druge pomožne organe za delovna področja, ki zahtevajo posebna strokovna znanja;
- (g) objavlja letno poročilo. Podrobnosti o vsebini tega poročila so navedene v Prilogi IX.

4. Posebne naloge JIC so opisane v Prilogi X.

5. V obdobju med parafiranjem tega sporazuma in začetkom njegove veljavnosti se za njegovo lažje izvajanje vzpostavi skupni mehanizem za dialog in spremljanje.

Člen 20

Obveščanje o izvajanju tega sporazuma

1. Predstavniki pogodbenic, odgovorni za uradno obveščanje o izvajanju tega sporazuma, so:

za Liberijo:	za Evropsko unijo:
minister za kmetijstvo	vodja delegacije Unije v Liberiji

2. Pogodbenici si pravočasno sporočata informacije, potrebne za izvajanje tega sporazuma.

Člen 21

Poročanje in javno razkrivanje informacij

1. Objava informacij je bistvena pomena za izboljšanje upravljanja, zato je zagotavljanje informacij zainteresiranim stranem osrednja prvina tega sporazuma. Informacije se redno

objavljajo, da se olajša delovanje in spremljanje sistemov, poveča preglednost ter tako izboljša zaupanje zainteresiranih strani in potrošnikov ter zagotovi večja odgovornost pogodbenic. Podrobnosti o informacijah, ki se objavljajo, so navedene v Prilogi IX.

2. Vsaka pogodbenica določi najprimernejši mehanizem za objavo informacij. Pogodbenici si zlasti prizadevata, da zainteresiranim stranem iz gozdarskega sektorja zagotovita zanesljive in najnovejše informacije v realnem času.

3. Objavijo se pravilnik in postopki, ki urejajo delovanje JIC.

Člen 22

Zaupne informacije

1. Vsaka pogodbenica se zaveže, da v svojih zakonsko določenih okvirih ne bo razkrila zaupnih informacij, izmenjanih na podlagi tega sporazuma. Informacij, ki so poslovna skrivnost ali zaupne poslovne informacije, izmenjanih na podlagi tega sporazuma, pogodbenici ne objavita javno in svojim organom, vključenim v izvajanje Sporazuma, ne dovolita njihovega razkritja.

2. Ob upoštevanju odstavka 1 naslednje informacije niso zaupne:

- (a) število in vrsta dovoljenj FLEGT, ki jih je Liberija izdala in Unija prejela, ter količina lesnih proizvodov, ki so bili na podlagi takih dovoljenj izvoženi iz Liberije in uvoženi v Unijo;
- (b) imena in naslovi imetnikov dovoljenj FLEGT in uvoznikov;
- (c) višina pristojbin in davkov, ki jih je izvoznik plačal;
- (d) naložene denarne kazni ali regulativni ukrepi zoper pogodbenika ali imetnika licence FLEGT.

Člen 23

Ozemeljska uporaba

Ta sporazum velja na ozemlju, kjer se uporablja Pogodba o delovanju Evropske unije pod pogoji iz navedene pogodbe, na eni strani, in na ozemlju Liberije na drugi strani.

Člen 24

Reševanje sporov

1. Pogodbenici si prizadevata, da vsak spor glede uporabe ali razlage tega sporazuma rešita s čimprejšnjimi posvetovanji.

2. Če se spor ne reši s posvetovanji v dveh mesecih od datuma prvotne zahteve za posvetovanje, lahko katera koli od pogodbenic spor predloži v reševanje JIC, ki si spor prizadeva rešiti. JIC se predložijo vse ustrezne informacije za poglobljeno proučitev položaja, da se poišče sprejemljiva rešitev. Od JIC se

zato zahteva, naj prouči vse možnosti za nadaljnje učinkovito izvajanje tega sporazuma.

3. Če JIC ne more rešiti spora v dveh mesecih, lahko pogodbenici skupaj zaprosita neodvisno tretjo osebo za pomoč ali mediacijo.

4. Če spora ni mogoče rešiti v skladu z odstavkom 3, lahko katera koli pogodbenica uradno obvesti drugo pogodbenico o imenovanju arbitra; druga pogodbenica mora nato imenovati drugega arbitra v 30 koledarskih dneh po imenovanju prvega arbitra. Pogodbenici skupaj imenujeta tretjega arbitra v dveh mesecih po imenovanju drugega arbitra.

5. Arbitražne odločitve se z večino glasov sprejmejo v šestih mesecih po imenovanju tretjega arbitra.

6. Arbitražna odločitev je za pogodbenici zavezujoča in nanjo se ni mogoče pritožiti.

7. JIC opredeli delovne postopke za arbitražo.

Člen 25

Začasna prekinitev

1. Katera koli pogodbenica lahko začasno prekine izvajanje tega sporazuma, če druga pogodbenica (a) ne izpolnjuje svojih obveznosti iz tega sporazuma, (b) ne ohranja regulativnih in upravnih ukrepov in sredstev, potrebnih za izvajanje tega sporazuma, ali (c) ravna ali ne ravna na način, s katerim povzroča veliko tveganje za okolje, zdravje ali varnost ljudi v Uniji ali Liberiji. Odločitev o začasni prekinitvi in razlogi zanjo se drugi pogodbenici sporočijo v pisno.

2. Določbe tega sporazuma prenehajo veljati 30 koledarskih dni po datumu takega uradnega obvestila.

3. Ta sporazum začne ponovno veljati 30 koledarskih dni po tem, ko pogodbenica, ki je začasno prekinila njegovo izvajanje, obvesti drugo pogodbenico, da razlogi za začasno prekinitev ne veljajo več in pogodbenici soglašata, da se izvajanje tega sporazuma nadaljuje.

Člen 26

Spremembe

1. Pogodbenica, ki želi spremeniti ta sporazum, to predlaga vsaj tri mesece pred naslednjim sestankom JIC. JIC predlog prouči in v primeru soglasja izda priporočilo. Pogodbenici priporočilo proučita in ga odobrita v skladu s svojimi postopki, če se z njim strinjata.

2. Vsaka sprememba, ki jo tako odobrita obe pogodbenici, začne veljati prvi dan meseca, ki sledi dnevno, ko se pogodbenici uradno obvestita o dokončanju zadevnih postopkov.

3. JIC lahko sprejme spremembe prilog.

4. Obvestilo o kakršni koli spremembi se pošlje depozitarjema tega sporazuma ter začne veljati v roku in obliki iz odstavka 2.

Člen 27

Priloge

Priloge k temu sporazumu so njegov sestavni del in so izvršljive.

Člen 28

Trajanje

Ta sporazum velja za nedoločen čas od njegovega začetka veljavnosti.

Člen 29

Prenehanje tega sporazuma

Ne glede na člen 28 lahko vsaka pogodbenica odstopi od tega sporazuma, tako da pisno obvesti drugo pogodbenico. Sporazum preneha veljati 12 mesecev po dnevu prejema takega obvestila.

Člen 30

Verodostojna besedila

Ta sporazum se sestavi v dvojniku v angleščini, bolgarščini, češčini, danščini, estonščini, finščini, francoščini, grščini, italijanščini, latvijščini, litovščini, madžarščini, malteščini, nemščini, nizozemščini, poljščini, portugalsščini, romunščini, slovaščini, slovenščini, španščini in švedščini, pri čemer je vsako od teh besedil enako verodostojno. Pri razlikah v razlagi prevlada angleško besedilo.

Člen 31

Začetek veljavnosti

1. Ta sporazum začne veljati prvi dan meseca, ki sledi dnevu, ko se pogodbenici pisno obvestita o dokončanju za to potrebnih postopkov.

2. Obvestilo se pošlje generalnemu sekretariatu Sveta Evropske unije in liberijskemu ministru za zunanje zadeve, ki sta skupna depozitarja tega sporazuma.

Съставено в Брюксел на двадесет и седми юли две хиляди и единадесета година.

Hecho en Bruselas, el veintisiete de julio de dos mil once.

V Bruselu dne dvacátého sedmého července dva tisíce jedenáct.

Udfærdiget i Bruxelles den syvogtyvende juli to tusind og elleve.

Geschehen zu Brüssel am siebenundzwanzigsten Juli zweitausendelf.

Kahe tuhande üheteistkümnenda aasta juulikuu kahekümne seitsmendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι εφτά Ιουλίου δύο χιλιάδες έντεκα.

Done at Brussels on the twenty-seventh day of July in the year two thousand and eleven.

Fait à Bruxelles, le vingt-sept juillet deux mille onze.

Fatto a Bruxelles, addì ventisette luglio duemilaundici.

Briselē, divi tūkstoši vienpadsmitā gada divdesmit septītajā jūlijā.

Priimta du tūkstančiai vienuoliktų metų liepos dvidešimt septintą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezer-tizenegyedik év július huszonhetedik napján.

Magħmul fi Brussell, fis-sebgha u għoxrin jum ta' Lulju tas-sena elfejn u ħdax.

Gedaan te Brussel, de zevenentwintigste juli tweeduizend elf.

Sporządzono w Brukseli dnia dwudziestego siódmego lipca roku dwa tysiące jedenastego.

Feito em Bruxelas, em vinte e sete de Julho de dois mil e onze.

Întocmit la Bruxelles la douăzeci și șapte iulie două mii unsprezece.

V Bruseli dvadsiateho siedmeho júla dvetisícjedenást.

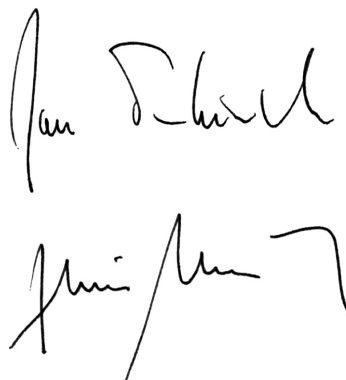
V Bruslju, dne sedemindvajsetega julija leta dva tisoč enajst.

Tehty Brysselissä kahdentenkymmenentenäseitsemäntenä päivänä heinäkuuta vuonna kaksituhattayksitoista.

Som skedde i Bryssel den tjugosjunde juli tjugohundraelva.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

За Република Либерия
Por la República de Liberia
Za Liberijskou republiku
For Republikken Liberia
Für die Republik Liberia
Libeeria Vabariigi nimel
Για τη Δημοκρατία της Λιβερίας
For the Republic of Liberia
Pour la République du Liberia
Per la Repubblica di Liberia
Libērijas Republikas vārdā –
Liberijos Respublikos vardu
A Libériai Köztársaság részéről
Għar-Repubblika tal-Liberja
Voor de Republiek Liberia
W imieniu Republiki Liberii
Pela República da Libéria
Pentru Republica Liberia
Za Libérijskú republiku
Za Republiko Liberijo
Liberian tasavallan puolesta
För Republiken Liberia

SEZNAM PRILOG

Priloga I	Seznam proizvodov, za katere se izda dovoljenje FLEGT
Priloga II	Liberijski sistem za zagotavljanje zakonitosti
Priloga III	Pogoji, ki urejajo sprostitev lesnih proizvodov iz Liberije z dovoljenjem FLEGT v prosti promet v Uniji
Priloga IV	Zahteve in tehnične specifikacije za dovoljenja FLEGT
Priloga V	Funkcije neodvisnega nadzora: pristojnosti in naloge
Priloga VI	Merila za ocenjevanje sistema za zagotavljanje zakonitosti
Priloga VII	Časovni načrt izvajanja
Priloga VIII	Dodatni ukrepi
Priloga IX	Javni dostop do informacij in ukrepi za zagotavljanje preglednosti
Priloga X	Funkcije skupnega odbora za izvajanje Sporazuma

PRILOGA I

SEZNAM PROIZVODOV, ZA KATERE SE IZDA DOVOLJENJE FLEGT

Oznake HS	Trgovsko ime
4401	Les za ogrevanje v hlodih, polenih, vejah, butarah ali podobnih oblikah; iver in podobni drobci, žagovina, lesni odpadki in ostanki, aglomerirani ali neaglomerirani v hlode, brikete, pelete ali podobne oblike, vključno z drobci lesa kavčukovca
4403	Les, neobdelan, z lubjem ali brez lubja ali beljavine, ali grobo obdelan (obtesan)
4406	Leseni železniški ali tramvajski pragovi
4407	Les, vzdolžno žagan ali rezan, cepljen ali luščen, skobljan ali ne, brušen ali ne ali na koncih spojen ali ne, debeline nad 6 mm
4408	Listi za furniranje (vključno s tistimi, ki so pridobljeni z rezanjem laminiranega lesa), za vezan les ali podoben laminiran les in drug les, vzdolžno žagan, rezan ali luščen, skobljan ali ne, brušen ali ne, prstasto spojen ali ne, na koncih spojen ali ne, debeline do vključno 6 mm
4409	Les (vključno lamele in frize za parket, nesestavljene), profiliran (pero in utor, utorjen ali podobno obdelan) vzdolž katerega koli roba, konca ali strani, skobljan ali ne, brušen ali ne ali na koncih spojen ali ne
4410	Iverne plošče, usmerjene pramenske plošče (OSB) in podobne plošče (na primer oblatne plošče) iz lesa in drugih lesnih materialov, neaglomerirane ali aglomerirane s smolami ali drugimi organskimi vezivi
4411	Vlakenne plošče iz lesa ali drugih lesnih materialov, aglomerirane ali neaglomerirane s smolami ali drugimi organskimi vezivi
4412	Vezane lesene plošče, furnirane plošče in podoben lameliran les
4414	Leseni okvirji za slike, fotografije, ogledala in podobne predmete
4415	Zaboji za pakiranje, škatle, gajbe, sodi in podobna embalaža za pakiranje, iz lesa; koluti (tulci) za kable iz lesa; palete, zabojaške palete in druge nakladalne plošče iz lesa; paletne prirobnice iz lesa
4416	Sodi, kadi, vedra in drugi kletarski proizvodi in njihovi deli, vključno doge
4417	Orodja, jedra za orodje, držaji za orodje in lesene osnove in držala za metle in ščetke; lesena kopita za obutev
4418	Stavbno pohištvo in drugi leseni proizvodi za gradbeništvo, vključno celičaste lesene plošče, sestavljene plošče za oblaganje tal, žagane in klane skodle
9403.30	Leseno pisarniško pohištvo
9403.40	Leseno kuhinjsko pohištvo
9403.50	Leseno pohištvo za spalnice
9403.60	Drugo leseno pohištvo

PRILOGA II

LIBERIJSKI SISTEM ZA ZAGOTAVLJANJE ZAKONITOSTI

1. UVOD

Liberijski sistem za zagotavljanje zakonitosti (LAS) je namenjen zagotavljanju zakonitost dodeljevanja pravic za uporabo gozdov ter sečnjo, prevoz, predelavo in prodajo lesa. Temelji na nacionalni zakonodaji in obstoječih državnih nadzornih sistemih, zasnovan pa je bil v okviru nacionalnega multilateralnega postopka, v katerem so sodelovali predstavniki skupnosti, organizacij civilne družbe, vladnih agencij in zasebnega sektorja. Te zainteresirane strani so se v postopku posvetovanj in razprav dogovorili, da ima sistem LAS naslednje prvine:

- opredelitev zakonitosti,
- preverjanje skladnosti z opredelitvijo zakonitosti,
- sistem sledenja,
- izdajanje dovoljenj FLEGT,
- neodvisni nadzor.

Z opredelitvijo zakonitosti se določijo temeljne zakonske zahteve, ki veljajo za gozdarski sektor. Liberijske zainteresirane strani so jo dokončno oblikovale in potrdile med pogajanja o prostovoljnem sporazumu o partnerstvu.

S preverjanjem zakonitosti se sistematično ugotavlja skladnost z zahtevami iz opredelitve zakonitosti. Za to so pristojni vladni organi, kot to določata zakonodaja in prostovoljni sporazum o partnerstvu.

Sistem sledenja se uporablja za nadzor dobavne verige lesa od gozda do izvozne točke ali prodaje na domačem trgu. V ta sistem spadajo operativni nadzor, ki ga izvajajo podjetja, preverjanja s strani upravitelja sistema sledenja in informacijski sistem, v katerem se shranjujejo in analizirajo podatki o dejavnostih operativnega nadzora in preverjanja. Sistem sledenja, ki je pretežno skladen z zahtevami sistema za zagotavljanje zakonitosti, je bil v uporabi, še preden so se začela pogajanja o prostovoljnem sporazumu o partnerstvu. Vzpostavil ga je zunanji izvajalec, ki tudi skrbi za njegovo delovanje, v prihodnosti pa bo sistem prevzel organ za razvoj gozdov.

Liberija izdaja dovoljenja FLEGT za vse izvozne pošiljke lesnih proizvodov, ki so izdelani v skladu z opredelitvijo zakonitosti in so bili ustrezno preverjeni v okviru sistema slednja.

Neodvisni nadzor prispeva k verodostojnosti sistema za zagotavljanje zakonitosti s pregledovanjem vsakega sestavnega dela sistema, da se zagotovi njegovo ustrezno delovanje. Nadzor izvaja pristojni organ, ki je neodvisen od liberijskih regulativnih organov v gozdarskem sektorju in subjektov zasebnega sektorja. Rezultati nadzora se sporočijo skupnem odboru za izvajanje Sporazuma, poročila pa se objavijo.

Funkcije preverjanja zakonitosti, izdajanja dovoljenj in neodvisnega nadzora je določila delovna skupina zainteresiranih strani; te se bodo nadalje razvijale in izvrševale med izvajanjem prostovoljnega sporazuma o partnerstvu.

V tej prilogi je opisano, kako bo sistem za zagotavljanje zakonitosti načeloma deloval v praksi.

2. PODROČJE UPORABE

2.1 Viri lesa

Ves doma pridelani les in vsi doma pridelani lesni proizvodi, ki jih nadzoruje sistem za zagotavljanje zakonitosti, morajo biti iz zakonito določenih območij, za katera so bile pravice uporabe dodeljene v skladu z zakonskimi določbami. Ti viri lesa so lahko naravni gozdovi ali gozdni nasadi, za katere je organ za razvoj gozdov izdal enega od naslednjih dovoljenj:

- pogodba o gospodarjenju z gozdovi,
- pogodba o prodaji lesa,
- dovoljenje za uporabo lesa v zasebne namene,

- dovoljenje za gospodarjenje z gozdom,
- dovoljenje za uporabo motorne žage.

Navedene vrste dovoljenj urejajo zakon o reformi nacionalnega gozdarstva, zakon o pravicah skupnosti, uredba o motornih žagah in drugi zadevni predpisi. Predpisi o pravicah skupnosti in uredba o motornih žagah so v pripravi; po njihovem dokončanju se spremeni sistem za zagotavljanje zakonitosti, da se vanj vključijo morebitne spremembe.

Les kavčukovcev in drugi lesni proizvodi, pridobljeni v skladu s sporazumi o kmetijskih koncesijah, se tudi vključijo v sistem za zagotavljanje zakonitosti.

Nepospravljeni les se vključijo v sistem, potem ko se proda na dražbi in dobi novega zakonitega lastnika.

Les, ki je bil zasežen zaradi kršitev, trenutno ni mogoče vključiti v sistem. Predpisi glede ravnanja z zaseženim lesom in njegove vključitve v sistem za zagotavljanje zakonitosti se razvije v dveh letih in pred začetkom delovanja sheme za dodeljevanje licenc FLEGT.

V okviru sistema za zagotavljanje zakonitosti se preverjajo tudi vsi lesni proizvodi iz Priloge I. Podrobnosti so v oddelku 5.9 te priloge.

2.2 Proizvodi

V okviru sistema za zagotavljanje zakonitosti se preverjajo naslednji proizvodi:

— hlođi	— parket
— iver	— leseni okvirji
— železniški pragovi	— leseni zaboji / škatle
— žagani les	— stavbno pohištvo
— furnir	— pohištvo
— vezane lesene plošče	

V Prilogi I so navedeni proizvodi, ki jih pokriva ta sporazum, in oznake iz nomenklature harmoniziranega sistema poimenovanj (HS), ki se uporabljajo za razvrščanje blaga v mednarodni trgovini.

Liberija bo v poznejših fazah izvajanja sporazuma proučila možnost dodajanja drugih proizvodov v okvir sistema za zagotavljanje zakonitosti, med drugim tudi oglje.

2.3 Namembni trgi

Preverjanje zakonitosti se uporablja tako za lesne proizvode, prodane na domačem trgu, kot za tiste, namenjene za izvoz, in sicer ne glede na namembno državo. Preverjanje proizvodov, prodanih na domačem trgu, se bo uvajalo postopno po načrtu, ki bo odvisen od izvajanja zakona o pravicah skupnosti in uredbi o motornih žagah ter bo upošteval regionalne trgovinske sporazume Gospodarske skupnosti zahodnoafriških držav (ECOWAS) pogodb in njihovo vključevanje v sistem za zagotavljanje zakonitosti.

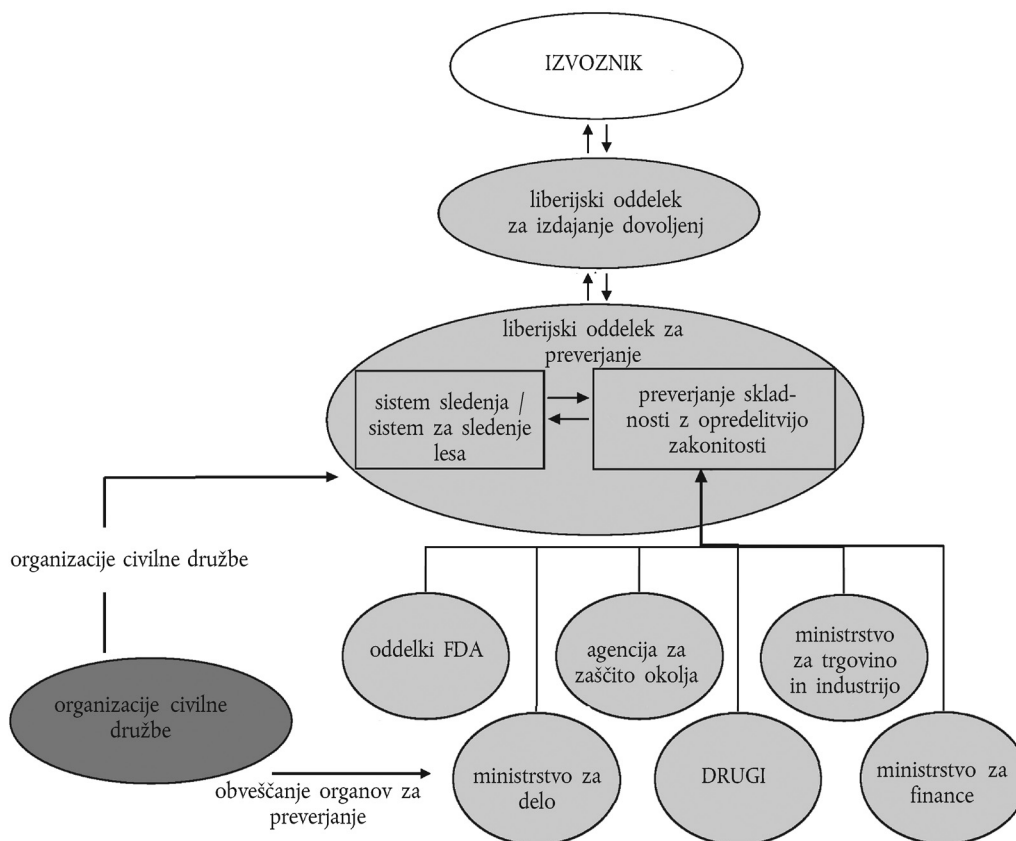
3. INSTITUCIONALNA UREDITEV

Da se preveri skladnost z opredelitvijo zakonitosti (LD) in uporablja sistem sledenja, vzpostavi organ za razvoj gozdov vzpostavila nov oddelek, imenovan liberijski oddelek za preverjanje (LVD). Z zunanjim izvajalcem bo sklenjena pogodba tipa „zgradi-upravljaj-prenesi“ (BOT) za prvih pet let, in sicer za razvoj potrebne metodologije preverjanja, izboljšanje zmogljivosti oddelkov in enot organa za razvoj gozdov, ki so vključeni v izvajanje sistema za zagotavljanje zakonitosti.

Liberijski oddelek za preverjanje bo sodeloval z drugimi oddelki in enotami organa za razvoj gozdov, agencijo za zaščito okolja (EPA), ministrstvom za trgovino in industrijo, ministrstvom za finance, ministrstvo za delo in drugimi ustreznimi državnimi organi, ki so pristojni za določene vidike regulacije gozdarskega sektorja. Ti državni organi bodo predložili dokaze liberijskemu oddelku za preverjanje o skladnosti dejavnosti gospodarskih subjektov z opredelitvijo zakonitosti. Poleg tega se vzpostavi komunikacijski kanal za organizacije civilne družbe, po katerem te sporočajo podatke liberijskemu oddelku za preverjanje in drugim ustreznim organom o spremljanju skladnosti dejavnosti gospodarskih subjektov z zahtevami sistema za zagotavljanje zakonitosti.

Za izdajanje dovoljenj FLEGT za izvoz lesnih proizvodov bo organ za razvoj gozdov vzpostavil nov oddelek, imenovan liberijski oddelek za izdajanje dovoljenj (LLD). Izvozniki bodo svoje vloge za izdajo dovoljenj FLEGT naslovili na liberijski oddelek za izdajanje dovoljenj (glej sliko 1).

Grafični prikaz 1: Institucionalna ureditev preverjanja in izdajanja dovoljenj

4. PREVERJANJE ZAKONITOSTI

4.1 Opredelitev zakonitosti in z njo povezani postopki preverjanja

Opredelitev zakonitosti je sestavljena iz 11 načel, od katerih je vsako razdeljeno na več kazalnikov, tj. pravnih zahtev, ki morajo biti izpolnjene. Vsak kazalnik je opremljen z dokazili, ki se uporabljajo za ugotavljanje, ali subjekt iz zasebnega sektorja ali vladne agencija izpolnjuje pravne zahteve iz zadevnega kazalnika.

Dodatek A vsebuje opredelitev zakonitosti in opisuje postopke preverjanja, ki jih pristojno ministrstvo, vladna agencija in liberijski oddelek za preverjanje uporabljajo kot smernice pri ocenjevanju skladnosti. Okvir za preverjanje določa:

- cilj za opis namena postopka preverjanja,
- regulativni nadzor za zagotovitev normativnih in/ali regulativnih zahtev ter pristojnosti za določeni kazalnik,
- način preverjanja, vključno z opisom preverjanja in sredstvi za njegovo izvedbo, ki zajema pregled dokumentacije, terenski inšpekcijski pregled, potrditev in/ali posvetovanje,
- pogostost, da se opredeli, kako pogosto mora liberijski oddelek za preverjanje ocenjevati skladnost s kazalnikom ali nekaterimi njegovimi vidiki.

Podrobnejši opisi postopkov za ocenjevanje skladnosti z opredeljitvijo zakonitosti, vključno s kontrolnimi seznamami, se pripravijo med izvajanjem prostovoljnega sporazuma o partnerstvu.

4.2 Upravljanje podatkov

Rezultati preverjanj se zapisujejo v sistem za upravljanje podatkov, ki omogoča takojšnje preverjanje skladnosti gospodarskih subjektov z opredeljitvijo zakonitosti. Liberijski oddelek za preverjanje bo zadolžen za upravljanje podatkov, vključno s posodabljanjem vnosov, čigar pogostost je določena v postopkih preverjanja.

Informacijski sistem sistema sledenja (COCIS) vsebuje nekatere podatke o pravni skladnosti, ki se bodo zbirali zaradi ocenjevanja skladnosti z opredeljitvijo zakonitosti v proizvodni verigi. Ti vnosi se uporabljajo kot sprožilci, s katerimi se omogoča napredovanje v proizvodni verigi, na primer začetek sečnje ali prenos hlodov v dobavni verigi. Predvideno je, da bo COCIS postal del sistema za upravljanje podatkov, potrebnih za preverjanje.

Sistem za upravljanje podatkov je treba razviti, da se s kasnejšimi pregledi v spodnjem delu dobavne verige omogoči izmenjava informacij v realnem času, tako da nobeden neskladen les, odkrit med preverjanjem, ne more napredovati.

Arhitektura in tehnične specifikacije sistema za upravljanje podatkov ter podrobni postopki za upravljanje podatkov se razvijejo med izvajanjem prostovoljnega sporazuma o partnerstvu.

4.3 **Preverjanja zakonitosti gospodarskih subjektov, ki dejavnost opravljajo v okviru neodvisne sheme certificiranja za gozdarjenje z gozdovi**

Gospodarski subjekti, ki dejavnost opravljajo v okviru neodvisne sheme certificiranja, ki jo je odobrila liberijska vlada, lahko dokaže pravno skladnost z liberijsko opredelitvijo zakonitosti, tako da liberijskemu oddelku za preverjanje in liberijskemu oddelku za izdajanje dovoljenj predložijo veljavno dovoljenje iz sheme.

Pred sprejetjem sistema certificiranja bo vlada Liberije opravila ocenjevanje doslednosti, da se zagotovi, da so vsi kazalniki liberijske opredelitve zakonitosti vključeni v sistem certificiranja, da se skladnost z njimi sistematično nadzoruje in je celotni postopek certificiranja zanesljiv. Samo sheme, ki so uspešno prestale ocenjevanje skladnosti, se lahko vključijo v liberijski sistem za zagotavljanje zakonitosti.

V skladu z liberijsko zakonodajo se za vse gospodarske subjekte, vključno s tistimi, ki imajo lastne certificirane sisteme sledenja, še naprej uporablja liberijski nacionalni sistem sledenja.

5. SISTEM SLEDENJA

5.1 **Standardni operativni postopki**

Nabor standardnih operativnih postopkov (SOP) je bil razvit, da se določi, (a) kako gozdarska podjetja nadzorujejo svoje dobavne verige in (b) kako se dejavnosti teh podjetij preverjajo s sistemom sledenja:

(a) splošni standardni operativni postopek 01 (GSOP 01) daje splošen opis, kako se izvajajo dejavnosti nadzora in preverjanja lesa in lesnih proizvodov, pridobljenih na podlagi pogodb o prodaji lesa, pogodb o gospodarjenju z gozdovi in dovoljenj za uporabo lesa v zasebne namene;

(b) podrobnosti o vsaki dejavnosti so predstavljene v številnih standardnih operativnih postopkih;

(c) splošni standardni operativni postopki in standardni operativni postopki se spremenijo, tako da upoštevajo vse spremembe v dejavnostih nadzora in preverjanja, vključno z uvedbo novih virov lesa v sistem sledenja.

Nadzor in preverjanje lesa iz naslednjih virov se razvijejo v dveh letih od podpisa prostovoljnega sporazuma o partnerstvu:

(a) gozdovi, ki jih ureja zakon pravicah skupnosti;

(b) sečnja z motorno žago;

(c) uvoženi les;

(d) les v tranzitu;

(e) zaseženi les.

V naslednjih nekaj oddelkih in Dodatku B so opisani ključne kontrolne točke in vodilna načela sistema sledenja.

5.2 **Pred sečnjo**

Za razmejitev pogodbenega območja in območij poseka ter štetje dreves (inventarizacija) je odgovoren pogodbenik. Liberijski oddelek za preverjanje pregleda, ali sta karta območja poseka in pregled inventarja točna, ter komercialnemu oddelku organa za razvoj gozdov pošlje informacije, ki jih ta potrebuje za potrditev karte območja poseka, inventarizacije in letnega potrdila o poseku (AHC).

Osobe organa za razvoj gozdov preveri, ali sta karta območja poseka in inventarizacija, pravilno pripravljena ter ali so pogodbeniki vse obrazce in karte pravilno izpolnili. To je dvostopenjski proces; na prvi stopnji obsega pisarniški pregled, namenjen odkrivanju preprostih administrativnih napak; če je bil pregled na prvi stopnji zadovoljiv, se na drugi stopnji opravi pregled v gozdu na vzorcu, ki obsega najmanj 5 % površine, na kateri je bila opravljena inventarizacija, da preverijo lokacija dreves, njihov premer, drevesne vrste in višina dreves.

COCIS samodejno preveri, da:

(a) referenčna oznaka pogodbenega območja ustreza identifikacijski številki pogodbenika;

- (b) so štirje koti kart območij poseka znotraj bruto pogodbenega območja;
- (c) so bile identifikacijske številke dreves dodeljene pogodbeniku za uporabo v zadevnem pogodbenem območju kot oznake dreves.

Karto območja poseka nato ročno preveri uradnik sistema sledenja, da bi potrdil naslednje:

- (a) referenčna oznaka pogodbenega območja in identifikacijska številka pogodbenika ustrezata navedbam iz predloženih obrazcev inventarizacije;
- (b) inventarni datumi ustrezajo datumom iz obrazcev inventarizacije;
- (c) geografske koordinate po univerzalni prečni Mercatorjevi mreži (UTM) se ujemajo s tistimi iz obrazcev inventarizacije;
- (d) merilo je pravilno označeno na karti; razdalja med celicami je pravilna in razdalje na karti so pravilno označene;
- (e) smer izhodišča je bila pravilno vnesena; puščica kompasa kaže na sever ter je pravilna v primerjavi z izhodiščem;
- (f) številke vrstic inventarizacije in razdalje so pravilno označene;
- (g) meje karte območja poseka, zarisane na karti območja poseka, ustrezajo lokacijski karti pogodbenega območja in niso izven splošnih meja pogodbenega območja;
- (h) številke dreves na karti so v pravih celicah, kot je navedeno v obrazcih inventarizacije;
- (i) kode drevesnih vrst so pravilne.

Uradnik sistema sledenja izpolni standardni obrazec sistema COCIS, ki ima več potrditvenih polj in se pošlje uradniku za vnos podatkov ali operaterju sistema COCIS zaradi njegovega vnosa v navedeni sistem.

Če se pri katerem od pregledov obrazcev inventarizacije ali kart območja poseka ugotovijo napake, potem operater sistema COCIS natisne obrazce / karte, ki niso prestale kontrole. Nadzornik vnosa podatkov sistem sledenja jih pošlje pogodbeniku, da jih popravi, popravke in postopek se nato ponovi s popravljenimi podatki.

5.3 Posek

Ta proces opisuje postopke označevanja, merjenja in beleženja, ki jih pogodbeniki izvajajo med posekom. Merjenje ter označevanje hlodov in štorov sta potrebna za povezovanje izvornih številke dreves (dodeljene med inventarizacijo) s hlodi, ki izvirajo iz poseka, in štori, ki ostanejo v gozdu, s čimer se zagotavlja sledljivost.

Ko se izda letno potrdilo o poseku, se pogodbeniku dodelijo oznake s črtno kodo za hlode in se mu dovoli, da začne s posekom na lokacijah, navedenih na karti območja poseka:

- (a) pred sečnjo drevesa evidentira pogodbenikov merilec hlodov identifikacijsko številko oznake drevesa, dodeljeno med inventarizacijo;
- (b) po podrtju drevesa merilec hlodov pritrdi eno novo oznako na ritino hloda, drugo pa na štor. Hlod v dolžini drevesa se izmeri na naslednji način: premera ritine in zgornjega dela hloda ter dolžina hloda do roba krošnje (zaokroženo navzgor na 10 cm natančno). Merilec hlodov zapiše podatke v dlančnik (PDA) ali v ustrezni obrazec.

Nato nadaljuje pri naslednjem drevesu, ki ga je treba posekati, in ponovi postopek. Zbrane podatke se predloži uradniku za vnos podatkov pri sistemu sledenja, ki jih obdela in prenese v COCIS.

5.4 Skladišče hlodovine v gozdu

Ta proces opisuje, kako pogodbenik izmeri in označi podrta drevesa, ko se ta prepeljejo do skladišča hlodovine in razžagajo. Enak postopek se uporablja, če se hlodi pozneje ponovno razžagajo na manjše dolžine ali se enostavno obrežejo na koncih (tj. nekaj prvih centimetrov lesa se odžaga, da je hlod videti lepši pred prodajo ali izvozom). Glavno načelo je, da ima vsak nov hlod identifikacijsko oznako, tako da se zagotovi sledljivost do prvotnega hloda, drevesa in karte območja poseka.

Merilci hlodov iz sistema sledenja preverjajo vzorce, da bi potrdili, da je gospodarski subjekt hlode pravilno označil in izmeril. Drevesne vrste, premer in dolžina hloda se zabeležijo v sistem COCIS, ki samodejno primerja podatke o hlodih z informacijami, ki jih je shranil pogodbenik.

5.5 Prevoz hlodov ali predelanega lesa

Ta proces opisuje postopek, ki ga je treba upoštevati pri natovarjanju hlodov in/ali lesnih proizvodov na tovornjak v skladišču hlodovine v gozdu, ko se hlodi natovarjajo na območju za hrambo izven pristanišča in se proizvodi iz žaganega lesa natovorijo pred odpremo v pristanišče ter nato prepeljejo. Ker je sistem sledenja zasnovan tako, da ima podatke v realnem času o položaju hlodov in lesnih proizvodov v dobavni verigi, se uporabljajo naslednji ukrepi:

- (a) ko je pošiljka pripravljena za nakladanje, osebje gospodarskega subjekta (tj. merilec hlodov ali beležnik iz žage) dopolnijo obrazec tovornega lista, tako da:
  - izpolnijo ustrezna polja (črtne kode, drevesne vrste, premer in dolžina in premer),
  - na ustrezna mesta na tovornem listu nalepijo nalepko s črtno kodo,
  - naštejejo vse številke oznak s črtno kodo ali nalepke s črtno kodo, pritrjene na lesnih proizvode, ki so del tovora; te številke je treba ročno prepisati,
  - datirajo tovorni list in se nanj podpišejo;
- (b) hlodi in lesni proizvodi se natovorijo na način, ki omogoča odčitavanje črtnih kod s prenosnim čitalnikom, ne da bi jih pri tem odstranili s tovornjaka. Zato je treba pustiti prostor bodisi levo med koncem hlodov in pregrado tovornjaka (odvisno od tipa tovornjaka) bodisi je treba vse hlode natovoriti, tako da so oznake zadaj in jasno vidne. To naj bi merilci hlodov sistema sledenja in organu za razvoj gozdov olajšalo preverjanje številke oznak, ko je tovornjak na poti.

Liberijski oddelek za preverjanje izvaja 100-odstotno dokumentarno preverjanje izdanih in prejetih tovornih listov / dobavnic in ima mobilne enote merilci hlodov / inšpektorjev, ki preverjajo vzorec vseh tovorov, ki se prevažajo. Evidentirajo se drevesne vrste, premer dreves in njihova dolžina. Hkrati liberijska policija preverja, ali so vsi tovari, ki gredo skozi kontrolne točke, opremljeni s potrebnimi tovornimi listi.

5.6 Predelava lesa

Podrobni postopki, ki opisujejo ocenjevanje žaganih proizvodov in drugih vrst predelanih lesnih proizvodov, se bodo razvili v prvih treh letih izvajanja prostovoljnega sporazuma o partnerstvu. Načeloma bosta operativni nadzor, ki ga izvaja gospodarski subjekt, in preverjanje, ki ga izvaja sistem sledenja, pokrivala (i) vstop lesnih surovin v žago, (ii) skladiščenje lesnih surovin, (iii) predelavo, (iv) skladiščenje predelanih proizvodov in (v) izstop proizvodov iz žage.

Uporabljajo se naslednji nadzorni ukrepi in preverjanja:

- (a) gospodarski subjekt vodi evidenco vseh lesnih surovin, ki vstopajo v žago, in nalaga ustrezne podatke v sistem COCIS;
- (b) gospodarski subjekt vodi evidenco vseh lesnih surovin, ki se skladiščijo v žagi, in nalaga ustrezne podatke v sistem COCIS. Gospodarski subjekt mora uporabljati sistem za upravljanje inventarja, s katerim se evidentirata vstop in izstop surovin iz skladišč;
- (c) osebje gospodarskega subjekta evidentira surovine, ki vstopajo v predelovalni obrat, in vse proizvode, ki izstopajo iz njega, in sicer z vnašanjem podatkov v standardne obrazce. To so osnovni podatki za ocenjevanje predelave (pri žaganju bi bilo to prostornina žaganega količina lesa, ki izstopa iz žage, izražena kot odstotek prostornine hlodov, ki vanjo vstopajo; v drugih primerih gre lahko za enostavno pretvorbena razmerje, na primer $x \text{ m}^3$ žaganega lesa bo enako y enot nog stolov itd.);
- (d) gospodarski subjekt vodi evidenco vseh predelanih lesnih proizvodov, ki se skladiščijo v žagi, in nalaga ustrezne podatke v sistem COCIS. Gospodarski subjekt mora uporabljati sistem za upravljanje inventarja, s katerim se evidentirata vstop in izstop surovin iz vsakega skladišča;
- (e) gospodarski subjekt vodi evidenco vseh lesnih surovin, ki izstopajo iz žage, in nalaga ustrezne podatke v sistem COCIS;
- (f) osebje liberijskega oddelka za preverjanje mora pregledati celotni vzorec predelovalne serije (na primer eno izmeno v žagi), ko je žaga pripravljena za začetek proizvodnje. Ta vzorec je osnova za „odobreno pretvorbena razmerje“;
- (g) občasno in naključno bo osebje liberijskega oddelka za preverjanje ponovno ocenilo „odobreno pretvorbena razmerje“. Ti obiski predelovalnega obrata so nenapovedani;
- (h) COCIS spremlja pretvorbena razmerja, ki temelji na standardnih obrazcih, ki jih gospodarski predloži, in ga primerja z „odobrenim pretvorbena razmerjem“. Vsakršno pomembno odstopanje pomeni začetek nadaljnje preiskave in/ali izdajo poročila o neskladnosti;
- (i) liberijski oddelek za preverjanje izvaja naključne preglede celotnega poslovanja in knjigovodskih sistemov, ki jih gospodarski subjekt uporablja za nadzor nad tokovi lesnih surovin in predelanih proizvodov v žagi.

5.7 Izvoz

Ta postopek opisuje, kako se proizvodi, ki jih je liberijski oddelek za preverjanje že odobril za izvoz, odpremi v pristanišče in potem natovori na plovilo.

Na izvozni točki opravi sistem sledenja v okviru COCIS 100-odstotne preglede števil oznak in specifikacij proizvodov, fizični pregledi pa se izvajajo na vzorcu izvoznih pošilk.

Izvoznik mora obvestiti sistem sledenja, ko je plovilo pripravljeno za natovarjanje, tako da lahko slednji pošlje ekipo za nadzor končnega natovarjanja plovila. Med natovarjanjem hlodov ali svežnjev jih inšpektor iz sistema sledenja primerja s specifikacijo, da se zagotovi, da imajo veljavno dovoljenje FLEGT, podatke pa zapiše v dlančnik (PDA) ali ustrezen obrazec. Vnosi se nato naložijo v COCIS in primerjajo s starejšimi podatki o specifikacijah proizvodov, ki se shranjujejo, da se spremlja, kateri proizvodi se dejansko izvozijo.

5.8 Domači trg

Nadzorni postopki in preverjanja iz oddelkov 5.2 do 5.7 te priloge se uporabljajo za domači trg, če je poreklo lesa iz proizvodnih območij, za katera veljajo pogodbe o prodaji lesa, pogodbe o gospodarjenju z gozdovi in dovoljenja za uporabo lesa v zasebne namene. Postopki za upravljanje dobavnih verig za les, pridobljen s sečnjo z motorno žago, se pripravijo v roku, določenem v Prilogi VII.

5.9 Uvoženi les

Uvoznik mora dokazati, da je uvoženi les iz zakonitih virov ter ima izvozna dovoljenja v skladu z liberijsko zakonodajo. Zakonitost lesa v državi poseka se lahko dokaže z dovoljenji, izdanimi v okviru shem certificiranja ali drugih shem preverjanja zakonitosti, ki jih je ocenila in odobrila liberijska vlada po posvetovanju z zadevnimi vladami. Uvoženi les, ki se pregleduje v okviru sistema za zagotavljanje zakonitosti druge države pogodbenice prostovoljnega sporazuma o partnerstvu z delujočo shemo izdajanja dovoljenj FLEGT, se v liberijskem sistemu za zagotavljanje zakonitosti šteje za zakonitega. Uvoženi les, ki je dokazano zakonit, se vključi v sistem sledenja na meji in se od tam naprej pregleduje in preverja na enak način kot domači les.

5.10 Les v tranzitu

Les v tranzitu se skladišči fizično ločeno od domačega ali uvoženega lesa, Liberijo pa prečka pod nadzorom liberijskih carinskih organov. Les v tranzitu se ne vključi v sistem sledenja in zanj se na izvozni točki ne izdajajo liberijska dovoljenja FLEGT. Država porekla in država poseka morata biti jasno navedeni na nakladnici in drugih prevoznih listinah. Liberija navede pravne dokumente in zadevni carinski nadzor, ki velja za les v tranzitu. Podrobni postopki se razvijajo, preden sistem izdajanja dovoljenj začne delovati.

5.11 Kavčukovci

Standardni operativni postopki za pregledovanje poseka, prevoza, rezanja in izvoza lesa kavčukovcev se pripravijo med izvajanjem prostovoljnega sporazuma o partnerstvu.

5.12 Usklajevanje podatkov

Sistem COCIS se uporablja za usklajevanje kvantitativnih podatkov med posameznimi stopnjami dobavne verige in znotraj njih. Postopki usklajevanja so namenjeni zagotavljanju, da so količine lesa po drevesnih vrstah in dimenzijah konsistentne v celi dobavni verigi, zlasti zaradi dokazovanja, da odpremljene količine lesa ne presegajo prejetih ter da razmerje med količino surovin in količino predelanih proizvodov med predelavo ostane smiselno.

Postopoma se za usklajevanje prečiščenih podatkov iz različnih dobavnih verig razvijajo protokoli, namenjeni pa so zbiranju dokazov o zakonitosti delovanja celotnega gozdarskega sektorja na regionalni ali nacionalni ravni.

Sistem sledenja poleg usklajevanja kvantitativnih podatkov preverja pri zbirki podatkov liberijskega oddelka za preverjanje, da so ti popolnoma skladni z opredelitvijo zakonitosti; to opravi pred vsako prodajo, namenjeno za izvoz, ali prodajo v Liberiji.

6. NEIZPOLNJEVANJE ZAHTEV SISTEMA ZA ZAGOTAVLJANJE ZAKONITOSTI

Dovoljenja FLEGT se ne izdajo, razen če niso bile izpolnjene vse zahteve sistema za zagotavljanje zakonitosti. Obravnavati je treba vsako neizpolnjevanje zahtev sistema za zagotavljanje zakonitosti. Veljavni pravni postopki in kazni se uporabljajo pri obravnavanju neizpolnjevanja zahtev sistema za zagotavljanje zakonitosti, ki so bili odkriti med izvajanjem preverjanja. Uporabijo se lahko upravne kazni, korekcijski ukrepi, začasna prepoved izvajanja dejavnosti in/ali kazenski pregon gospodarskega subjekta, to pa je odvisno od kršitve.

Podrobne smernice o ravnanju pri kršitvah in nalaganju kazni zaradi neizpolnjevanja zahtev se pripravijo pred začetkom delovanja sheme za dodeljevanje licenc FLEGT.

Vse kršitve opredelitve zakonitosti, podatki iz sistema sledenja in pripadajoče kazni se evidentirajo v zbirko podatkov o preverjanjih (glej oddelek 4.2).

7. IZDAJANJE DOVOLJENJ

Liberijski oddelek za izdajanje dovoljenj (LLD) se ustanovi za izdajanje dovoljenj FLEGT izvoznim pošiljkam lesnih proizvodov, ki izpolnjujejo vse zahteve sistema za zagotavljanje zakonitosti. Proces izdajanja dovoljenj ima naslednje stopnje:

- (a) Izvoznik naslovi na liberijski oddelek za izdajanje dovoljenj vlogo za izdajo dovoljenja FLEGT za vsako izvozno pošiljko. Standardni obrazec vloge se razvije v dveh letih od podpisa prostovoljnega sporazuma o partnerstvu, na njem pa bodo navedene potrebne informacije in listine. Liberijski oddelek za izdajanje dovoljenj evidentira vlogo in zahtevo za preverjanje pošlje liberijskemu oddelku za preverjanje.
- (b) Liberijski oddelek za preverjanje se prepriča, da izvoznik in morebitni dobavitelji, povezani z izvozno pošiljko, izpolnjujejo zahteve opredelitve zakonitosti in da so izvozni proizvodi iz zakonitih virov ter ustrezno evidentirani v sistemu COCIS. Podrobni postopki in kontrolni sezname za preverjanje, ki ga opravi liberijski oddelek za preverjanje, se razvijejo v dveh letih od podpisa prostovoljnega sporazuma o partnerstvu.
- (c) Liberijski oddelek za preverjanje nato liberijskemu oddelku za izdajanje dovoljenj pisno sporoči izid preverjanja. Oblika in postopek sporočanja se razvijejo v dveh letih od podpisa prostovoljnega sporazuma o partnerstvu.
  - Če liberijski oddelek za preverjanje potrdi, da so zahteve opredelitve zakonitosti v celoti izpolnjene, liberijski oddelek za izdajanje dovoljenj takoj izda dovoljenje FLEGT za zadevno izvozno pošiljko. Podrobni postopki za obveščanje prosilca in izdajanje dovoljenj FLEGT se razvijejo v dveh letih od podpisa prostovoljnega sporazuma o partnerstvu.
  - Če se na tej stopnji odkrijejo kršitve, liberijski oddelek za preverjanje obvesti liberijski oddelek za izdajanje dovoljenj, da dovoljenja FLEGT ne sme izdati in navede razloge za zavrnitev ter zavrnitev evidentira v sistemu COCIS. Liberijski oddelek za izdajanje dovoljenj obvesti prosilca, da je bila vloga za izdajo dovoljenja zavrnjena, in navede razloge za to. Podrobni postopki za ravnanje ob neskladnih pošiljkah in obveščanje prosilca se razvijejo v dveh letih od podpisa prostovoljnega sporazuma o partnerstvu.
- (d) Ko se dovoljenje FLEGT izda, izvoznik pošlje en izvod licence, vključno s specifikacijo, carinskim in pristaniškim organom, navede pa tudi predlagani datum natovarjanja. Carinski in pristaniški organi se preverijo, da je dovoljenje skladno z drugimi uradnimi izvoznimi listinami in da je v standardni obliki. Liberijski oddelek za izdajanje dovoljenj vodi evidenco vseh prejetih vlog za izdajo dovoljenj FLEGT, vključno z zavrnjenimi.

Tehnične specifikacije dovoljenj FLEGT, vključno z obliko in veljavnostjo, so navedene v Prilogi IV.

8. NEODVISNI NADZOR

Cilj neodvisnega nadzora (IA) je, da se ugotovi, ali sistem za zagotavljanje zakonitosti deluje učinkovito, ustrezno in verodostojno, ter odkrije morebitne slabosti in tveganja v strukturi sistema in njegovem izvajanju.

Pristojnosti in naloge neodvisnega nadzora, vključno s potrebno usposobljenostjo in načini dela, so predstavljene v Prilogi V.

Dodatek A

OPREDELITEV ZAKONITOSTI, MATRICA ZA NJENO PREVERJANJE IN POSTOPKI PREVERJANJA

1. Načrt reforme gozdarske politike in zakonodaje

Opredelitev zakonitosti iz nadaljevanja je nastala ob sodelovanju s številnimi zainteresiranimi stranmi. Med njeno pripravo so liberijske zainteresirane strani odkrile številne nejasnosti, vrzeli in nedoslednosti v veljavni zakonodaji in politikah, na katerih opredelitev zakonitosti temelji, in ugotovile, da jih je treba odpraviti, da se doseže dobro upravljanje v liberijskem gozdarskem sektorju. Liberijska vlada zato načrtuje izvedbo reforme zakonodaje in politik v gozdarskem sektorju ob posvetovanju z vsemi pomembnimi zainteresiranimi stranmi. Pričakovati je, da bodo navedene zakonodajne reforme dokončane do leta 2013 in da bo opredelitev zakonitosti posodobljena na način, ki bo upošteval te spremembe. Področja, na katerih je potreba opraviti reforme politik in zakonodaje, so naslednja:

- (a) socialni sporazumi: vzpostavitev postopkov, ki urejajo pogajanja o socialnih sporazumih, med drugim tudi (i) čas pogajanj; (ii) časovni raspored plačil in prenosa denarnih sredstev skupnostim; (iii) minimalno vsebino socialnih sporazumov in izvrševanje določb; (iv) pravice uporabe, ki jih imajo skupnosti do območij v koncesiji, in (v) zaposlovanje nekvalificiranih delavcev itd.;
- (b) razglasitev predpisa o gozdovih skupnosti, da se zagotovijo posebne smernice za upravljanje gozdov skupnosti;
- (c) uporaba nepospravljenih hloedov, vključno s postopki za njihovo prodajo na dražbi, evidentiranje lastništva in vnos v sistem za zagotavljanje zakonitosti;
- (d) uporaba hloedov, ki jih je zasegla vlada, ker so bili posekani v nasprotju z zakonom;
- (e) vključitev neodvisnih shem certificiranja v sistem za zagotavljanje zakonitosti: razprava in dogovor z zainteresiranimi stranmi o uporabi neodvisnih shem certificiranja v Liberiji in ugotavljanje, katere neodvisne sheme certificiranja bi Liberija priznala za potrebe določanja zakonitosti porekla hloedov, uvoženih iz držav, ki niso pogodbenice prostovoljnih sporazumov o partnerstvu;
- (f) izločitveni seznam: Oblikovanje izločitvenega seznama z imeni posameznikov, ki so prispevali k državljanski vojni v Liberiji so jim je zato prepovedano delati v gozdarskem sektorju, kot to določajo veljavni predpisi organa za razvoj gozdov;
- (g) predelovalni obrati: predpis o (i) ustanovitvi predelovalnih obratov s strani imetnikov pogodb o gospodarjenju z gozdovi in (ii) smernicah za delovanje predelovalnih obratov;
- (h) dostop tretjih oseb in uporaba gozdnih proizvodov: predpisi o dostopu tretjih oseb in uporabi gozdnih virov na območju, ki je v koncesiji druge osebe;
- (i) potrjevanje in razglasitev predpisov o motornih žagah: za usmerjanje novih postopkov za delo z neformalnim sektorjem.

2. Matrica za preverjanje zakonitosti

Pri ugotavljanju, ali les in lesni proizvodi, ki se prodajajo na liberijskem trgu ali se iz Liberije izvažajo, izpolnjujejo pravni standard, določen v opredelitvi „zakonitega lesa“, se uporabljajo načela in kazalniki ter podrobni postopki za preverjanje iz spodnje tabele. V njej je opisan format matrice za preverjanje zakonitosti (načela, kazalniki, dokazila in smernice za preverjanje). Matrica je razdeljena na 11 načel; pri vseh so navedeni kazalniki in dokazila ter smernice za preverjanje, ki določajo, kako se preverja skladnost s kazalniki. Smernice za preverjanje (ki navajajo cilj, regulativni nadzor, način preverjanja in pogostost) odražajo sedanja dognanja, vendar se lahko med nadaljnjim razvojem sistemov in postopkov spremenijo.

Načelo zakonitosti	Liberijska opredelitev zakonitosti je razdeljena na 11 načel zakonitosti. Vsako od teh je sestavljeno iz kazalnikov zakonitosti z dokazili, ki pripadajo posameznemu kazalniku. Za vsak kazalnik je bil razvit postopek za preverjanje.
Kazalniki zakonitosti	Z njimi se navajajo norme ali zahteve, ki jih mora liberijski oddelek za preverjanje (LVD) pregledati pri ugotavljanju skladnosti s posameznim načelom zakonitosti.
Dokazila o zakonitosti	Dokazila so materialni dokazi, ki jih inšpektorji / ocenjevalci liberijskega oddelka za preverjanje iščejo pri ugotavljanju, ali sta bila posamezna norma ali kazalnik izpolnjena. Ta seznam ni popoln in ocenjevalec lahko po potrebi uporabi dodatna sredstva za preverjanje zadevnega kazalnika.
Smernice za preverjanje	Te smernice vodijo inšpektorje / ocenjevalce liberijskega oddelka za preverjanje pri ocenjevanju posameznih kazalnikov: <ol style="list-style-type: none"> 1. Cilj: cilj določa namen postopka za preverjanje. 2. Regulativni nadzor: določa normativne in/ali regulativne zahteve za določeni kazalnik in pristojne vladne organe. 3. Način preverjanja: določa opis in način preverjanja in zajema pregled dokumentacije, terenski inšpekcijski pregled, potrditev in/ali posvetovanje. 4. Pogostost: določa, kako pogosto liberijski oddelek za preverjanje preverja kazalnik ali nekatere njegove vidike.

NAČELO 1: ZAKONITA USTANOVITEV / PRIZNANJE IN UPRAVIČENOST ZA DELOVANJE V GOZDARSKEM SEKTORJU

Imetnik pogodbe o gozdarjenju ali dovoljenja je zakonito priznано podjetje, skupnost ali posameznik, ki je upravičen do delovanja v gozdarskem sektorju

Kazalnik 1.1 Imetnik pogodbe ali dovoljenja je fizična ali pravna oseba, ki je registrirana pri liberijski vladi in/ali jo priznava organ za razvoj gozdov.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja
1.1.1 Za korporacije in partnerstva – veljavni letni potrdilo o registraciji poslovanja in dovoljenje, ki ju izda ministrstvo za trgovino in industrijo (MOCI)	Vse vrste pogodb in dovoljenj, katerih imetnik je registrirano podjetje.
1.1.2 Za tuje gospodarske družbe – statut o ustanovitvi, predložen ministrstvu za zunanje zadeve (MOFA)	Vse vrste pogodb in dovoljenj, katerih imetnik je gospodarska družba.
1.1.3 Za imetnike, ki niso registrirana podjetja – certifikat ali dopis o priznavanju, ki ga izda organ za razvoj gozdov	FMC / TSC po zakonu o gozdovih skupnosti, FUP / PUP, in dovoljenja za uporabo motornih žag, izdana fizičnim osebam ali samostojnim podjetnikom

Smernice za preverjanje	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, da je oseba, ki želi v Liberiji pridobiti pogodbo o gozdarjenju ali dovoljenje za posek, predelavo ali izvoz hlodov ali katerih koli lesnih proizvodov, ustrezno registrirano podjetje ali podjetje, za katerega organ za razvoj gozdov priznava meni, lahko pridobi in ima pogodbo o gozdarjenju ali dovoljenje v skladu z liberijsko zakonodajo.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Po liberijski zakonodaji mora vsaka oseba, ki izvaja poslovno dejavnost, to tudi registrirati pri MOCI. Neregistracija poslovanja je kršitev zakonodaje. Skupnost mora priznati organ za razvoj gozdov, da bi ta lahko opravljala gozdarske dejavnosti. Registracija poslovanja velja eno leto od datuma registracije in jo je treba obnoviti. Zakon o reformi nacionalnega gozdarstva (NFRL) tudi določa, da lahko vsaka upravičena oseba lahko pridobi ali sklene pogodbo o gozdarjenju. Izraz „oseba“ je opredeljena tako, da zajema fizične in pravne osebe ter registrirane in neregistrirane družbe.</p>	<p>Opis:</p> <p>Liberijski oddelek za preverjanje preveri, ali obstaja veljaven dokument o registraciji poslovanja. Če liberijski oddelek za preverjanje potrebuje dodatna pojasnila, lahko pridobi dodatne informacije pri MOCI ter komercialnem in pravnem oddelku organa za razvoj gozdov. V primeru gozdarjenja v gozdovih skupnosti se lahko potrdilo o priznanju skupnosti pridobi pri komercialnem oddelku in oddelku za gozdarjenje v gozdovih skupnosti organa za razvoj gozdov.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pregled dokumentacije 2. posvetovanje z MOCI in oddelki organa za razvoj gozdov za komercialne in pravne zadeve ter gozdarjenje v gozdovih skupnosti. 	Letno
Viri: Zakon GBL (4.3 do 4.5); COCS SOP (4).		
Kazalnik 1.2 Sedanji imetniki ali deležniki pogodbe ali dovoljenja niso sedanji predsednik in podpredsednik Liberije, člani zakonodajnega telesa, člani kabineta, direktorji in vodilni delavci pri organu za razvoj gozdov, sedanji upravitelji okrajev ali katera koli druga oseba, ki ji je izrecno prepovedano imeti v lasti gozdarsko podjetje ali bili deležnik pogodbe o gozdarjenju		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
1.2.1 Za imetnika pogodbe, ki je registrirano podjetje – notarsko overjena izjava direktorja podjetja, v katerem izjavlja, da lastniki podjetja niso prepovedane osebe	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
1.2.2 Veljavni seznam organa za razvoj gozdov z visokimi državnimi uradniki, ki jim je prepovedano imeti gozdarsko dovoljenje v skladu z oddelkom 5.2(b) NFRL	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
1.2.3 Veljavni seznam deležnikov in upravičencev poslovnih pogodb ali imetnikov dovoljenj	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.1.2)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je ugotoviti, ali so vsi prosilci za gozdarska dovoljenja in/ali koncesije upravičeni do gozdarskega dovoljenja.</p>	<p>Opis:</p> <p>Za zagotovitev izpolnjevanja navedenih zahtev mora liberijski oddelek za preverjanje pregledati evidence o lastništvu imetnikov pogodb, da se prepriča, da prosilec ni prepovedana oseba ali subjekt, med lastniki katerega so tudi prepovedane osebe.</p>	Za vsako pošiljko

Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.1.2)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Regulativni nadzor:</p> <p>Nosilec določenih funkcij v vladi je v skladu z oddelkom 5.2b zakona NFRL prepovedano izvajati pridobitne gozdarske dejavnosti zaradi dejanskega ali potencialnega nasprotja interesov. Temeljni regulativni interes je navzkrižno preverjanje sedanjega imetnika pogodbe glede na sedanji seznam prepovedanih visokih državnih uradnikov, ki ga vodi organ za razvoj gozdov. Ker je imetnik pogodbe primarno odgovoren, da so lastniki upravičene osebe, mora imetnik pogodbe dati pisno izjavo, da ne krši zakona.</p> <p>Resničnost zaprisežene izjave se preveri s primerjanjem z razpoložljivimi podatki o lastnikih imetnika pogodbe. Seznam prepovedanih oseb in seznam sedanjih deležnikov registriranih podjetij s pogodbami ali dovoljenji se javno objavi, kot to določa Priloga IX k temu sporazumu.</p>	<p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje z organom za razvoj gozdov 2. pregled dokumentacije 	
Viri: Zakon NFRL (5.2b); predpis 103-7(21–22), predpis 104-07(62); oddelek 44 zakona PPC.		
Kazalnik 1.3 Imetniku pogodbe ni prepovedano licitirati ali zaprositi za gozdarsko dovoljenje ali katero koli drugo državno pogodbo / koncesijo zaradi kršitev zakona o javnih naročilih in koncesijah (PPCA)		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
1.3.1 Komisija za javna naročila in koncesije (PPCC) vzpostavi in vzdržuje izločitveni seznam oseb, ki so kršile zakon PPC in/ali predpise in smernice, ki na njem temeljijo.	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000,00 USD.	
Smernice za preverjanje / Postopek	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je zagotoviti, da nobeden od prosilcev za gozdarske pogodbe ali dovoljenja ne krši zakon PPC, ki ureja dodeljevanje koncesij in drugih pogodb.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Prosilcu za gozdarsko dovoljenje ne sme biti prepovedano sodelovati pri licitiranju za koncesije in druge javne pogodbe zaradi kršitev razpisnih pravil, ki jih je določila komisija PPCC. Uspešne ponudnike se preveri s primerjanjem podatkov na veljavnem / posodobljenem izločitvenem seznamu, ki ga pripravi in vzdržuje komisija PPCC na podlagi oddelka 44 zakona PPC, ki določa, da se določenim subjektom ne dodeli koncesija, če so določene okoliščine nastopile po ugoditvi prošnje in/ali uspešni izbiri ponudbe.</p>	<p>Opis:</p> <p>Za zagotovitev izpolnjevanja navedenih zahtev se mora liberijski oddelek za preverjanje prepričati, da prosilec ni na izločitvenem seznamu komisije PPCC. Izločitveni seznam je eden od dokumentov, ki se javno objavi, kot to določa Priloga IX k temu sporazumu.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje s komisijo PPCC 2. pregled dokumentacije 	Enkrat med trajanjem pogodbe
Viri: Oddelek 44 zakona PPC.		

NAČELO 2: DODELJEVANJE PRAVIC ZA UPORABO GOZDOV

Pravice za uporabo gozdov iz pogodbe so bile dodeljene na podlagi zakona o reformi nacionalnega gozdarstva in zakona o pravicah skupnosti

Kazalnik 2.1 Organ za razvoj gozdov se je posvetoval z vsemi skupnostmi, ki so oddaljene največ tri kilometre od predlaganega območja v koncesiji (t. i. „prizadete skupnosti“); te skupnosti prostovoljno soglašajo s predlagano koncesijo.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
2.1.1 Socialno-ekonomsko poročilo, ki ga je pripravil organ za razvoj gozdov	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000,00 USD.	

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
2.1.2 Pisna obvestila o posvetovanjih (radijske in časopisne objave)	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000,00 USD.	
2.1.3 Zapisniki in sezname prisotnih oseb na sestankih, iz katerih so razvidne ključne točke pogovorov in doseženi dogovori	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000,00 USD.	
2.1.4 Pismo o dobri veri, ki so ga podpisale skupnosti, ki se bodo v dobri veri pogajale z vsakim morebitnim imetnikom pogodbe	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000,00 USD.	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.2.1)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Zakon poudarja ključno vlogo sodelovanja javnosti v participativnem upravljanju, preglednosti in postopku odločanja. Namen tega postopka je zagotoviti, da se ta vidik ustrezno upošteva pri določanju in dodeljevanju gozdnih virov v Liberiji.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Naloga organa za razvoj gozdov je, da odloča o uporabi in dodeljevanju gozdnih virov, s katerimi upravlja država. Sodelovanje javnosti ima ključno vlogo pri odločanju o načrtovanju rabe zemljišč gozdnih virov in njihovem potrjevanju, dolžnost organa za razvoj gozdov pa je, da sodeluje z zadevnimi prizadetimi skupnostmi. Zaradi zagotavljanja ustreznega sodelovanja mora organ za razvoj gozdov te skupnosti uradno obveščati in informirati ter evidentirati njihove pripombe in jih tudi upoštevati. Tak participatorni pristop zagotavlja, da se obravnavajo pogledi vseh pomembnih zainteresiranih strani in da se v zvezi z načrtovanjem rabe zemljišč gozdnih virov in njihovim potrjevanjem sprejme odločitve na podlagi prejetih informacij. Na podlagi priročnika, ki ga je organ za razvoj gozdov odobril po zaključku priprave participativnega procesa, so prizadete skupnosti tiste, ki so oddaljene največ tri kilometre od predlaganega območja v koncesiji.</p>	<p>Opis:</p> <p>Liberijski oddelek za preverjanje preveri, ali organ za razvoj gozdov načrtuje rabo gozdnih zemljišč z zakonsko določenimi posvetovanju s skupnostmi in drugimi zainteresiranimi stranmi. V primeru posvetovanja s skupnostmi liberijski oddelek za preverjanje potrdi, da je do posvetovanj prišlo in navede njihov izid, tako da pregleda ustrezno dokumentacijo, med drugim tudi socialno-ekonomsko poročilo ter čas in dogovore v zvezi z vodenjem in razpravami na sestankih. Po potrebi se posvetuje tudi z drugimi državnimi organi, na primer z ministrstvom za notranje zadeve, in zadevnimi prizadetimi skupnostmi.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> posvetovanje z organom za razvoj gozdov in po potrebi z ministrstvom za notranje zadeve in prizadetimi skupnostmi pregled dokumentacije 	Enkrat med trajanjem pogodbe
Viri: Zakon NFRL (4.1–4.5); predpis 102-07(21–22); predpis 104-07(62), oddelek 87 zakona PPC.		
Kazalnik 2.2 Organ za razvoj gozdov je pred dodelitvijo pogodbe o gozdarjenju pridobil koncesijsko potrdilo pri ministrstvu za načrtovanje in gospodarske zadeve, ki potrjuje koncesijski načrt navedenega organa in ugotavlja, da je predlagana koncesija v skladu z nacionalnimi razvojnimi cilji.		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
2.2.1 Koncesijski načrt, ki ga je organ za razvoj gozdov predložil ministrstvu za načrtovanje in gospodarske zadeve (MPEA) glede koncesije imetnika pogodbe	Vrednosti FMC, TSC in FUP so enake ali presegajo 10 000,00 USD.	
2.2.2 Koncesijsko potrdilo (ali pisna odobritev), ki ga organu za razvoj gozdov izda MPEA, s katerim se organu za razvoj gozdov dovoli, da začne postopek dodeljevanja koncesije / pogodbe za določeno gozdno območje	Vrednosti FMC, TSC in FUP so enake ali presegajo 10 000,00 USD.	

Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.2.2)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Postopek je namenjen preverjanju, da so gozdarski cilji Liberije zajeti v splošni razvojni načrt države, kot ga je potrdilo ministrstvo MPEA z izdajo koncesijskega potrdila.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Organ za razvoj gozdov mora zagotoviti, da je gozd, ki se dodeljuje, primeren za izkoriščanje v gospodarske namene in da je bil koncesijski načrt zasnovan tako, da zagotavlja skladnost z vsemi zahtevami iz zakonov NFRL in zakona PPC, pri čemer se upoštevajo zaščitena območja in spoštujejo pravice prizadetih skupnosti, še zlasti glede uporabe nelesnih gozdnih proizvodov.</p>	<p>Opis:</p> <p>Liberijski oddelek za preverjanje se mora prepričati, da je MPEA izdalo koncesijsko potrdilo organu za razvoj gozdov na podlagi pregleda koncesijskega načrta, ki ga je pripravil in predložil organ za razvoj gozdov, s čimer se zagotovi, da so izpolnjene zahteve konkurenčnih javnih razpisov, kot to določata zakona NFRL in PPC. To se opravi s posvetovanjem komercialnega in/ali pravnega oddelka organa za razvoj gozdov.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje z PPCC in/ali oddelki organa za razvoj gozdov za komercialne in pravne zadeve 2. pregled dokumentacije 	<p>Enkrat med trajanjem pogodbe</p>
<p>Viri: Predpis 104-07 (5.2(a)(i)), zakon PPC (46).</p>		
<p>Kazalnik 2.3 Imetnik pogodbe je izpolnil vse predpisane predizborne zahteve in organ za razvoj gozdov je uradno potrdil, da lahko (i) posluje v gozdarskem sektorju in (ii) sodeluje na javnem razpisu, ko gre za pogodbe o prodaji lesa in pogodbe o gospodarjenju z gozdovi.</p>		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
2.3.1 Poročilo predizborne komisije glede predizbornega postopka	Vrednosti FMC, TSC in FUP so enake ali presegajo 10 000,00 USD.	
2.3.2 Veljavno potrdilo o predizboru, izdano imetniku pogodbe	Vrednosti FMC, TSC in FUP so enake ali presegajo 10 000,00 USD.	
2.3.3 Davčno potrdilo, iz katerega je razvidno, da na dan vložitve vloge nima zapadlih davčnih obveznosti	Vrednosti FMC, TSC in FUP so enake ali presegajo 10 000,00 USD.	
2.3.4 Jamstvo o likvidnosti, ki ga izda ugledna banka na dan vložitve vloge	Vrednosti FMC, TSC in FUP so enake ali presegajo 10 000,00 USD.	
2.3.5 Potrdilo o registraciji poslovanja je bil izdan pred potrdilom o predizboru	Vrednosti FMC, TSC in FUP so enake ali presegajo 10 000,00 USD.	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.2.3)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Postopek je namenjen preverjanju, ali podjetje, ki prosi za izdajo dovoljenja, izpolnjuje vse zadevne predizborne zahteve in tako ustreza pogojem za sodelovanje na javnem razpisu.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali so bile zahteve izpolnjene v zakonsko določenem roku. To pomeni, da mora biti predizborno potrdilo datirano na poznejši datum kot potrdilo o registraciji poslovanja, potrdilo o plačilu davkov in zahtevano bančno jamstvo imetnika pogodbe ali predelovalca.</p>	<p>Enkrat med trajanjem pogodbe</p>

Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.2.3)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Regulativni nadzor:</p> <p>Organ za razvoj gozdov mora zagotoviti, da imetniki pogodb izpolnjujejo vse predizborne zahteve pred začetkom javnega razpisa in/ali pridobitvijo gozdnih virov. Med predizborne zahteve spadajo: (1) statut o ustanovitvi družbe, ki ga izda ministrstvo za zunanje zadeve (MOFA), (2) potrdilo o registraciji poslovanja, ki ga izda ministrstvo MOCI, (3) potrdilo o plačilu davkov, ki ga izda ministrstvo za finance (MOF), in (4) jamstvo o likvidnosti, ki ga izda ugledna banka.</p>	<p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje z organom za razvoj gozdov, MOF, MOFA in MOCI 2. pregled dokumentacije 	
<p>Viri: Zakon NFRL (5.2(a)(i); predpis 103-07 (41–46).</p>		
<p>Kazalnik 2.4 Pogodba o gozdarjenju je bila oddana na javnem razpisu in po pravilih, kot to določajo zakon o javnih naročilih in koncesijah in predpisi, ki jih je izdal organ za razvoj gozdov.</p>		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
2.4.1 Obvestilo o javnem razpisu	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000 USD.	
2.4.2 Poročilo razpisne komisije	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000 USD.	
2.4.3 Poročilo o skrbnem pregledu, ki ga izda organ za razvoj gozdov	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000 USD.	
2.4.4 Končno poročilo razpisne komisije medresorni komisiji o koncesijah (IMCC)	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000 USD.	
2.4.5 Priporočila IMCC predsedniku	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000 USD.	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.2.4)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali je bilo gozdarsko dovoljenje za izvajanje pridobitne gozdarske dejavnosti pridobljeno na podlagi javnega razpisa, kot to določa zakonodaja.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Zakonodaja določa, da po vložitvi ponudb slednje ocenjuje razpisna komisija, ki v 60 dneh predloži poročilo o ocenjevanju ponudb koncesijskemu organu (v tem primeru organu za razvoj gozdov). Nato mora organ za razvoj gozdov pripraviti poročilo o skrbnem pregledu za vse priporočene ponudbe. Ko je to opravljeno, razpisna komisija predloži končno poročilo IMCC. IMCC nato pregleda poročilo in pripravi priporočila, ki jih pošlje predsedniku, ta pa sprejme končno odločitev.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali so navedene zahteve izpolnjene, tako da se najprej posvetuje s komercialnim in/ali pravnim oddelkom organa za razvoj gozdov in pri njem preveri obstoj in veljavnost zahtevanih dokumentov. Če so potrebna dodatna pojasnila, se LVD lahko posvetuje z razpisno komisijo in/ali IMCC.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje z organom za razvoj gozdov, IMCC, in PPCC 2. pregled dokumentacije 	<p>Enkrat med trajanjem pogodbe</p>
<p>Viri: Zakon NFRL (3.3 in 5.2(a)); zakon PPC (115(1) in 2) ter 116); predpis 104 organa za razvoj gozdov, oddelki 31–36.</p>		

Kazalnik 2.5: V primeru dovoljenja za uporabo lesa v zasebne namene (PUP) je bila pogodba dodeljena na podlagi pisne privolitve preverjenega lastnika zemljišča.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
2.5.1 Veljavna listina o lastništvu, ki jo ima lastnik zasebnik	PUP	
2.5.2 Pisna privolitev lastnika zasebnika	PUP	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.2.5)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je zagotoviti, da se PUP dodeli samo takrat, ko je lastništvo na zemljišču nedvoumno določeno in po pisni privolitvi lastnika zemljišča.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>LVD mora preveriti lastnika zasebnega zemljišča, ki je predmet PUP. To zajema primerjanje vsebine predložene listine z javnimi evidencami, ki jih vodi center za nacionalne evidence in dokumentacijo (CNDRA).</p> <p>Viri: Zakon NFRL, oddelek 5.6.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali so navedene zahteve izpolnjene, tako da najprej preveri listino o lastništvu in nato ugotovi, ali je lastnik zemljišča dejansko dal svojo pisno privolitev.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> posvetovanje s CNDRA pregled dokumentacije 	Enkrat med trajanjem pogodbe

Kazalnik 2.6 Po posvetovanju z zainteresiranimi stranmi in na podlagi socialno-ekonomskega poročila je organ za razvoj gozdov pripravil celovito karto, na kateri je prikazano pogodbeno območje in priležna zemljišča, kot so koncesije, zaščitena gozdna območja in zasebna zemljišča.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
2.6.1 Karta organa za razvoj gozdov, ki prikazuje zadevno koncesijsko območje in priležna zemljišča	FMC, TSC, FUP	
2.6.2 Poročilo organa za razvoj gozdov o izvrševanju (poročilo organa za razvoj gozdov o nadzoru spoštovanja zakonodaje)	FMC, TSC, FUP	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.2.6)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilje tega postopka je preveriti, ali koncesijsko območje, dodeljeno imetniku pogodbe, ne posega na območje, ki je v lasti drugih imetnikov pogodb, ali zaščiteno gozdno območje.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Ključnega pomena je, da je vsako pogodbeno območje označeno, da se prepreči prekrivanje koncesijskih območij ali poseganje na zaščitena gozdna območja.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora ugotoviti, ali so te zahteve izpolnjene, tako da veljavnost karte z zarisanimi koncesijskimi območji preveri pri oddelku za raziskave in razvoj in oddelku za izvrševanje zakonodaje organa za razvoj gozdov.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> posvetovanje z oddelkom za raziskave in razvoj ter oddelkom za izvrševanje zakonodaje organa za razvoj gozdov pregled dokumentacije 	Enkrat med trajanjem pogodbe

Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.2.6)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
Viri: COCS SOP (7, 8, 19, 20 in 21), predpis 109-07.		

Kazalnik 2.7 Imetnik pogodbe o gozdarjenju je organu za razvoj gozdov skupaj s ponudbo za pogodbo o gozdarjenju predložil tudi menico za resnost ponudbe.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja
2.7.1 Potrdilo o prejemu menice za resnost ponudbe, ki ga imetniku pogodbe izda organ za razvoj gozdov	FMC in TSC

Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.2.7)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali je ponudnik predložil predpisano menico in izpolnil zadevne zahteve.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Predpis organa za razvoj gozdov 104-07 zahteva od ponudnikov za FMC in TSC, da predložijo menico za resnost ponudbe skupaj s ponudbo. Menica mora biti veljavna vsaj 12 mesecev in v vrednosti, ki je enaka 1/6 letne pristojbine za površino, ki se določi za posamezno pogodbo. Menico mora izdati pristojna in pooblaščen inštitucija v Liberiji.</p> <p>V skladu z oddelkom 43 predpisa 104-07 lahko izbrani ponudnik v 30 dneh po dnevu izbora zahteva vrnitev izvirnika menice, tako da položi njeno protivrednost v gotovini pri liberijski centralni banki ali drugi banki, ki po uradni dolžnosti vodi račune organa za razvoj gozdov, in predloži organu za razvoj gozdov dokazilo o pologu. Predpis še določa, da organ za razvoj gozdov vrne izvorno menico izbranemu ponudniku, če ta pravočasno predloži dokazilo o pologu protivrednosti menice v gotovini pri liberijski centralni banki. Če izbrani ponudnik ne predloži dokazila o pologu v 30 dneh po izboru, organ za razvoj gozdov unovči menico in sredstva položi pri liberijski centralni banki ali drugi banki, ki po uradni dolžnosti vodi račune navedenega organa. Če izbrani ponudnik in vlada skleneta pogodbo, za katero je bila menica predložena, organ za razvoj gozdov poskrbi, da se s položenim zneskom kreditirajo kakršno koli zneski, ki jih izbrani ponudnik dolguje vladi po navedeni pogodbi.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali so zahteve izpolnjene, tako da se posvetuje s komercialnim in/ali pravnim oddelkom organa za razvoj gozdov in pri njem preveri veljavnost potrdila o prejemu menice za resnost ponudbe.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje s komercialnim / finančnim oddelkom organa za razvoj gozdov 2. pregled dokumentacije 	Enkrat med trajanjem pogodbe
Viri: Predpis 104-07 (43 in 61(b)), COCS SOP (9).		

Kazalnik 2.8 Po zaključku pogajanj o pogodbi imetnik pogodbe v zakonskem roku predloži menico za dobro izvedbo posla.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja
2.8.1 Kopija menice za dobro izvedbo predložena v 90 dneh po zaključku pogajanj o pogodbi	FMC
2.8.2 Kopija menice za dobro izvedbo predložena v 30 dneh po zaključku pogajanj o pogodbi	TSC

Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.2.8)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali je ponudnik v zakonskem roku predložil predpisano menico za dobro izvedbo posla.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Predpis 104-07 zahteva, da imetniki pogodb FMC in TSC (vendar ne FUP ali PUP) predložijo menico za dobro izvedbo posla v zahtevanem roku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. FMC: menico za dobro izvedbo posla je treba predložiti v 90 dneh v višini 150 000 USD (manj kot 100 000 ha) ali v višini do 250 000 USD (več kot 100 000 ha). 2. TSC: menico za dobro izvedbo posla je treba predložiti v 30 dneh v višini 25 000 USD. 	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali so navedene zahteve izpolnjene, tako da se posvetuje s komercialnim in/ali finančnim oddelkom organa za razvoj gozdov in pri njem preveri obstoj in veljavnost menice za dobro izvedbo posla.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje s komercialnim in/ali finančnim oddelkom organa za razvoj gozdov 2. pregled dokumentacije 	<p>Enkrat na začetku pogodbenega obdobja</p>
<p>Viri: Predpis 104-07(61(b)); COCS SOP (9).</p>		
<p>Kazalnik 2.9 Pogodbo o gozdarjenju sta podpisala imetnik pogodbe in organ za razvoj gozdov, po potrebi pa se je tudi ustrezno ratificirala, če tako zahteva zakonodaja.</p>		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
<p>2.9.1 Zakon o ratifikaciji pogodbe o gozdarjenju, ki ga podpiše predsednik in se natisne</p>	<p>FMC in kmetijske koncesije / nasadi</p>	
<p>2.9.2 Pogodba, ki jo podpišeta imetnik pogodbe in direktor organa za razvoj gozdov</p>	<p>TSC, FUP, PUP, dovoljenje za uporabo motorne žage</p>	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.2.9)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali so bila vse pogodbe o gozdarjenju sklenjene po zakonu. Cilj glede pogodb FMC je zagotoviti, da jih podpišeta imetnik pogodbe in liberijska vlada, da zakon o ratifikaciji FMC sprejmeta oba domova parlamenta in da jih potrdi predsednik. Glede vseh drugih pogodb je cilj zagotoviti, da jih ustrezno podpišeta imetnik pogodbe in uprava organa za razvoj gozdov.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Po podpisu pogodbe FMC z izbranim ponudnikom jo mora ratificirati tudi parlament, zakon parlamenta o ratifikaciji pogodbe FMC pa mora potrditi še predsednik. Vse druge pogodbe o gozdarjenju in dovoljenja podpišeta imetnik pogodbe in organ za razvoj gozdov.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD preveri, ali (1) je bila vsaka pogodba FMC podpisana in ratificirana in ali (2) sta vsa druga gozdarska dovoljenja podpisala zadevni imetnik dovoljenja in direktor organa za razvoj gozdov, potem ko jih je potrdil upravni odbor organa za razvoj gozdov. LVD mora preveriti, ali so bile navedene zahteve izpolnjene, tako da se posvetuje s komercialnim ali pravnim oddelkom organa za razvoj gozdov.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pregled dokumentacije 2. posvetovanje s komercialnim ali pravnim oddelkom organa za razvoj gozdov. 	<p>Enkrat na začetku pogodbenega obdobja</p>
<p>Viri: Zakon NFRL (5.3); predpis 104-07 (62); COCS SOP (5).</p>		

NAČELO 3: SOCIALNE OBVEZNOSTI IN DELITEV KORISTI

Imetnik pogodbe izpolnjuje zakonsko določene socialne obveznosti in zahteve glede delitve koristi

Kazalnik 3.1 Imetnik pogodbe je izpogajal socialni sporazum s pooblaščenimi predstavniki prizadetih skupnosti, ki so oddaljene največ tri kilometre od predlaganega območja v koncesiji ali območja, za katerega se izda dovoljenje, in sicer po vnaprejšnji obvestitvi prizadetih skupnosti

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
3.1.1 Zapisniki sestankov, v katerih so zapisane dejanske razprave in dogovori, ki so jih dosegli imetnik pogodbe in pooblaščenimi predstavniki prizadetih skupnosti, ki jih organ za razvoj gozdov navedel v svojem socialno-ekonomskem poročilu	Vrednosti FMC, TSC, FUP presegajo 10 000,00 USD	
3.1.2 Dostavljeno ali objavljeno obvestilo o nameri za pogajanja s prizadetimi skupnostmi (radijske ali časopisne objave)	Vrednosti FMC, TSC, FUP presegajo 10 000,00 USD	
3.1.3 Dokazila, da nobena prizadeta skupnost ni pri organu za razvoj gozdov vložila pritožbe zaradi domnevne izključitve iz pogajanj ali neizvedbe pogajanj s strani imetnika pogodbe	Vrednosti FMC, TSC, FUP presegajo 10 000,00 USD	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.3.1)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je zagotoviti, da imetnik pogodbe upošteva vse ustrezne zakonske zahteve in zahteve organa za razvoj gozdov glede socialnih obveznosti pred pridobitvijo letnega potrdila o poseku za FMC, TSC ali FUP.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Zakon NFRL in predpis 105-07, sprejet na podlagi zakona NFRL, določata obveznost imetnikov pogodb FMC in TSC ter pomembnejših dovoljenj FUP, da izpogajajo „socialni sporazum“ glede gozdov, ki so predmet poseka, s prizadetimi skupnostmi prek njihovih pooblaščenih predstavnikov.</p> <p>Predpis opredeljuje prizadete skupnosti kot skupnosti, ki so manjše od zakonsko določenih okrožij (vključno s poglavarstvom, klani, vaškimi občinami, mesti, vasmimi in vsemi človeškimi naselbinami), katerih interesi bodo prizadeti z dejavnostmi, ki se izvajajo na podlagi dovoljenja o izkoriščanju gozdnih virov. V tej opredelitvi so „interesi“ lahko gospodarski, okoljski, zdravstveni, življenjski, estetski, kulturni, duhovni ali verski. V praksi organ za razvoj gozdov opredeljuje prizadete skupnosti in ugotavlja, katere so prizadete, med načrtovanjem uporabe gozdov pred njihovim dodeljevanjem in pripravo socialno-ekonomskega poročila.</p> <p>V skladu s predpisom 105-07 se taki socialni sporazumi sklenejo za pet (5) let, ko gre za FMC s in FUP, in za tri (3) leta pri TSC. Podpis socialnega sporazuma je pogoj za začetek poseka za pogodbe FMC in TSC.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali so zahteve izpolnjene, tako da se posvetuje z oddelkom za gozdarjenje v gozdovih skupnosti organa za razvoj gozdov in pri njem opravi preverjanje.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje z oddelkom za gozdarjenje v gozdovih skupnosti organa za razvoj gozdov in prizadetimi skupnostmi 2. pregled dokumentacije 	<p>Po obdobjih (!)</p>
Viri: Predpis 105-07 (31 in 32); zakon NFRL, oddelek 5.6(d)(vi).		

Kazalnik 3.2 Vzajemno izpogajani socialni sporazum so podpisali imetnik pogodbe in vse prizadete skupnosti prek svojih pooblaščenih predstavnikov, sporazum pa začne veljati pred začetkom poseka.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
3.2.1 Izvedeni socialni sporazum, ki so ga podpisali imetnik pogodbe in vsaka prizadeta skupnost prek lastnega odbora skupnosti za razvoj gozdov (CFDC)	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000,00 USD	
3.2.2 Socialni sporazum, ki je datiran pred datumom letnega potrdila o poseku imetnika pogodbe	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000,00 USD	
3.2.3 Seznam CFDC, katerih obstoj je ugotovil organ za razvoj gozdov ali so pri njem registrirani	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000,00 USD	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.3.2)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je zagotoviti, da je imetnik pogodbe FMC ali TSC in/ali dovoljenja FUP, katerih vrednost presega 10 000,00 USD, podpisal socialni sporazum s prizadetimi skupnostmi preden začne s posekom.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Imetnik in/ali podjetje se smejo pogajati o socialnem sporazumu samo z odborom CFDC, ki deluje v imenu prizadetih skupnosti. Odbor CFDC mora zastopati vse skupnosti, ki jih bodo dejavnosti sečnje imetnika pogodbe prizadele. Prizadete skupnosti lahko zastopa več kot en sam odbor CFDC. Organ za razvoj gozdov opravi letni nadzor, da se spremlja, oceni in zagotovi skladnost s pogoji iz FMC, TSC in FUP, katerih vrednost presega 10 000 USD.</p> <p>Oddelek 31(b)(1) predpisa 105-07 določa, da imetnik pogodbe v vsakem trenutku v času veljavnosti dovoljenja o izkoriščanju gozdnih virov zagotavlja, da je socialni sporazum v korist vseh prizadetih skupnosti v veljavi glede območja, kjer se bo posek izvajal. Oddelek 31(b)(2) še določa, da imetnik pogodbe ne sme izvajati poseka, razen če ni v veljavi socialni sporazum v korist vseh prizadetih skupnosti glede območja, kjer se bo posek izvajal in za katerega ima dovoljenje o izkoriščanju gozdnih virov.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali so navedene zahteve izpolnjene, tako da se posvetuje z oddelkom za gozdarjenje v gozdnih skupnosti organa za razvoj gozdov in pri njem opravi preverjanje izvedenih socialnih sporazumov.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje z oddelkom za gozdarjenje v gozdnih skupnosti organa za razvoj gozdov in prizadetimi skupnostmi 2. pregled dokumentacije 3. terenski inšpekcijski pregled 	Po obdobjih
Viri: Predpis 105-07 (31).		
<p>Kazalnik 3.3. Med pogoje socialnega sporazuma med imetnikom pogodbe / dovoljenja in prizadetimi skupnostmi spadajo kodeks ravnanja pogodbenic sporazuma, mehanizem za reševanje sporov ter (i) opis zneskov finančnih koristi, ki jih skupnosti plača imetnik pogodbe, in (ii) zahteva, da imetnik pogodbe / dovoljenja plača četrtletni znesek na obrestonosni založni račun za deponirana sredstva, ki ga imetnik pogodbe / dovoljenja vodi v imenu vseh prizadetih skupnosti.</p>		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
3.3.1 Kodeks ravnanja, ki ureja pravice in dolžnosti prizadetih skupnosti in imetnika pogodbe / dovoljenja	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000,00 USD	
3.3.2 Opis najmanjše pristojbine za kubični meter, ki jo imetnik pogodbe / dovoljenja četrtletno plača prizadetim skupnostim (če obstajajo druge, jih navedite)	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000,00 USD	

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
3.3.3 Bančna knjižica ali druge evidence o zahtevanem obrestonosnem založnem računu za deponirana sredstva, ki ga je za prizadete skupnosti odprl imetnik pogodbe / dovoljenja	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000,00 USD	
3.3.4 Vzpostavljen mehanizem za reševanje sporov	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000,00 USD	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.3.3)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je zagotoviti, da so izpolnjene vse predpisane zahteve in pogoji in/ali da so predpisani elementi vključeni v izpogajani socialni sporazum.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Vsi izpogajani socialni sporazumi med enim ali vel odbori CFDC morajo med drugim vsebovati:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. opis pravic in dolžnosti članov prizadetih skupnosti in imetnika; 2. opis finančnih koristi, ki jih prizadete skupnosti prejmejo; 3. zahtevo, da imetnik pogodbe / dovoljenja četrletno plača finančne koristi na obrestonosni založni račun za deponirana sredstva, ki ga vodi za skupnost; 4. zahtevo, da se finančna sredstva izplačajo na pisno zahtevo odbora CFDC, če tako zahtevo odobri organ za razvoj gozdov. <p>Oddelek 33(a) predpisa 105-07 določa, da organ za razvoj gozdov objavi na spletu vzorčne kodekse ravnanja in da na zahtevo zagotavlja papirne ali elektronske izvode vzorčnih kodeksov ravnanja imetnikom pogodb / dovoljenj, odborom CFDC in prizadetim skupnostim.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali so navedene zahteve izpolnjene, tako da se posvetuje z oddelkom za gozdarjenje v gozdovih skupnosti organa za razvoj gozdov in pri njem opravi preverjanje vsebine podpisanih socialnih sporazumov.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pregled dokumentacije 2. terenski obiski skupnosti 	Po obdobjih (1)
Viri: Zakon NFRL (5.3(b) in 5.6(d)); predpis 105-07 (33).		
Kazalnik 3.4 Socialni sporazum med imetnikom pogodbe in skupnostmi je potrdil organ za razvoj gozdov		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
3.4.1 Socialni sporazum med imetnikom pogodbe in skupnostmi, ki ga je potrdil organ za razvoj gozdov	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000,00 USD	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.3.4)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je zagotoviti in/ali preveriti, ali je socialni sporazum potrdil organ za razvoj gozdov.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali so navedene zahteve izpolnjene, tako da se posvetuje z oddelkom za gozdarjenje v gozdovih skupnosti organa za razvoj gozdov in pri njem preveri obstoj in veljavnost potrjenih socialnih sporazumov.</p>	Po obdobjih

Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.3.4)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Regulativni nadzor:</p> <p>Vsak izpogajani socialni sporazum se predloži organu za razvoj gozdov v potrditev. Po prejemu dokumenta organ za razvoj gozdov pregleda sporazum, da bi preveril njegovo popolnost, točnost in skladnost z zakonom. Če sporazum ne izpolnjuje zadevnih meril, ga organ za razvoj gozdov zavrne in odločitev utemelji. Imetnik lahko odpravi pomanjkljivosti in organu za razvoj gozdov ponovno predloži socialni sporazum v potrditev. Organ za razvoj gozdov potrdi socialni sporazum, če ta izpolnjuje zahteve glede popolnosti, točnosti in skladnosti z zakonom.</p>	<p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje z oddelkom za gozdarjenje v gozdovih skupnosti organa za razvoj gozdov 2. pregled dokumentacije 3. terenski obiski pri izbranih skupnostih 	
Viri: Predpis 105-07 (36); COCS SOP (9).		
Kazalnik 3.5 Predpisane pristojbine, ki jih skupnostim dolguje imetnik pogodbe na podlagi socialnega sporazuma, jih ta plača (i) v predpisanih rokih in (ii) na založni račun za deponirana sredstva, ki ga je v ta namen odprl imetnik pogodbe.		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
3.5.1 Overjeni četrtletni bančni izpiski založnega računa za deponirana sredstva	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000,00 USD	
3.5.2 Nadzor, ki ga organ za razvoj gozdov izvaja za preverjanje spoštovanja zakonodaje	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000,00 USD	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.3.5)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali se dolgovane pristojbine pravočasno plačujejo na račun skupnosti.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Socialni sporazum vsebuje finančne pogoje, ki so bistvena prvina sporazumov. Zato je ključnega pomena preveriti, ali se dogovorjene pristojbine in določene v socialnem sporazumu pravočasno plačujejo. Na operativni ravni lahko med kontrolne točke spadajo bančni izpiski založnega računa za deponirana sredstva in letna poročila organa za razvoj gozdov o nadzoru, s čimer se ugotavlja, ali imetnik pogodbe opravlja svoje obveznosti.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali so navedene zahteve izpolnjene, tako da zahteva potrditev tega. Če potrebuje dodatna pojasnila, se lahko posvetuje z oddelkoma organa za razvoj gozdov za komercialne zadeve in gozdarjenje v gozdovih skupnosti.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje z oddelkom za gozdarjenje v gozdovih skupnosti organa za razvoj gozdov 2. pregled dokumentacije 3. terenski inšpekcijski pregled 	Za vsako pošiljko
Viri: Predpis 105-07(36)10, predpis 107-07 (33).		

NAČELO 4: GOSPODARJENJE Z GOZDOVI IN POSEK

Gospodarjenje z gozdovi in posek sta v skladu z vsemi veljavnimi zakoni

Kazalnik 4.1 Imetnik pogodbe ali dovoljenja je pripravil letni operativni načrt in po potrebi tudi načrt gospodarjenja z gozdovi.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
4.1.1 Letno potrdilo o poseku	Vse vrste pogodb in dovoljenj, razen kmetijskih koncesij / nasadov	

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
4.1.2 Odobreni letni operativni načrt	Vse vrste pogodb in dovoljenj, razen kmetijskih koncesij / nasadov	
4.1.3 Odobreni načrt gospodarjenja z gozdovi	FMC	
4.1.4 Pisna privolitev lastnika zemljišča	PUP	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.4.1)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je zagotoviti, da vsak imetnik pogodbe izpolnjuje zadevne predpisane zahteve, preden začne s posekom.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. FMC: pogodbe se dodelijo za potrjeno gozdno zemljišče in v skladu z zahtevami zakona PPC. FMC je 25-letna pogodba, za katero veljajo načrt gospodarjenja, presoja vpliva na okolje (EIA), poslovni načrt, socialni sporazumi in letni operativni načrt. 2. TSC: triletne pogodbe, ki se dodelijo v skladu z nacionalno strategijo gospodarjenja z gozdovi in potrjujejo ter izpolnjujejo zahteve zakona PPC in za katere veljajo letni operativni načrti. 3. V posameznih primerih se lahko zgodi, da dovoljenje FUP presega predvidene minimalne zahteve in se uradno potrdi. Takrat se od LVD lahko zahteva, da oceni vse zahteve, ki veljajo pred posekom in so priložene takemu dovoljenju FUP. 4. PUP: za kakršno koli komercialno uporabo gozdnih virov na zasebnem zemljišču mora biti gospodarski subjekt lastnik tega zemljišča ali imeti dovoljenje lastnika zemljišča ter veljavno dovoljenje PUP, ki ga je izdal organ za razvoj gozdov. Imetnik PUP ne sme začeti poseka, dokler ne prejme potrditve letnega potrdila o poseku in letnega operativnega načrta. <p>Vir: Zakon NFRL (4.5, 5.3, 5.4, 5.6); predpis 104-07 (62a); zakon EPML (23); COCS SOP (9).</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali so navedene zahteve izpolnjene, tako da se posvetuje z organom za razvoj gozdov in agencijo za zaščito okolja, vključno z oddelkoma za komercialne zadeve in gozdarjenje v gozdnih skupnosti.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje z organom za razvoj gozdov in agencijo za zaščito okolja 2. pregled dokumentacije 3. terenski inšpekcijski pregled 	<p>Letno (za letni operativni načrt)</p> <p>Po obdobjih (načrt gospodarjenja)</p>
Kazalnik 4.2 Imetnik pogodbe ali dovoljenja izpolnjuje pogoje njegovega letnega operativnega načrta in zakonske zahteve glede drevesnih vrst in količin, ki jih sme posekati.		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
4.2.1 Odobrena letna območja poseka	FMC	
4.2.2 Posek območja in letni posek	Vse pogodbe o gospodarjenju z gozdovi, razen FMC	
4.2.3 Preverjanje podatkov o podrtih drevesih (SOP 11)	Vse vrste pogodb in dovoljenj, razen kmetijskih koncesij / nasadov	
4.2.4 Letno poročilo organa za razvoj gozdov o nadzoru spoštovanja zakonodaje	Vse vrste pogodb in dovoljenj, razen kmetijskih koncesij / nasadov	

Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.4.3)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je zagotoviti, da imetnik pogodbe ali dovoljenja spoštuje količine za letni posek in izpolnjuje obveznosti, kot jih je potrdil organ za razvoj gozdov.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Odobreno letno potrdilo o poseku določa parametre, po katerih mora posamezni gospodarski subjekt izvajati svoje dejavnosti, in tudi zahteve, ki morajo biti izpolnjene v določenem letnem obdobju. 2. Organ za razvoj gozdov ima dva mehanizma operativnega nadzora: <ol style="list-style-type: none"> 2.1 nepretrgan nadzor na terenu in 2.2 letni nadzor spoštovanja zakonodaje, ki ga opravlja organ za razvoj gozdov, da lahko spremlja, ocenjuje in zagotavlja spoštovanje pogojev iz FMC, TSC, enotnega dovoljenja FUP in/ali PUP. 	<p>Opis:</p> <p>To zahtevo podrobno preveri LVD. LVD mora preveriti, ali so bile navedene zahteve izpolnjene, tako da se posvetuje s komercialnim oddelkom organa za razvoj gozdov.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje s komercialnim oddelkom organa za razvoj gozdov 2. terenski inšpekcijski pregled 	Letno
Viri: Zakon NFRL (3.2; 3.4); COCS SOP (7–11).		

NAČELO 5: OKOLJSKE OBVEZNOSTI

Imetnik pogodbe ali predelovalec lesa sta izpolnila vse zakonsko določene okoljske obveznosti.

Kazalnik 5.1 Imetnik pogodbe in predelovalec lesa sta pripravila presojo vpliva na okolje, ki jo je potrdila agencija za zaščito okolja.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja
5.1.1 Poročilo o presoji vpliva na okolje, ki ga je pripravil imetnik pogodbe ali predelovalec lesa oz. ki je bilo pripravljeno zanj	Vse vrste pogodb in dovoljenj
5.1.2 Potrdilo o vplivu na okolje, ki ga agencija za zaščito okolja izda imetniku pogodbe ali predelovalcu lesa pred začetkom izvajanja dejavnosti sečnje	Vse vrste pogodb in dovoljenj
5.1.3 Dovoljenje o presoji vpliva na okolje, ki ga agencija za zaščito okolja izda imetniku pogodbe ali predelovalcu lesa in v katerem so navedeni morebitni pogoji iz potrdila o vplivu na okolje iz dokazila 5.1.2	Vse vrste pogodb in dovoljenj

Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.5.1)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali so bile izpolnjene zadevne zahteve v zvezi s postopkom izdajanja presoje vpliva na okolje.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti pri organu za razvoj gozdov agenciji za zaščito okolja, da imetnik pogodbe ali dovoljenja nima samo potrdila o vplivu na okolje, ampak tudi dovoljenja o vplivu na okolje, ki podrobno določa pogoje, ki jih mora imetnik potrdila o vplivu na okolje izpolnjevati.</p>	Enkrat v obdobju veljavnosti potrdila in dovoljenja o vplivu na okolje

Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.5.1)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Regulativni nadzor:</p> <p>Potrdilo o vplivu na okolje se zahteva po zakonu o varstvu in upravljanju okolja (EPML) iz leta 2002 za dejavnosti navedene v Prilogi 1 k Zakonu. Za naslednje dejavnosti se zahteva potrdilo o vplivu na okolje: (1) posek in/ali predelava lesa, (2) plantaže gozdnega drevja. Poleg navedenega potrdila izdaja agencija za zaščito okolja tudi dovoljenje o vplivu na okolje, v katerem so navedeni podrobni pogoji za izdajo dovoljenja in ki jih imetnik potrdila mora izpolnjevati.</p> <p>Pred izdajo potrdila organ za razvoj gozdov zagotovi mnenje in podatke, ki so agenciji za zaščito okolja potrebni za pripravo ocene.</p> <p>Viri: Zakon EPML (6, 21–23); predpis (105–107), COCS SOP (9).</p>	<p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje z agencijo za zaščito okolja in organom za razvoj gozdov 2. pregled dokumentacije 	
Kazalec 5.2 Imetnik pogodbe ali dovoljenja ali predelovalec lesa izvaja ukrepe za ublažitev vplivov na okolje, ki so določeni v njegovi presoji vpliva na okolje, kot je določeno v dovoljenju o vplivu na okolje.		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
5.2.1 Poročila agencije za zaščito okolja o spremljanju stanja okolja	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
5.2.2 Poročilo organa za razvoj gozdov o inšpekcijskem pregledu presoje vplivov na okolje	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.5.2)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je zagotoviti, da vse pogoje in/ali ukrepe za ublažitev vplivov na okolje, ki jih je določila in naložila agencija za zaščito okolja, izvede imetnik pogodbe ali dovoljenja ali predelovalca lesa in da ni kršitev dovoljenja o vplivu na okolje.</p> <p>Predpisani nadzor:</p> <p>Pred začetkom izvajanja dejavnosti sečnje se imetniku pogodbe ali dovoljenja izda dokument o sprejeti odločitvi in/ali okoljsko dovoljenje. Agencija za zaščito okolja in organ za razvoj gozdov spremljata izpolnjevanje pogojev in/ali ukrepov za ublažitev vplivov na okolje, tako da izvajata redne in/ali nenapovedane nadzorne preglede. Imetnik potrdila o vplivu na okolje mora agenciji za zaščito okolja predložiti uradno obvestilo, če pride do znatne spremembe projekta ali dejavnosti, ki lahko negativno vpliva na okolje. Agencija za zaščito okolja lahko uvede dodatne izvršilne ukrepe, če pride do kršitev.</p> <p>Viri: Zakon EPML (24–27), zakon EPAA.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD se mora posvetovati z in preveriti pri oddelku za vplive na okolje organa za razvoj gozdov in oddelkom za spremljanje agencije za zaščito okolja ter njenem oddelku za izpostave in inšpektorate, ali imetnik pogodbe izpolnjuje pogoje iz dovoljenja o vplivu na okolje.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje z agencijo za zaščito okolja in organom za razvoj gozdov 2. pregled dokumentacije 3. terenski inšpekcijski pregled 	Letno
Kazalnik 5.3 Imetnik pogodbe ali dovoljenja ali predelovalec lesa je zakonito in okolju neškodljivo odlagal opremo, gorivo ter lesne in druge odpadke, ki so nastali med izvajanjem dejavnosti.		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
5.3.1 Poročilo agencije za zaščito okolja o inšpekcijskem pregledu	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
5.3.2 Letno poročilo organa za razvoj gozdov o nadzoru spoštovanja zakonodaje	Vse vrste pogodb in dovoljenj	

Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.5.3)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je zagotoviti, da se vsi odpadki odlagajo na zakonit in okolju neškodljiv način.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pred začetkom izvajanja dejavnosti je bil imetniku pogodbe izdan dokaz o dokumentu o sprejeti odločitvi in/ali potrdilo o vplivu na okolje. 2. Agencija za zaščito okolja spremlja izpolnjevanje pogojev in/ali določenih ukrepov za ublažitev vplivov na okolje. 3. Agencija za zaščito okolja izvaja redne in/ali periodične nadzorne preglede projektov, ki bi lahko imeli škodljivo vplivali na okolje. 4. Agencija za zaščito okolja lahko uvede izvršilne ukrepe, če pride do kršitev. 	<p>Opis:</p> <p>LVD se mora posvetovati z in preveriti pri komercialnem oddelku in oddelku za izvrševanje zakonodaje organa za razvoj gozdov. Poleg tega se mora posvetovati tudi z oddelkom za spremljanje agencije za zaščito okolja in njenim oddelkom za izpostave in inšpektorate.</p> <p>Dodatne informacije se lahko pridobijo neposredno pri imetniku pogodbe ali dovoljenja in predelovalcu lesa.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje z agencijo za zaščito okolja 2. pregled dokumentacije 3. terenski inšpekcijski pregled 	Letno
Viri: Zakon EPML (24–27), zakon EPAA.		
Kazalnik 5.4 Imetnik pogodbe je upošteval varovalni pas med območjem poseka in vodotoki in ni podiral dreves, ki bi lahko ogrozile pretok ali stabilnost vodotokov.		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
5.4.1 Poročilo agencije za zaščito okolja o inšpekcijskem pregledu	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
5.4.2 Letno poročilo organa za razvoj gozdov o nadzoru spoštovanja zakonodaje	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.5.4)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je zagotoviti, da imetnik dovoljenja spoštuje zadevne zahteve glede gospodarjenja z vodami in preprečevanja onesnaževanja vodnih virov.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Cilje je zagotoviti splošno spoštovanje določb glede gospodarjenja z vodnimi viri. Glede tega kodeks o ravnanju pri poseku (2007) prepoveduje posek na zaščitnih območjih in ob vodotokih. Kodeks zahteva, da se med območjem poseka in vodotoki upošteva varovalni pas.</p> <p>Glede preverjanja spoštovanja zakonodaje izvaja agencija za zaščito okolja in organ za razvoj gozdov rutinske inšpekcije in nadzorne preglede, ki jih liberijski oddelek za preverjanje zakonitosti nato prouči, da bi ugotovil, ali imetnik pogodbe ali dovoljenja spoštuje zakonodajo.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD se mora posvetovati z in preveriti pri komercialnem oddelku in oddelku za izvrševanje zakonodaje organa za razvoj gozdov. Poleg tega se mora posvetovati tudi z oddelkom za spremljanje agencije za zaščito okolja in njenim oddelkom za izpostave in inšpektorate. Dodatne informacije se lahko pridobijo neposredno pri imetniku pogodbe in/ali predelovalcu lesa.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje z organom za razvoj gozdov in agencijo za zaščito okolja 2. pregled dokumentacije 3. terenski inšpekcijski pregled 	Letno

Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.5.4)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
Viri: Zakon EPML (dela IV in V), kodeks o ravnanju pri poseku (3.1; 3.2; 4 in vsi naslednji).		
Kazalnik 5.5 Imetnik pogodbe ali dovoljenja je vzpostavil postopke, da se (i) zagotovi spoštovanje pravil glede ohranjanja prostoživečih vrst in (ii) prepreči zajemanje in trgovina z rastlinskimi in živalskimi vrstami, ki so ogrožene ali jim grozi izumrtje.		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
5.5.1 Poročilo agencije za zaščito okolja o inšpekcijskem pregledu	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
5.5.2 Letno poročilo organa za razvoj gozdov o nadzoru spoštovanja zakonodaje	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.5.5)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je zagotoviti, da imetnik pogodbe ali dovoljenja spoštuje določbe oddelka 9.11(v), ki predpisuje potrdila in dovoljenja za lov in trgovino s prostoživečimi vrstami, in določbe oddelka 9.12(i) zakona NFRL, ki prepovedujejo lov na vrste, ki jim grozi izumrtje, njihovo zajetje ali trgovino z njimi.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Cilj je zagotoviti spoštovanje zahtev oddelka 9.11 zakona NFRL glede ohranitve, gospodarjenja in nadzora uporabe prostoživečih vrst ter prepovedi iz oddelka 9.12, s katerimi je določeno, da nihče ne sme ujeti, posekati ali trgovati z vrstami, ki jih je organ za razvoj gozdov označil za ogrožene vrste ali vrste, ki jim grozi izumrtje.</p> <p>Glede preverjanja spoštovanja zakonodaje izvajata agencija za zaščito okolja in organ za razvoj gozdov rutinske inšpekcije in nadzorne preglede, da se preveri obstoj ustreznih postopkov in odsotnost dokazov o nezakonitem poseku ali trgovini.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD se mora posvetovati z in preveriti pri komercialnem oddelku in oddelku za izvrševanje zakonodaje organa za razvoj gozdov. Poleg tega se mora posvetovati tudi z oddelkom za spremljanje agencije za zaščito okolja in njenim oddelkom za izpostave in inšpektorate.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje z agencijo za zaščito okolja in organom za razvoj gozdov 2. pregled dokumentacije 3. terenski inšpekcijski pregled 	Letno
Viri: Oddelka 9.11 in 9.12 zakona NFRL; zakon EPML (dela IV in V), kodeks o ravnanju pri poseku (3.1; 3.2 in vsi naslednji).		

NAČELO 6: PREVOZ LESA IN NJEGOVA SLEDLJIVOST

Imetnik pogodbe ali dovoljenja ali predelovalec lesa izpolnjuje vse svoje zakonske obveznosti glede prevoda in sledljivosti lesa in/ali lesnih proizvodov.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
6.1.1 Izpolnjen tovorni list z navedbo kraja poseka, identifikacijske številke iz sistema sledenja, datum in kraj natovarjanja hlodov in namembni kraj	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
6.1.2 Izpolnjen tovorni list za uvožene hlode ali lesne proizvode z navedbo države poseka, identifikacijske številke iz sistema sledenja, datum in kraj natovarjanja hlodov in namembni kraj	Dovoljenje za uvoz lesa	

Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.6.1)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je zagotoviti, da imetnik dovoljenja ali predelovalec spoštuje zadevne zakonske zahteve glede prevoza hlodov, lesa in lesnih proizvodov.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Za prevoz hlodov, lesa in lesnih proizvodov do predelovalnega obrata ali pristanišča je treba izpolniti tovorni list, ki mora ustrezati tovoru. Prevozniki morajo imeti veljavno registracijo, ki jo je izdal organ za razvoj gozdov. V prvih dveh letih izvajanja prostovoljnega sporazuma o partnerstvu se razvijejo podrobni postopki, namenjeni usmerjanju vključevanja uvoženega lesa v sistem sledenja.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali so bile zahteve glede prevoza lesnih proizvodov izpolnjene, tako da prek sistema COCIS ugotovi, ali je bil opravljen pregled (povezovanje tovrnega lista in črtnih kod).</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. preverjanje v sistemu COCIS 2. terenski inšpekcijski pregled 	<p>Za vsako pošiljko ali tovor</p>

Viri: COCS SOP (13–17, 19 in 20).

Kazalnik 6.2 Vsi hlodi so pravilno označeni in evidentirani v sistemu sledenja v skladu s standardnimi operativnimi postopki organa za razvoj gozdov.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
6.2.1 Obrazec s podatki o hlodih (SOP 13)	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
6.2.2 Obrazec o preverjanju podatkov o hlodih (SOP 14)	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
6.2.3 Tovorni list za prevoz hlodov in lesnih proizvodov (SOP 16)	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.6.2)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali imetnik dovoljenja ali dovoljenja spoštuje zadevne zahteve sistema sledenja in ali so vsi hlodi vključeni v sistem sledenja.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>V okviru sistema sledenja in v skladu z desetimi temeljnimi predpisi so bili razviti različni standardni operativni postopki in dokumenti operativnega nadzora, ki jih pregledujeta sistem sledenja / organ za razvoj gozdov.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD preveri, ali imetnik pogodbe ali dovoljenja izpolnjuje zahteve sistema sledenja, tako da se posvetuje z organom za razvoj gozdov in pregleda podatke o hlodih v sistemu COCIS.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje s komercialnim oddelkom organa za razvoj gozdov 2. preverjanje v sistemu COCIS 	<p>Za vsako pošiljko ali tovor</p>

Viri: COCS SOP (13–17, 19 in 20).

Kazalnik 6.3 Vsi hlodi, les in lesni proizvodi, ki jih je imetnik pogodbe ali dovoljenja proizvedel ali prepeljal, so s koncesijskega območja imetnika pogodbe ali dovoljenja.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
6.3.1 Obrazec s podatki o hlodih (SOP 13)	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
6.3.2 Standardni obrazec 14 (preverjanje prirezovanja na dolžino, obrezovanja in fakturiranja poseka)	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
6.3.3 Letni nadzor spoštovanja zakonodaje, ki ga izvaja organ za razvoj gozdov	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.6.3)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali vsak imetnik pogodbe ali dovoljenja pridobiva in prevaža les in lesne proizvode samo iz svojih potrjenih pogodbenih območij / območij, za katere velja dovoljenje.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Deset temeljnih predpisov organa za razvoj gozdov določa, da se ves les in vsi lesni proizvodi pridobivajo iz gozdnih območij, za katera velja dovoljenje, in v skladu z navedenim dovoljenjem.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD preverja to zahtevo, tako da pregleda ustrezne standardne obrazce in poročilo organa za razvoj gozdov o nadzoru spoštovanja zakonodaje.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> posvetovanje s komercialnim oddelkom organa za razvoj gozdov terenski inšpekcijski pregled 	Za vsako pošiljko ali tovor
Viri: COCS SOP (13–15).		

Kazalnik 6.4 Vsi hlodi, les ali lesni proizvodi, uvoženi v Liberijo (ne v tranzitu), izpolnjujejo veljavno zakonodajo države poseka.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
6.4.1 Dokazilo o pravni skladnosti z zakonodajo države poseka	Dovoljenje za uvoz lesa	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.6.4)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali so hlodi in lesni proizvodi, uvoženi v Liberijo, iz zakonitih virov in ali imajo izvozna dovoljenja v skladu z liberijsko zakonodajo.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Temeljna zahteva liberijske zakonodaje je, da je ves les, posekan ali uvožen v državo, iz zakonitega vira. Zakonitost lesa v državi poseka se lahko dokaže z dovoljenji, izdanimi v okviru shem certificiranja za trajnostno gospodarjenje z gozdovi ali drugih shem preverjanja zakonitosti, ki jih je ocenila in odobrila liberijska vlada po posvetovanju z zadevnimi vladami. Uvoženi les, ki se pregleduje v okviru sistema za preverjanje zakonitosti druge države pogodbenice prostovoljnega sporazuma o partnerstvu z delujočo shemo izdajanja dovoljenj FLEGT, se v liberijskem sistemu za preverjanje zakonitosti šteje za zakonitega.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali je les, uvožen v Liberijo, zakonit v skladu z zakonodajo države poseka. Zato preverjanje zahteva pregled listin, iz katerih je razvidna zakonitost lesa v državi poseka.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> posvetovanje s sistemom sledenja in komercialnim oddelkom organa za razvoj gozdov pregled dokumentacije 	Na uvozno pošiljko
Viri: Predpis 108-07 (44(d)).		

Kazalnik 6.5 Vsi hlodi ali lesni proizvodi v tranzitu so (i) fizično ločeni od domačega ali uvoženega lesa in (ii) pod stalnim carinskim nadzorom, dokler so v Liberiji.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
6.5.1 Carinske listine iz države poseka	Les v tranzitu	
6.5.2 Izpolnjeni tovorni list, iz katerega je razvidna država poseka in država izvoza	Les v tranzitu	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.6.5)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je zagotoviti, da se hlodi in lesni proizvodi v tranzitu skozi Liberijo ne vključijo v sistem sledenja ali pomešajo z domačim ali uvoženim lesom.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Ključna zakonska zahteva, ki je tudi eden od temeljev sistema za zagotavljanje zakonitosti, je, da se les v tranzitu ne vključi v sistem sledenja in da se za ta les na točki izvoza ne izda liberijskega dovoljenja FLEGT. Država poseka mora biti jasno navedena na nakladnici, carinskih listinah in drugih prevoznih listinah.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali so/so bili lesni proizvodi v tranzitu stalno fizično ločeni od uvoženega ali domačega lesa in lesnih proizvodov ter pod stalnim nadzorom carinskega urada.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <p>1. posvetovanje z ministrstvom za finance in carinskim uradom</p>	Na prevozno enoto
Viri: Predpis 108-07 (44(a)–(c)).		

Kazalnik 6.6 Organ za razvoj gozdov je spoštoval pravne zahteve glede (i) zasega nepospravljenega lesa, vsakič ko ga najde, in/ali (ii) njegove prodaje na dražbi.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
6.6.1 Zahteva organa za razvoj gozdov, naslovljena na pristojno sodišče, da se dovoli zaseg lesa, in odločba sodišča, s katero se to dovoli	FMC, TSC in FUP	
6.6.2 Zahteva organa za razvoj gozdov, naslovljena na pristojno sodišče, da se dovoli prodaja lesa na dražbi, in odločba sodišča, s katero se to dovoli	FMC, TSC in FUP	
6.6.3 Potrdilo o prodaji lesa na dražbi	FMC, TSC in FUP	
6.6.4 Dopis ali izjava, s katero se potrjuje zmagovalnega licitanta	FMC, TSC in FUP	
6.6.5 Evidentiranje nepospravljenega lesa (SOP 37)	FMC, TSC in FUP	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.6.6)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali so bili nepospravljeni les in lesni proizvodi zaseženi in prodani na dražbi po postopkih, kot to določa zakon. Zakoniti zaseg nepospravljenega lesa in njegova prodaja na dražbi mu ponovno zagotovita zakonitost.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali so bile navedene zahteve izpolnjene, tako da se posvetuje s komercialnim oddelkom organa za razvoj gozdov in pri njem preveri zadevno dokumentacijo.</p>	Vsakič, ko nepospravljeni hlodi vstopijo v sistem sledenja

Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.6.6)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
Regulativni nadzor: Po odkritju nepospravljenih hlodov se organ za razvoj gozdov obrne na sodišče v okraju, kjer so bili hlodi najdeni, in ga prosi za dovoljenje za njihov zaseg in prodajo na dražbi. Če sodišče meni, da je dovolj pravnih razlogov za ugoditev prošnji, dovoli zaseg in prodajo na dražbi, ki se opravi pod njegovim nadzorom.	Sredstva za preverjanje: 1. posvetovanje s komercialnim oddelkom organa za razvoj gozdov 2. pregled dokumentacije	
Viri: Predpis 108-07(51(d) in (e)).		

NAČELO 7: PREDELAVA LESA

Predelovalci lesa spoštujejo zadevno liberijsko zakonodajo

Kazalnik 7.1 Predelovalec lesa je zaprosil za zahtevano dovoljenje za obratovanje žage in ga tudi pridobil (dovoljenje za predelovalca razreda A, B ali C), in sicer po plačilu zahtevanih pristojbin in pred začetkom izvajanja dejavnosti.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja
7.1.1 Vloga predelovalca za pridobitev dovoljenja za obratovanje žage	Dovoljenje za obratovanje žage
7.1.2 Plačilo začetne in letne pristojbine za registracijo žage, ki je datirano na datum pred dovoljenjem za obratovanje žage	Dovoljenje za obratovanje žage
7.1.3 Okoljski načrt, ki ga je potrdila agencija za zaščito okolja	Dovoljenje za obratovanje žage
7.1.4 Dovoljenje za obratovanje žage, ki ga gospodarskemu subjektu izda organ za razvoj gozdov	Dovoljenje za obratovanje žage

Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.7.1)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
Cilj: Cilj tega postopka je preveriti, ali je predelovalec lesa pridobil zahtevano dovoljenje pred začetkom izvajanja dejavnosti. Regulativni nadzor: Predelovalci lesa morajo pridobiti dovoljenje za obratovanje žage pred začetkom izvajanja dejavnosti. Vloge za izdajo dovoljenj se predložijo organu za razvoj gozdov in če so pogoji izpolnjeni, bo navedeni organ izdal ustrezna dovoljenja (razred A, B ali C). Poleg tega mora agencija za zaščito okolja odobriti okoljski načrt za izvajanje dejavnosti žage.	Opis: LVD mora preveriti, ali ima vsak predelovalec lesa tudi dovoljenje za obratovanje žage. Preverjanje se opravi ob posvetovanju s komercialnim oddelkom organa za razvoj gozdov. Sredstva za preverjanje: 1. posvetovanje s komercialnim oddelkom organa za razvoj gozdov 2. pregled dokumentacije 3. terenski inšpekcijski pregled	Letno
Viri: Predpis 107-07 (46); COCS SOP (26).		

Kazalnik 7.2 Vsi hlodi, proizvedeni v Liberiji, in hlodi uvoženi iz tretjih držav zaradi predelave so opremljeni z identifikacijskimi številkami sistema sledenja.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja
7.2.1 Poročilo o izdaji črtne kode (SOP 7)	Vse vrste pogodb in dovoljenj, vključno s hlodi in lesnimi proizvodi
7.2.2 Preverjanje prepeljanih hlodov in lesnih proizvodov (SOP 17)	Vse vrste pogodb in dovoljenj, vključno s hlodi in lesnimi proizvodi

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
7.2.3 Poročilo o evidentiranju razžaganega lesa (SOP 15)	Vse vrste pogodb in dovoljenj, vključno s hlodi in lesnimi proizvodi	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.7.2)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali so vsi hlodi, ki vstopajo v predelovalne obrate ustrezno evidentirani, in ali je bila preverjena zakonitost njihovega porekla.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Ključna določba liberijske zakonodaje zahteva, da imajo vsi predelovalni obrati učinkovite sisteme nadzora in smejo predelovati le zakonito posekan les, ki je registriran v sistemu sledenja.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali so vsi hlodi, ki vstopajo v predelovalne obrate, registrirani v sistemu sledenja. Če potrebuje dodatna pojasnila, se lahko posvetuje s komercialnim oddelkom organa za razvoj gozdov.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje s komercialnim oddelkom organa za razvoj gozdov in sistemom sledenja 2. preverjanje v sistemu COCIS 3. terenski inšpekcijski pregled 	Za vsako pošiljko ali tovor
Viri: COCS SOP (15, 19 in 20).		
Kazalnik 7.3 Predelovalec lesa ima sistem za evidentiranje lesnih proizvodov, ki gredo skozi žago ali postopek predelave, da se zagotovi njihova sledljivost.		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
7.3.1 Poročilo o preverjanju poseka	Dovoljenje za obratovanje žage	
7.3.2 Poročilo o proizvodnji	Dovoljenje za obratovanje žage	
7.3.3 Obrazec za spremljanje vložkov na žagi in obrazec za spremljanje izložkov na žagi (SOP 31 in 32)	Dovoljenje za obratovanje žage	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.7.3)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je zagotoviti, da se sledljivost ohrani med celotno predelavo, s čimer se lahko preveri, ali je mogoče lesne proizvode iz predelovalnega obrata povezati z virom, ki je preverljivo zakonit.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Organ za razvoj gozdov zahteva vzpostavitev ustreznih ukrepov za zagotovitev, da so proizvodi skrbno evidentirani v sistemu sledenja in da jim je mogoče slediti skozi celotno predelovalno verigo.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali so zahteve izpolnjene, tako da preveri dejanski sistem sledenja v predelovalnem obratu. Če potrebuje dodatna pojasnila, se lahko posvetuje s komercialnim oddelkom organa za razvoj gozdov.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. terenski inšpekcijski pregled 2. posvetovanje s komercialnim oddelkom organa za razvoj gozdov 	Za vsako pošiljko ali tovor
Viri: Zakon NFRL 13.5; COCS SOP (15).		

NAČELO 8: PRAVICE DELAVCEV, ZDRAVSTVENO VARSTVO IN SOCIALNO SKRBTSTVO

Imetnik pogodbe ali dovoljenja ali predelovalec izpolnjuje svoje obveznosti po zakonu o delu in kolektivnih pogodbah v lesni industriji

Kazalnik 8.1 V skladu z liberijskim zakonom o delu imetniki pogodbe / dovoljenja in predelovalci lesa pri zaposlovanju kvalificiranih in nekvalificiranih delavcev dajejo prednost liberijskim državljanom.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
8.1.1 Evidence o zaposlovanju ali četrtna poročila, iz katerih je razvidno, da se zaposluje lokalna delovna sila in da imajo prednost liberijski delavci	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
8.1.2 Četrtno poročilo, ki ga imetnik pogodbe ali predelovalec lesa predloži ministrstvu za delo	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
8.1.3 Evidence o zaposlovanju, vključno z registrom zaposlenih in podatki o njihovem državljanstvu	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
8.1.4 Potrdilo o spoštovanju zakonodaje, ki ga ministrstvo za delo izda imetniku pogodbe ali predelovalcu lesa	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.8.1)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali so bile osebe, ki jih je najel imetnik pogodbe in/ali predelovalec lesa, zaposlene v skladu z zakonodajo.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Liberijski zakon o delu (LLL) ureja vse vidike zaposlovanja. Ta zakon določa, da imajo liberijski državljani vedno prednost pri zaposlovanju; državljane drugih držav je dovoljeno zaposliti, če se lahko dokaže, da nobeden liberijski državljan ni ustrežno usposobljen ali na voljo, da bi zasedel delovno mesto, ki zahteva posebna znanja. Pooblaščenca in/ali inšpektorji za delo spremljajo izvajanje in ocenjujejo spoštovanje zakonskih določb o zaposlovanju, pogojih dela itn.</p>	<p>Opis:</p> <p>Namen tega kazalnika ni, da bi se ocenili posamezni vidiki zaposlovanja (ki se drugod ne obravnavajo), vendar da se preveri splošno spoštovanje zakonodaje o prednostnem zaposlovanju Liberijcev. LVD mora to navzkrižno preveriti in/ali ugotavljati pri oddelku za zaposlovanje ministrstva za delo in tudi njegovem delovnem inšpektoratu.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> posvetovanje z ministrstvom za delo pregled dokumentacije 	Za vsako pošiljko
Viri: Zakon LLL (54 do 60, 75, 1503); kodeks o ravnanju pri poseku (12.2).		

Kazalnik 8.2 Imetnik pogodbe ali dovoljenja ali predelovalec lesa plačuje zaposlenim najmanj minimalno plačo, kot to določa zakon.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja
8.2.1 Objavljena minimalna plača	Vse vrste pogodb in dovoljenj
8.2.2 Plačilna lista	Vse vrste pogodb in dovoljenj
8.2.3 Letno poročilo o inšpekcijskem nadzoru in/ali dopis glede spoštovanja zakonodaje	Vse vrste pogodb in dovoljenj
8.2.4 Obračuni plač delavcev	Vse vrste pogodb in dovoljenj

Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.8.2)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali zaposleni prejemajo pošteno plačilo, kot to določa zakon.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Vsi zaposleni imajo pravico do primerne plače, ki ne sme biti nižja od zakonsko določene najnižje plače. Poleg te obveznosti delodajalcem tudi inšpektorji za delo preverjajo, ali slednji spoštujejo zakonodajo. Zaposleni morajo biti seznanjeni so to določbo. Minimalno plačo uravnava odbor za minimalno plačo, ki podatke o njej skrbno objavlja, ko je ta določena.</p> <p>Viri: Zakon LLL(500–513); kodeks o ravnanju pri poseku (12.2).</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora navzkrižno preveriti in/ali ugotavljati pri delovnem inšpektoratu ministrstva za delo, ali se izplačujejo poštene plače.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje z ministrstvom za delo 2. pregled dokumentacije 	<p>Za vsako pošiljko</p>
Kazalnik 8.3 Imetnik pogodbe / dovoljenja ali predelovalec lesa spoštuje zakonske določbe glede največjega števila delovnih ur, dopusta in počitka.		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
8.3.1 Urnik dela	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
8.3.2 Evidence o dopustih	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
8.3.3 Plačilo dela izven delovnega časa	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.8.3)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali je delovnik zaposlenih v skladu z določbami liberijskega zakona o delu.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Zakon določa največje število ur dela na dan (8 ur) ali teden (48 ur). Različne določbe veljajo glede nekaterih dejavnosti in sezonskega dela. Poleg največjega števila delovnih ur liberijski zakon o delu dovoljuje tudi nadurno delo do 50 % nad običajnim številom delovnih ur. Ta zakon še določa uro počitka, če je nadurno delo trajalo več kot pet ur, pri tem pa se ura počitka šteje v delovnik. Zakon določa tudi posebne zahteve glede dopusta.</p> <p>Viri: Zakon LLL (700–706, 906).</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora navzkrižno preveriti in/ali ugotavljati pri delovnem inšpektoratu ministrstva za delo, ali se spoštujejo določbe glede delovnih ur.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje z ministrstvom za delo 2. pregled dokumentacije 3. terenski inšpekcijski pregled 	<p>Letno</p>
Kazalnik 8.4 Imetnik pogodbe / dovoljenja ali predelovalec lesa ni zaposlil nikogar, ki je mlajši od 16 let, in ni uporabljal prisilnega dela.		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
8.4.1 Četrtno poročilo, ki se predloži ministrstvu za delo	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
8.4.2 Inšpekcijsko poročilo ministrstva za delo	Vse vrste pogodb in dovoljenj	

Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.8.4)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali se spoštujejo določbe o najnižji zaposlitveni starosti (in o prepovedi prisilnega dela).</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Oddelek 74 zakon o delu določa, da je nezakonito zaposlovati ali najemati za delo otroke, ki so mlajši od 16 let, v času, ko bi morali obiskovati šolo. Liberijska ustava in liberijski zakon o delu prepovedujeta tudi prisilno delo.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora navzkrižno preveriti in/ali ugotavljati pri delovnem inšpektoratu ministrstva za delo, ali se spoštujejo določbe o najnižji zaposlitveni starosti.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje z ministrstvom za delo 2. pregled dokumentacije 3. terenski inšpekcijski pregled 	Letno
Viri: Zakon LLL (74).		
Kazalnik 8.5 Imetnik pogodbe / dovoljenja ali predelovalec vplačuje prispevke svojim zaposlenim v pokojninski sklad in sklad za socialno varstvo, kot to določa liberijski zakon.		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
8.5.1 Četrtno poročilo, ki se predloži ministrstvu za delo	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
8.5.2 Inšpekcijsko poročilo ministrstva za delo	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
8.5.3 Potrdilo zavoda za socialno zavarovanje (NSSWC)	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.8.5)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali delodajalci izpolnjujejo svoje obveznosti glede plačevanja pokojninskih prispevkov in prispevkov za socialno varstvo.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Zakon o delu in zakon o nacionalnem socialnem zavarovanju (NSSL) nalagata obveznost delodajalcem, po kateri morajo ti plačevati prispevke v dve shemi, ki ju je ustanovil in s katerima upravlja liberijski zavod za socialno zavarovanje z namenom, da se zaščitijo delavci. Prva shema je pokojninska, druga pa zavarovalna. Vsak delodajalec, ki zaposluje pet in več delavcev, mora plačevati prispevke v navedeni shemi; socialno-varstvena shema zagotavlja pokojnine za zaposlene, ki so se upokojili, zavarovalna shema pa se uporablja za poškodbe pri delu.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora navzkrižno preveriti in/ali ugotavljati pri delovnem inšpektoratu ministrstva za delo in zavodu za socialno zavarovanje, ali se navedene določbe spoštujejo.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje z ministrstvom za delo in zavodom za socialno zavarovanje 2. pregled dokumentacije 	Letno
Viri: Zakon LLL (2500 do 2501), zakon NSSL (89.9).		
Kazalnik 8.6 imetnik pogodbe / dovoljenja ali predelovalec lesa spoštuje zakonske določbe o nastanitvi in sanitarnih pogojih ter higieni na delovnem mestu in o splošni varnosti pri delu v skladu s kodeksom o ravnanju pri poseku in smernicami, ki jih je pripravil organ za razvoj gozdov.		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
8.6.1 Poročilo organa za razvoj gozdov o nadzoru spoštovanja zakonodaje	Vse vrste pogodb in dovoljenj	

Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.8.6)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je zagotoviti, da imetnik dovoljenja ali podjetje, ki prosi za izdajo dovoljenja FLEGT, spoštuje zadevne zakonske zahteve in zahteve organa za razvoj gozdov glede varnosti in zdravja delavcev.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Kodeks o ravnanju pri poseku (2007) je pripravil organ za razvoj gozdov z namenom ureditve higiene na delovnem mestu in varstva pri delu. Kodeks določa operativne zahteve. Organ za razvoj gozdov izvaja letne nadzorne preglede, da bi spremljal, ocenil in zagotovil skladnost s pogoji iz različnih gozdarskih pogodb ali dovoljenj.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali imetnik pogodbe ustrezno skrbi za zdravje delavcev, njihove sanitarne pogoje in nastanitev. To opravi ob posvetovanju z organom za razvoj gozdov in s pregledom poročila o nadzoru spoštovanja zakonodaje, ki ga pripravlja oddelek za izvrševanje zakonodaje organa za razvoj gozdov.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje z organom za razvoj gozdov 2. pregled dokumentacije 	Letno
Viri: Kodeks o ravnanju pri poseku (3.0 in 4.0).		

NAČELO 9: DAVKI, PRISTOJBINE IN DRUGA PLAČILA

Imetnik pogodbe ali predelovalec lesa redno izpolnjuje svoje davčne obveznosti, vključno s plačevanjem davkov in pristojbin.

Kazalnik	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>9.1 imetnik pogodbe / dovoljenja ali predelovalec lesa je pred podpisom pogodbe ali izdajo / podaljšanjem dovoljenja za obratovanje žage poravnal vse zapadle davčne obveznosti.</p> <p>Dokazilo</p> <p>9.1.1 Potrdilo ministrstva za finance o plačilu davkov, iz katerega je razvidno, da ob podpisu pogodbe ali izdaji / podaljšanju dovoljenja za obratovanje žage ali dovoljenja za predelavo lesa ni zapadlih davčnih obveznosti</p> <p>9.1.2 Poročilo pooblaščenega predstavnika organa za razvoj gozdov</p>	<p>Vrsta pogodbe ali dovoljenja</p> <p>Vse vrste pogodb in dovoljenj</p> <p>Vse vrste pogodb in dovoljenj, razen kmetijskih koncesij / nasadov</p>	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.9.1)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali je imetnik pogodbe ali predelovalec lesa poravnal vse davčne obveznosti pred podpisom pogodbe.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Po zakonu morata ponudnik ali imetnik pogodbe poravnati vse davčne obveznosti pred začetkom izvajanja dejavnosti.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali so navedene zahteve izpolnjene, tako da se posvetuje s komercialnim in finančnim oddelkom organa za razvoj gozdov in ugotovi obstoj veljavnega potrdila o plačilu davčnih obveznosti.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje s komercialnim in finančnim oddelkom organa za razvoj gozdov 2. pregled dokumentacije 	Enkrat med veljavnostjo pogodbe ali dovoljenja
Viri: Predpis 107-07.		

Kazalnik 9.2 imetnik pogodbe / dovoljenja ali predelovalec lesa je plačal začetno letno pristojbino za površino (za imetnike pogodb) ali letno registracijo (za predelovalce lesa) pred podpisom pogodbe ali izdajo / podaljšanjem dovoljenja.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
9.2.1 Potrdilo, da je plačilo pristojbine za površino prejel pooblaščen predstavnik organa za razvoj gozdov	FMC, TSC	
9.2.2 Potrdilo o plačilu pristojbine, ki jo plača izbrani ponudnik	Vrednosti FMC, TSC in FUP presegajo 10 000 USD	
9.2.3 Potrdilo o plačilu letne registracije	Predelovalci lesa, gospodarski subjekti z dovoljenjem za uporabo motorne žage	
9.2.4 Kopija bančnega čeka	FMC, TSC, FUP, FUP, gospodarski subjekti z dovoljenjem za uporabo motorne žage, predelovalci lesa	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.9.2)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali je imetnik pogodbe / dovoljenja plačal letno pristojbino in ali je predelovalec lesa plačal letno registracijo.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Organ za razvoj gozdov ali njegov pooblaščen predstavnik je v okviru sistema sledenja vzpostavil mehanizem, da se zagotovi izvajanje in plačilo vseh gozdarskih davkov in pristojbin.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali so bile navedene zahteve izpolnjene, tako da se posvetuje s pooblaščenim predstavnikom organa za razvoj gozdov.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> pregled dokumentacije posvetovanje s sistemom sledenja in komercialnim oddelkom organa za razvoj gozdov 	Letno
Viri: COCS SOP (9).		

Kazalnik 9.3 Imetniku pogodbe ali dovoljenja je ministrstvo za finance izdalo potrdilo, da je plačal vse davke in pristojbine, ki jih mora plačati po zakonu in v skladu s pogodbenimi določili.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja
9.3.1 Potrdilo ministrstva za finance o plačilu davkov	Vse vrste pogodb in dovoljenj
9.3.2 Potrdilo o plačilu pristojbine za pravico do sečnje	Vse vrste pogodb in dovoljenj
9.3.3 Potrdilo o plačilu pogodbenih administrativnih pristojbin	Vse vrste pogodb in dovoljenj, razen kmetijskih koncesij / nasadov
9.3.4 Potrdilo o plačilu stroškov inšpekcijskega nadzora letnega poseka	Vse vrste pogodb in dovoljenj, razen kmetijskih koncesij / nasadov
9.3.5 Potrdilo o plačilu pristojbin v zvezi s tovnimi listi	Vse vrste pogodb in dovoljenj
9.3.6 Dokazila o plačilu pristojbine v zvezi s sistemom sledenja	Vse vrste pogodb in dovoljenj

Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.9.3)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali so bili plačani vsi gozdarski davki.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Oddelek 2108 prve stopnje prenovljenega davčnega zakonika, kot je bil spremenjen in dopolnjen, in oddelka 14.2 zakona NFRL ter predpisa 107-07 organa za razvoj gozdov so uvedli pristojbine za pravico do sečnje, pristojbine za najem zemljišč in pristojbine za gozdne proizvode ter nekatere pristojbine, ki jih morajo imetniki pogodb plačati poleg davka od dohodka pravnih oseb in drugih dajatev.</p> <p>Predpis 107-07 določa, da je treba vse davke in pristojbine plačati v roku in da se za zamudo pri njihovem plačilu po tridesetdnevnem podaljšanem plačilnem roku zaračunavajo denarne kazni.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali so navedene zahteve izpolnjene, tako da pregleda podatke v sistemu COCIS. Če potrebuje dodatna pojasnila, se lahko posvetuje z oddelkom za prihodke od registracij ministrstva za finance.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. preverjanje v sistemu COCIS 2. posvetovanje z ministrstvom za finance 	Letno
Viri: Predpis 107-07 (61–63); COCS SOP (9).		

Kazalnik 9.4. Imetnik pogodbe / dovoljenja ali predelovalec lesa je davčno napoved oddal ministrstvu za finance najpozneje do 31. marca tekočega leta.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
9.4.1 Davčna napoved	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.9.5)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali je imetnik pogodbe ali dovoljenja ali predelovalec lesa oddal davčno napoved, kot to določa zakon.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Po zakonu morajo podjetja oddati davčne napovedi med 31. decembrom in 31. marcem naslednjega leta.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti, ali so zahteve izpolnjene, tako da se posvetuje z oddelkom za prihodke od registracij, ki je del oddelka za davek od dohodkov (ministrstvo za finance), in ugotovi, ali je bila davčna napoved oddana.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje z ministrstvom za finance 2. pregled dokumentacije 	Letno
Viri: Liberijski davčni zakonik 109(c)(d)(e).		

NAČELO 10: ZAHTEVE GLEDE IZVOZA, PREDELAVE IN TRGOVINE

Vsi imetniki pogodb ali dovoljenj in predelovalci lesa izpolnjujejo zahteve glede izvoza, predelave in trgovine

Kazalnik 10.1 Vsaka oseba, ki izvažata hlode, les in/ali lesne proizvode, se letno registrira pri organu za razvoj gozdov.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja
10.1.1 Veljavno izvozno dovoljenje	Vsi izvozniki hlodov, lesa in lesnih proizvodov

Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.10.1)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali izvozniki izpolnjujejo zakonske zahteve glede izvoza hlodov, lesa in/ali lesnih proizvodov in so za to dejavnost registrirani.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Oddelek 41 predpisa 108-07 določa, da se mora oseba pred izvozom hlodov, lesa in lesnih proizvodov registrirati pri organu kot izvoznik in registracijo obnoviti vsako leto.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora letno preveriti pri komercialnem oddelku organa za razvoj gozdov, ali sta določeno podjetje in/ali imetnik dovoljenja registrirana kot izvoznika.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posvetovanje s komercialnim oddelkom organa za razvoj gozdov 2. pregled dokumentacije 	Letno
Viri: Predpis 108-07 (41).		
Kazalnik 10.2 Vse pošiljke hlodov, lesa in lesnih proizvodov, natovorjene za izvoz, so evidentirane v sistemu sledenja.		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
10.2.1 Vloga za izdajo dovoljenja FLEGT	Vsi izvoženi hlodi in lesni proizvodi	
10.2.2 Specifikacija hlodov v izvozni pošiljki (SOP 20)	Vsi izvoženi hlodi in lesni proizvodi	
10.2.3 Specifikacija razžaganega lesa v izvozni pošiljki (SOP 21)	Ves izvoženi razžagani les	
10.2.4 Poročilo o prostornini izvoženih hlodov	Vsi izvoženi hlodi in lesni proizvodi	
10.2.5 Dokazila o plačilu izvoznih pristojbine (SOP 26)	Vsi izvoženi hlodi in lesni proizvodi	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.10.3)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali so vse izvozne pošiljke vključene s sistem sledenja.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Oddelek 42 predpisa 108-07 določa, da državni uradniki, pristojni za pristanišča in carino ne dovolijo, da se zaradi izvoza hlodi, les ali lesni proizvodi kot razsuti tovor natovorijo na vozila, plovila ali zrakoplove, razen če se uradniki ne prepričajo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. da so vsi hlodi, les in lesni proizvodi evidentirani v sistemu sledenja, in 2. da so v sistemu sledenja / sistemu COCIS podatki, ki potrjujejo, da hlodi (ali lesni proizvodi) še niso bili izvoženi. 	<p>Opis:</p> <p>LVD mora to preveriti, tako da opravi pregled vsake pošiljke.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. preverjanje v sistemu COCIS 	Za vsako pošiljko
Viri: Predpis 108-07 (42); COCS SOP (20–21).		

Kazalnik 10.3 Vsakemu tovoru hlodov, lesa ali lesnih proizvodov je dodeljena cena v skladu z informacijami o stanju na trgu, ki jih zbira, ureja in vzdržuje liberijski oddelek za preverjanje zakonitosti (LVD).

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
10.3.1 Referenčna cena, ugotovljena na podlagi zbirke podatkov o razmerah na trgu (MIDB), ki jo vzdržuje LVD	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.10.3)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali so vsem izvoznim pošiljkam dodeljene cene v skladu z ustreznimi in/ali sprejetimi tržnimi cenami.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Predpis 108-07 organa za razvoj gozdov določa, da ni dovoljeno za izvoz natovarjati les ali lesne proizvode, ki imajo prenizko ceno.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora preveriti v zbirki podatkov LVD, da v nobeni od pogodb niso navedene prenizke cene in/ali da referenčne cene določene pošiljke niso prenizke. Če potrebuje dodatna pojasnila, se lahko posvetuje ministrstvu za trgovino.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. preverjanje v zbirki podatkov LVD 2. posvetovanje z ministrstvom za trgovino 	Za tovor ali pošiljko
Viri: Predpis 108-07 (43); COCS SOP (18 in 21).		

NAČELO 11: PREGLEDNOST IN JAVNA OBJAVA

Kazalnik 11.1: Imetnik pogodbe ali dovoljenja je dvakrat letno v časopisu z veliko naklado objavil seznam z zneski in datumi vseh plačil in storitev liberijski vladi, opravljenih v zvezi z določenim pogodbenim območjem.

Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
11.1.1 Izvod časopisa z objavo	FMC, TSC, PUP, FUP in dovoljenje za uporabo motorne žage	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.11.1)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali imetniki gozdarskih dovoljenj objavljajo zahtevane podatke v časopisu, kar je mehanizem za zagotavljanje preglednosti in odgovornosti.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Po zakonu NFRL morajo imetniki dvakrat letno (najpozneje 15. marca in 15. septembra) objaviti obvestila z naslednjimi podatki, in sicer v časopisu, ki se prodaja v Monrovii:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. naziv imetnika pogodbe, 2. opis območja, kjer imetnik pogodbe izvaja dejavnosti poseka, 3. seznam plačil in drugih storitev, ki jih je imetnik opravil liberijski vladi. 	<p>Opis:</p> <p>LVD mora navzkrižno preveriti pri komercialnem oddelku organa za razvoj gozdov in/ali ugotoviti, ali je prišlo do navedene objave in ali so obvestila vsebovala navedene zahtevane informacije.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pregled dokumentacije 2. posvetovanje s komercialnim oddelkom organa za razvoj gozdov 	Polletno
Viri: Zakon NFRL (5.8).		

Kazalnik 11.2 Imetnik pogodbe ali dovoljenja trenutno sodeluje v liberijski pobudi za preglednost v ekstraktivni industriji (LEITI).		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
11.2.1 Poročilo pobude LEITI	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
11.2.2 Potrdilo pobude LEITI	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.11.2)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali imetnik pogodbe ali dovoljenja izpolnjuje pogoje pobude LEITI. Pobuda LEITI, kamor spadajo tudi gozdni viri, je namenjena zagotavljanju preglednega in odgovornega gospodarjenja z viri.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Pobuda LEITI objavlja in/ali razširja podrobnosti o vseh plačilih gozdarskega sektorja vladi in pripadajoče prihodke vlade.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora navzkrižno preveriti pri komercialnem oddelku organa za razvoj gozdov in/ali ugotoviti, ali je bilo poročilo pobude LEITI objavljeno.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> posvetovanje s pobudo LEITI in komercialnim oddelkom organa za razvoj gozdov pregled dokumentacije 	Letno
Viri: Zakon LEITI (4.1 in 5.4).		
Kazalnik 11.3 Na podlagi liberijskega zakona o prostem dostopu do informacij omogoči organ za razvoj gozdov javni dostop do izvodov pogodb, potrdil, dovoljenj in evidenc o plačilih, ki jih je prejela vlada, ter poročila razpisne komisije o izbranem ponudniku.		
Dokazilo	Vrsta pogodbe ali dovoljenja	
11.3.1 Shema objavljanja, ki vsebuje pogodbe in druge dokumente imetnikov pogodb ali dovoljenj in jih hrani organ za razvoj gozdov ter so dostopni javnosti	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
11.3.2 Dokazilo o objavi pogodbe imetnika pogodbe na spletni strani pobude LEITI	Vse vrste pogodb in dovoljenj	
Smernice za preverjanje / Postopek (LAS-LVD-0.11.3)	Način preverjanja	Pogostnost preverjanja
<p>Cilj:</p> <p>Cilj tega postopka je preveriti, ali so bili pogodba ali dovoljenje imetnika pogodbe ali dovoljenja ter drugi dokumenti, ki se nanašajo na koncesijo imetnik pogodbe, objavljeni ali javno dostopni, kot to zahtevata zakon LEITI in zakon o prostem dostopu do informacij.</p> <p>Regulativni nadzor:</p> <p>Zakon LEITI zahteva objavo informacij o vseh koncesijah v gozdarskem sektorju. Zakon o prostem dostopu do informacij zahteva objavo ali omogočanje javnega dostopa do vseh dokumentov, ki vplivajo na javne interese. Ker sta koncesija in pripadajoči dokumenti tesno povezani z javnim interesom, je treba zagotoviti, da sta na voljo javnosti, še zlasti pa civilni družbi.</p>	<p>Opis:</p> <p>LVD mora shemo objavljanja navzkrižno preveriti pri komercialnem oddelku organa za razvoj gozdov, na spletni strani pobude LEITI pa preveriti, ali je bila pogodba objavljena.</p> <p>Sredstva za preverjanje:</p> <ol style="list-style-type: none"> posvetovanje s pobudo LEITI in komercialnim oddelkom organa za razvoj gozdov 	Letno
Viri: Zakon LEITI (4.1 in 5.4); zakon o prostem dostopu do informacij (oddelek 2.6).		

(¹) Obdobje: 5 let za FMC in FUP; 3 leta za TSC.

SEZNAM KRATIC

AHC	letno potrdilo o poseku
BOT	pogodba tipa „zgradi-upravljaj-prenesi“
CEO	direktor
CFDC	odbor skupnosti za razvoj gozdov
CNDRA	Center za nacionalne evidence in dokumentacijo
COCIS	informatijski sistem sistema sledenja
COCS	sistem sledenja
CSO	organizacija civilne družbe
EIA	presoja vpliva na okolje
EI	potrdilo o vplivu na okolje
EIP	dovoljenje o vplivu na okolje
EPA	Agencija za varstvo okolja
EPAA	Zakon o agenciji za varstvo okolja
EPML	zakon o varstvu in upravljanju okolja
FDA	Organ za razvoj gozdov
FMC	pogodba o gospodarjenju z gozdovi
FUP	dovoljenje za gospodarjenje z gozdom
GBL	zakon o poslovanju
GSOP	splošni standardni operativni postopek
IMCC	medresorna komisija o koncesijah
LAS	sistem za zagotavljanje zakonitosti
LEITI	liberijska pobuda za preglednost v ekstraktivni industriji
LLD	liberijski oddelek za izdajanje dovoljenj
LLL	liberijski zakon o delu
LVD	liberijski oddelek za preverjanje zakonitosti pri organu za razvoj gozdov
MIDB	zbirka podatkov o razmerah na trgu
MOCI	ministrstvo za trgovino in industrijo
MOF	ministrstvo za finance
MOFA	ministrstvo za zunanje zadeve
MOL	ministrstvo za delo
MPEA	ministrstvo za načrtovanje in gospodarske zadeve
NFRL	zakon o reformi nacionalnega gozdarstva
NSSL	zakon o nacionalnem socialnem zavarovanju
NSSWC	zavod za socialno zavarovanje
PDA	dlančnik
PPCA	zakon o javnih naročilih in koncesijah
PPCC	Komisija za javna naročila in koncesije
PUP	dovoljenje za uporabo lesa v zasebne namene
SOP	standardni operativni postopek
TSC	pogodba o prodaji lesa
UTM	univerzalna prečna Mercatorjeva mreža
WTS	sistem za sledenje lesa

ZAKONODAJA, NAVEDENA V LIBERIJSKI OPREDELITVI ZAKONITOSTI

Navedeno v opredelitvi zakonitosti:

Zakon o varstvu in upravljanju okolja (2002)

Zakon o agenciji za varstvo okolja (2002)

Kodeks organa za razvoj gozdov o ravnanju pri poseku (2007)

Predpis 111-10 organa za razvoj gozdov

Deset temeljnih predpisov organa za razvoj gozdov (2007) (predpisi 101-07 do 110-07)

Zakon o prostem dostopu do informacij (2010)

Zakon o poslovanju

Zakon o liberijski pobudi za preglednost v ekstraktivni industriji (2009)

Splošni standardni operativni postopek liberijskega sistema sledenja

Liberijski zakon o delu

Zakon o reformi nacionalnega gozdarstva (2006)

Zakon o nacionalnem socialnem zavarovanju

Zakon o komisiji za javna naročila in koncesije (2005)

Liberijski davčni zakonik, kot je bil spremenjen (2009)

Drugi pomembni dokumenti:

Zakon pravicah skupnosti (2009)

Liberijska gozdarska politika (2007)

Nacionalna strategija gospodarjenja z gozdovi

Zakon o mreži zaščiteneh gozdnih območij (2003)

PREGLED SISTEMA SLEDENJA (COCS)

Stopnja	Odgovornosti gospodarskih subjektov			Preverjanje, ki ga opravi organ za razvoj gozdov		
	Dejavnosti	Podatki, ki se vnesejo v COCIS	Glavni izložki	Ocenjevanja in terenski inšpekcijski pregledi	Potrjevanje podatkov v COCIS ⁽¹⁾	Usklajevanje med stopnjami in/ali med posamezno stopnjo dobavne verige ⁽²⁾
Pred posekom	<p>Evidentiranje poslovne enote imetnika pogodbe v sistemu COCIS</p> <p>Razmejitev in razdeljevanje pogodbenih območij (ki jih je dodelil organ za razvoj gozdov) na parcele</p> <p>Štetje vseh dreves komercialne velikosti in pritrjevanje oznak s črtno kodo sistema COCIS na drevesa</p> <p>Kartiranje gozda: beleženje lokacije dreves in naravnih značilnosti gozda</p>	<p>Številka TIN imetnika pogodbe (evidenčna številka, ki jo izda ministrstvo za trgovino)</p> <p>Koordinate parcel</p> <p>Podatki inventarizacije, vključno z identifikacijskimi številkami dreves, drevesnimi vrstami, premerom dreves v prsni višini, višino in lokacijo na parceli, velikosti 2 500 m²</p>	<p>Karta območja poseka</p> <p>Skice</p> <p>Rezultati inventarizacije in zahteva za posek</p> <p>Letni operativni načrt</p>	<p>Pisarna:</p> <ul style="list-style-type: none"> — karte območij poseka, karte faz poseka — obrazci inventarizacije — skice — potrditev dreves, za katere se zahteva posek <p>Na kraju samem:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 5 % območja poseka: lokacija dreves, premer, višina, drevesna vrsta — koordinate krajišč območij poseka 	<p>Identifikacijske številke dreves, drevesne vrste, premer v prsni višini, višina in lokacija</p> <p>Uporaba oznak s črtno kodo</p>	
Posek	<p>Podiranje dreves, izdelava debel ali hlodov</p> <p>Pritrjevanje oznake COCIS s črtno kodo na hlode in štor</p> <p>Merjenje debel ali hlodov</p> <p>Prevoz do skladišča hlodivine v gozdu (ob cesti)</p> <p>Določanje predlagane poti za prevoz in inventarizacijo dreves na predlagani poti</p>	<p>Številka TIN imetnika pogodbe</p> <p>Podatki o drevesih: identifikacijska številka, drevesna vrsta, premer in dolžina</p> <p>Identifikacijska številka štor</p>	<p>Obrazci s podatki o drevesih</p> <p>Obrazci s podatki o prevoznih poti</p>	<p>Mesto poseka:</p> <ul style="list-style-type: none"> — 5 % preverjanje podatkov o drevesih — pregled vzorca, da se zagotovi skladnost med podatki o hlodu, štoru in podrtem drevesu 	<p>Podatki o drevesih (še nepodrtih): identifikacijska številka, drevesna vrsta, premer in ocenjena dolžina</p> <p>Lokacija podrtega drevesa, drevesna vrsta in premer hloda</p>	<p>Med obrazci inventarizacije in obrazci s podatki o drevesih ⁽³⁾:</p> <ul style="list-style-type: none"> — primerjava predlaganega števila dreves za posek s številom dejansko posekanih dreves po drevesni vrsti — primerjava prostornine predlaganih dreves za posek s prostornino debel posekanih dreves (hlodov) po drevesni vrsti <p>Identifikacijska povezava med štorom, drevesom in deblom posekanega drevesa (hloda)</p>

Stopnja	Odgovornosti gospodarskih subjektov			Preverjanje, ki ga opravi organ za razvoj gozdov		
	Dejavnosti	Podatki, ki se vnesejo v COCIS	Glavni izločki	Ocenjevanja in terenski inšpekcijski pregledi	Potrjevanje podatkov v COCIS (1)	Usklajevanje med stopnjami in/ali med posamezno stopnjo dobavne verige (2)
Skladišče hlodovine v gozdu / druga hloidišča	<p>Prerezovanje na dolžino ali obrezovanje debel ali hlodov</p> <p>Pritrjevanje oznake COCIS s črtno kodo na hlode, pririzane na dolžino ali obrezane</p> <p>Merjenje hlodov</p>	<p>Številka TIN imetnika pogodbe</p> <p>Podatki o hlojih: identifikacijska številka, drevesna vrsta, premer, dolžina, prostornina in kakovost hloda</p> <p>Povezava med debli ali dolgimi hloidi in hloidi, pririzanimi na dolžino ali obrezanimi</p>	Obrazec s podatki o hlojih	<p>Hloidišče:</p> <p>— preverjanje na vzorcu podatkov o hlojih (pogostost vzorčenja je odvisna od uspešnosti podjetja)</p>	Podatki o hlojih: identifikacijska številka, drevesna vrsta, premer, dolžina, in prostornina hloda	<p>Med obrazci s podatki o drevesih in obrazci s podatki o hlojih:</p> <p>— primerjanje števila debel / hlodov in hlodov, pririzanih po dolžini in obrezanih, po drevesni vrsti</p> <p>— primerjanje prostornine debel / vsakega hloda</p> <p>— preverjanje skladnosti prostornine debel / vsakega hloda glede na premer in drevesno vrsto</p> <p>Identifikacijska povezava med štorom, drevesom, deblom / hlodom in hlodom, pririzanim na dolžino ali obrezanim</p> <p>Posekana prostornina in plačana pristojbina za pravico do sečnje</p>
Prenos lastništva	<p>Zahteva lastnika hlodov za spremembo lastništva</p> <p>Novi lastnik evidentira identifikacijske številke lesnih proizvodov</p>	<p>Identifikacijski številki predhodnega in sedanjega lastnika</p> <p>Identifikacijske številke lesnih proizvodov, ki so spremenili lastnika</p>	Izjava o spremembi lastništva			Skladnost identifikacijskih števil hlodov in podatkov o hlojih med predhodnim in sedanjim lastnikom
Prevoz	<p>Natovarjanje hlodov na tovornjake</p> <p>Prevoz hlodov</p> <p>Raztovarjanje hlodov</p>	<p>Enolična identifikacijska številka tovornega lista</p> <p>Izvor in namembni kraj</p> <p>Lastnik hlodov</p> <p>Prevoznik</p> <p>Seznam hlodov, ki se prevažajo, vključno z njihovo identifikacijsko številko, drevesno vrsto, dolžinskimi merami in prostornino</p>	Tovorni listi (izvor in namembni kraj)	Naključni pregledi tovornih listov med prevozom (npr. v hloidišču ali na nadzornih točkah na prevozni poti)		<p>Med obrazci s podatki o hlojih in tovornih listih</p> <p>— primerjanje identifikacijskih števil hlodov</p> <p>— primerjanje števila hlodov po drevesnih vrstah</p> <p>— primerjanje prostornine hlodov po drevesnih vrstah</p>

Stopnja	Odgovornosti gospodarskih subjektov			Preverjanje, ki ga opravi organ za razvoj gozdov		
	Dejavnosti	Podatki, ki se vnesejo v COCIS	Glavni izločki	Ocenjevanja in terenski inšpekcijski pregledi	Potrjevanje podatkov v COCIS (1)	Usklajevanje med stopnjami in/ali med posamezno stopnjo dobavne verige (2)
Kraj predelave	<p>Prejem hloedov ali drugih lesnih proizvodov (surovine)</p> <p>Skladiščenje surovin</p> <p>Obrezovanje hloedov in pritrjevanje novih oznak s črtno kodo</p> <p>Vstop surovin v predelavo</p> <p>Obdelava predelanega blaga, vključno s pritrjevanjem oznak COCIS s črtno kodo na serijo proizvodov</p> <p>Skladiščenje predelanega blaga</p>	<p>Podatki o surovinah, ki so bile na žagi prejete in uskladiščene: identifikacijska številka, drevesna vrsta, dolžinske mere in prostornina</p> <p>Podatki o vhodnih proizvodih: identifikacijska številka, drevesna vrsta, dolžinske mere in prostornina</p> <p>Datum</p> <p>Podatki o izhodnih proizvodih: identifikacijska številka serije, drevesna vrsta, dolžinske mere in prostornina (količina)</p> <p>Podatki o predelanih proizvodih, uskladiščenih na žagi: identifikacijska številka serije, drevesne vrste, dolžinske mere, prostornina in razred kakovosti proizvodne serije</p>	<p>Obrazec o vstopu v žago</p> <p>Knjigovodske evidence o surovinah</p> <p>Obrazec o proizvodnji, na katerem so navedeni vložki in izločki proizvodne linije</p> <p>Knjigovodske evidence skladišča</p>	<p>Pregledovanje vzorcev proizvodnih serij</p> <p>Naključni nadzor poslovanja žage in knjigovodskih sistemov</p>	<p>Stopnja učinkovitosti / donosnosti predelovalnih linij</p>	<p>Med obrazcem o vstopu v žago, knjigovodsko evidenco o surovinah in obrazcem o proizvodnji</p> <ul style="list-style-type: none"> — primerjanje identifikacijskih številc surovin — primerjanje števila surovin po drevesnih vrstah — primerjanje prostornine surovin po drevesnih vrstah <p>Med vložki in izločki, deklariranimi na obrazcu o proizvodnji</p> <p>Med obrazcem o proizvodnji in knjigovodsko evidenco skladišča</p> <ul style="list-style-type: none"> — primerjanje identifikacijskih številc — primerjanje števila proizvodov po drevesnih vrstah — primerjanje števila proizvodov po drevesnih vrstah
Prevoz	<p>Natovarjanje svežnjev predelanih proizvodov na tovornjake</p> <p>Prevoz svežnjev</p> <p>Raztovarjanje svežnjev</p>	<p>Enolična identifikacijska številka tovornega lista</p> <p>Izvor in namembni kraj</p> <p>Lastnik hloedov</p> <p>Prevoznik</p> <p>Podatki o predelanih proizvodih, uskladiščenih na žagi: Identifikacijska številka serije, drevesna vrsta, dolžinske mere in prostornina</p>	<p>Tovorni listi</p>	<p>Naključni pregledi tovornih listov med prevozom (npr. na nadzornih točkah na prevozni poti)</p>	<p>Med knjigovodsko evidenco skladišča in tovornimi listi</p> <ul style="list-style-type: none"> — primerjanje identifikacijskih številc svežnjev — primerjanje števila proizvodov, tako da se — primerja prostornina proizvodov po drevesnih vrstah <p>Med tovornimi listi (izvod pošiljatelja in izvod za prejemnika)</p> <p>Med predhodnimi kontrolnimi točkami v verigi</p>	

Stopnja	Odgovornosti gospodarskih subjektov			Preverjanje, ki ga opravi organ za razvoj gozdov		
	Dejavnosti	Podatki, ki se vnesejo v COCIS	Glavni izločki	Ocenjevanja in terenski inšpekcijski pregledi	Potrjevanje podatkov v COCIS ⁽¹⁾	Usklajevanje med stopnjami in/ali med posamezno stopnjo dobavne verige ⁽²⁾
Pred izvozom	Razvrščanje v razrede po kakovosti Kleščenje in označevanje Plačilo davkov Deklariranje pri carinskih organih Deklariranje pri trgovinskih organih Fitosanitarna obdelava	Identifikacijske številke proizvodov Specifikacija proizvoda: tip, drevesna vrsta in dolžinske mere Podatki o prodajni pogodbi: kupec in cene	Vloga za izdajo dovoljenja FLEGT Specifikacija proizvoda Prodajna pogodba	Na točki izvoza: Inšpekcijski pregled vzorca proizvodov za izvod (preverjanje podatkov na specifikaciji)	Število, prostornina in razred kakovosti	Med tovornimi listi in dovoljenjem FLEGT — primerjanje identifikacijskih številk svežnjev — primerjanje števila proizvodov po drevesnih vrstah — primerjanje prostornine proizvodov po drevesnih vrstah
Natovarjanje in izvoz	Natovarjanje proizvodov z dovoljenjem FLEGT			Na točki izvoza: Nadzor končnega natovarjanja na plovilo Preverjanje specifikacij proizvodov, natovorjenih na plovilo	Specifikacije proizvodov v izvozni pošiljki (identifikacijske številke, tip proizvoda, drevesne vrste in dolžinske mere)	Med dovoljenjem FLEGT in fizičnim preverjanjem natovorjenih proizvodov

⁽¹⁾ Med izjavo imetnika pogodbe in preverjanjem, ki se opravi v informacijskem sistemu sistema sledenja.

⁽²⁾ Na podlagi podatkov, ki jih predložijo imetniki pogodbe.

⁽³⁾ Obrazci s podatki o drevesih se izpolnijo, ko se drevesa podrejo, vendar pred njihovim razrezom na hlode.

PRILOGA III

Pogoji, ki urejajo sprostitev lesnih proizvodov iz Liberije z dovoljenjem FLEGT v prosti promet v Uniji

SPLOŠNI OKVIR

Uredba (ES) št. 2173/2005 z dne 20. decembra 2005 o vzpostavitvi sheme izdajanja dovoljenj FLEGT za uvoz lesa v Evropsko skupnost ⁽¹⁾ in njena izvedbena uredba ⁽²⁾ urejata pogoje, pod katerimi lahko les in lesni proizvodi iz Liberije z dovoljenjem FLEGT vstopijo na trg Unije. Ti uredbi dovoljujeta prilagoditev podrobnih postopkov nacionalnim pogojem, in zlasti predvidevata različne možnosti za organe, ki so pristojni za priznavanje dovoljenj FLEGT ob vstopu blaga na trg Unije ter so lahko carinski organi ali drugi državni organi. V opisu postopka sta zato določeni dve fazi preverjanja: (1) pregled dovoljenj in (2) fizično preverjanje skladnosti dejanske pošiljke z dovoljenjem.

Namen tega postopka je dopolniti preglede, opravljene v Liberiji, in preveriti, ali dovoljenja FLEGT, predložena ob vstopu v Unijo, ustrezajo dovoljenjem, ki jih je uradno izdal in evidencialno liberijski organ za izdajanje dovoljenj, ter veljajo za pošiljke, kot so jih navedli liberijski organi. Naloga pristojnih organov ni, da izpodbijajo o liberijski sistem za zagotavljanje zakonitosti ali veljavnosti dovoljenj. Take pomisleke obravnava skupni odbor za izvajanje Sporazuma (JIC) v skladu s členi 10, 19 in 24 Sporazuma.

Člen 1

Predložitev dovoljenja

1. Dovoljenje se predloži pri pristojnem organu države članice Unije, v kateri je pošiljka, ki ima navedeno dovoljenje, deklarirana za sprostitev v prosti promet ⁽³⁾. To se lahko opravi elektronsko ali na drug hiter način.
2. Pristojni organi iz odstavka 1 v skladu z veljavnimi nacionalnimi postopki obvestijo carinske organe takoj, ko je dovoljenje priznано.

Člen 2

Ugotavljanje veljavnosti dovoljenja

1. Dovoljenja v papirni obliki ustrezajo obrazcu iz Priloge IV. Dovoljenje, ki ne izpolnjuje zahtev in specifikacij iz Priloge IV, je neveljavno.
2. Dovoljenje je neveljavno, če se predloži po roku veljavnosti, ki je na njem naveden.
3. Kakršen koli izbris ali sprememba v dovoljenju se prizna samo, če je takšen izbris ali spremembo potrdil organ za izdajanje dovoljenj.
4. Podaljšanje veljavnosti dovoljenja se prizna samo, če je podaljšanje potrdil organ za izdajanje dovoljenj.
5. Dvojniki ali nadomestno dovoljenje se prizna samo, če ga je izdal in potrdil organ za izdajanje dovoljenj.

Člen 3

Zahteve po dodatnih informacijah

1. V primeru dvoma o veljavnosti ali verodostojnosti dovoljenja, dvojnika ali nadomestnega dovoljenja lahko pristojni organi od organa za izdajanje dovoljenj zahtevajo dodatne informacije.
2. Skupaj z zahtevkom se lahko predloži kopija zadevnega dovoljenja, dvojnika ali nadomestnega dovoljenja.

⁽¹⁾ UL L 347, 30.12.2005, str. 1.

⁽²⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1024/2008 z dne 17. oktobra 2008 o podrobnih pravilih za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 2173/2005 o vzpostavitvi sheme izdajanja dovoljenj FLEGT za uvoz lesa v Evropsko skupnost (UL L 277, 18.10.2008, str. 23).

⁽³⁾ Sprostitev v prosti promet je carinski postopek Unije. V skladu s členom 129(2) in (3) Uredbe (ES) št. 450/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o carinskem zakoniku Skupnosti (Modernizirani carinski zakonik) sprostitev v prosti promet obsega: (a) pobiranje kakršnih koli zapadlih uvoznih dajatev; (b) po potrebi pobiranje drugih dajatev, kakor določajo veljavne zadevne določbe o pobiranju navedenih dajatev; (c) uporabo ukrepov trgovinske politike ter prepovedi in omejitev, kolikor jih ni treba uporabiti že v zgodnejši fazi (v tem primeru je eden od ukrepov preverjanje obstoja dovoljenja FLEGT), in (d) izpolnitev drugih predpisanih formalnosti glede uvoza blaga. S sprostitvijo v prosti promet dobi neskupnostno blago carinski status skupnostnega blaga.

3. Organ za izdajanje dovoljenj po potrebi dovoljenje prekličiče, izda popravljen izvod, ki je overovljen z žigom „Dvojniki“, in ga pošlje pristojnemu organu.

Člen 4

Preverjanje ujemanja dovoljenja s pošiljko

1. Če je potrebno nadaljnje preverjanje pošiljke, preden lahko pristojni organi odločijo, ali se dovoljenje prizna, se lahko opravijo pregledi, da se ugotovi, ali se zadevna pošiljka ujema z informacijami iz dovoljenja in z evidencami o zadevnem dovoljenju, ki jih vodi organ za izdajanje dovoljenj.
2. Če se količina ali teža lesnih proizvodov v pošiljki, deklarirani za sprostitev v prosti promet, ne razlikujeta za več kot 10 % od količine ali teže, navedenih v ustreznem dovoljenju, se šteje, da pošiljka po količini in teži ustreza informacijam iz dovoljenja.
3. Pristojni organi lahko v primeru dvoma o skladnosti pošiljke z dovoljenjem FLEGT od organa za izdajanje dovoljenj zahtevajo dodatna pojasnila.
4. Organ za izdajanje dovoljenj lahko od pristojnih organov zahteva, da mu pošljejo izvod zadevnega dovoljenja ali nadomestnega dovoljenja.
5. Organ za izdajanje dovoljenj po potrebi dovoljenje prekličiče, izda popravljen izvod, ki je overovljen z žigom „Dvojniki“, in ga pošlje pristojnemu organu.
6. Če pristojni organ ne prejme odgovora v 21 koledarskih dneh od datuma zahteve po dodatnih informacijah, kot to določa člen 10 tega sporazuma, dovoljenja ne prizna in ukrepa v skladu z veljavno zakonodajo.
7. Dovoljenja se ne prizna, če je bilo po morebitni predložitvi dodatnih informacij v skladu s členom 3 te priloge ali po dodatnem pregledu v skladu s členom 4 te priloge ugotovljeno, da se dovoljenje ne ujema s pošiljko.

Člen 5

Preverjanje pred prispetjem pošiljke

1. Dovoljenje se lahko predloži pred prispetjem zadevne pošiljke.
2. Dovoljenje se prizna, če izpolnjuje vse zahteve iz Priloge IV k temu sporazumu in ni potrebno opraviti dodatnih preverjanj v skladu s členoma 3 in 4 te priloge.

Člen 6

Razno

1. Stroške, nastale ob koncu preverjanja, nosi uvoznik, razen če veljavna zakonodaja in postopki zadevnih držav članic Unije ne določajo drugače.
2. V primeru trajnih nesoglasij ali težav pri preverjanju dovoljenj FLEGT se lahko zadeva predloži v obravnavo skupnemu odboru za izvajanje Sporazuma.

Člen 7

Sprostitev v prosti promet

1. V okencu 44 enotne upravne listine, ki se uporabi za carinsko deklaracijo o sprostitvi blaga v prosti promet, se navede številka dovoljenja za lesne proizvode, ki so predmet deklaracije.
2. Če se carinska deklaracija naredi elektronsko, se to navede v ustreznem okencu.
3. Lesni proizvodi se lahko v prosti promet sprostijo šele, ko se konča postopek iz te priloge.

PRILOGA IV

ZAHTEVE IN TEHNIČNE SPECIFIKACIJE ZA DOVOLJENJA FLEGT

Člen 1

Splošne zahteve v zvezi z dovoljenji FLEGT

1. Dovoljenje FLEGT je lahko v papirni ali elektronski obliki.
2. Dovoljenja tako v papirni in elektronski obliki zagotavljajo informacije iz Dodatka 1 v skladu z navodili iz Dodatka 2.
3. Dovoljenja FLEGT začnejo veljati z dnem izdaje.
4. Dovoljenja FLEGT so oštevilčena, tako da je mogoče razločiti dovoljenja za trg Unije in dovoljenja za druge trge.
5. Dovoljenja FLEGT veljajo največ šest mesecev. Datum poteka veljavnosti je naveden na dovoljenju.
6. Dovoljenje je po poteku roka veljavnosti neveljavno. Organ za izdajanje dovoljenj se lahko odloči, da obdobje veljavnosti podaljša za dodatne tri mesece. Pri tem organ za izdajanje dovoljenj vstavi in potrdi novi rok veljavnosti.
7. Dovoljenja FLEGT prenehajo veljati in se vrnejo organu za izdajanje dovoljenj, če so bili lesni proizvodi, za katere je dovoljenje veljalo, med prevozom izgubljeni ali uničeni pred prispetjem v Unijo.

Člen 2

Tehnične specifikacije dovoljenj FLEGT v papirni obliki

1. Dovoljenja v papirni obliki ustrezajo obrazcu iz Dodatka 1.
2. Velikost papirja je standardni format A4. Papir je opremljen z vodnimi znamenji z logotipi, nanj pa je poleg pečata tudi reliefno vtisnjen liberijski grb.
3. Dovoljenja se izpolnijo s pisalnim strojem ali računalnikom. Po potrebi se lahko izpolnijo ročno.
4. Žigi organa za izdajanje dovoljenj se pritisnejo s suhim kovinskim žigom, ki je po možnosti jeklen. Žig organa za izdajanje dovoljenj se lahko nadomesti z reliefnim žigom skupaj z luknjanimi črkami in številkami.
5. Organ za izdajanje dovoljenj za zapis dodeljene količine uporabi metodo, ki preprečuje nedovoljeno spreminjanje, tako da onemogoča naknaden vnos številke ali oznak.
6. Na obrazcu ne sme biti nobenih izbrisov ali sprememb, razen če taki izbrisi ali spremembe niso overovljeni z žigom in podpisom organa za izdajanje dovoljenj.
7. Dovoljenja se natisnejo in izpolnijo v angleščini.

Člen 3

Izvodi dovoljenj FLEGT

1. Dovoljenja se sestavijo v petih izvodih, za to pa se uporabi barvni papir, kot je navedeno spodaj:
  - (a) bela za obrazec številka 1, označen z besedo „Izvirnik“;
  - (b) rumena za obrazec številka 2, označen z besedami „Izvod za carinske organe EU“;
  - (c) rožnata za obrazec številka 3, označen z besedami „Izvod za organ za izdajanje dovoljenj“;
  - (d) zelena za obrazec številka 4, označen z besedami „Izvod za carinske organe Liberije“;
  - (e) modra za obrazec številka 5, označen z besedami „Izvod za imetnika dovoljenja“.

2. Izvod „Izvirnik“ se izroči imetniku dovoljenja, ki ga pošlje uvozniku zaradi predložitve pristojnemu organu države članice Unije, v kateri je pošiljka z dovoljenjem FLEGT deklarirana za sprostitev v prosti promet.
3. Drugi izvod „Izvod za carinske organe EU“ se izroči imetniku dovoljenja, ki ga pošlje uvozniku zaradi predložitve carinskim organom države članice Unije, v kateri je pošiljka z dovoljenjem FLEGT deklarirana za sprostitev v prosti promet.
4. Tretji izvod „Izvod za organ za izdajanje dovoljenj“ zadrži organ za izdajanje dovoljenj zaradi arhiviranja in prihodnje preverjanje izdanih dovoljenj.
5. Četrty izvod „Izvod za carinske organe Liberije“ se pošlje liberijskim carinskim organom zaradi arhiviranja in izvajanja izvoznih postopkov.
6. Peti izvod „Izvod za imetnika dovoljenja“ se izroči imetniku dovoljenja zaradi arhiviranja.

Člen 4

Izgubljeno, ukradeno ali uničeno dovoljenje FLEGT

1. Imetnik dovoljenja ali njegov pooblaščenec lahko ob izgubi, kraji ali uničenju „Izvirnika“ ali „Izvoda za carinske organe EU“ organ za izdajanje dovoljenj zaprosi za njegovo nadomestitev, pri tem pa mora navesti razloge za izgubo izvirnika in/ali izvoda.
2. Organ za izdajanje dovoljenj izda nadomestno dovoljenje v enem mesecu od prejema zahtevka imetnika dovoljenja.
3. Nadomestna listina vsebuje informacije in navedbe z dovoljenja, ki ga zamenjuje, vključno s številko dovoljenja. Nadomestno dovoljenje je opremljeno z besedami „Nadomestno dovoljenje“.
4. V primeru najdbe izgubljenega ali ukradenega dovoljenja se to ne uporablja, ampak se ga vrne organu za izdajanje dovoljenj.

Člen 5

Tehnične specifikacije dovoljenj FLEGT v elektronski obliki

1. Dovoljenje FLEGT se lahko izda in obdeluje z računalniškimi sistemi.
2. Državam članicam Unije, ki niso vključene v računalniški sistem, se predloži dovoljenje v papirni obliki.

Člen 6

Ravnanje ob dvomih o veljavnosti dovoljenja

1. V primeru dvoma o veljavnosti ali verodostojnosti dovoljenja, dvojnika ali nadomestnega dovoljenja lahko pristojni organ v Uniji od organa za izdajanje dovoljenj zahteva dodatne informacije.
2. Po potrebi lahko organ za izdajanje dovoljenj zaprosi pristojni organ za izvod zadevnega dovoljenja ali nadomestnega dovoljenja.
3. Če se organu za izdajanje dovoljenj zdi potrebno, dovoljenje prekliče in izda popravljen izvod, ki je overovljen z žigom „Dvojnik“, in ga pošlje pristojnemu organu.
4. Če je veljavnost dovoljenja potrjena, organ za izdajanje dovoljenj takoj obvesti pristojni organ, po možnosti po elektronski poti. Vrnjeni izvodi se overovijo z žigom „Potrjeno dne“.
5. Če zadevno dovoljenje ni veljavno, organ za izdajanje dovoljenj takoj uradno obvesti pristojni organ, po možnosti po elektronski poti.

Dodatka

1. Obrazec dovoljenja
2. Navodila

Dodatek 1

OBRAZEC DOVOLJENJA FLEGT

ORIGINAL	1	1 Issuing authority Name Address	2 Tax identification number Destination		
		3 FLEGT licence number	4 Expiry date 		
		5 Country of export	7 Means of transport		
		6 ISO code			
		8 Licensee (name and address)			
1	9 Commercial description of the timber products		10 HS heading		
	11 Common or scientific names		12 Countries of harvest		13 ISO codes
	14 Volume (m ³)	15 Net weight (kg)		16 Number of units	
	17 Distinguishing marks				
	18 Signature and stamp of issuing authority				
	Place and date				

Copy of EU customs	2		1 Issuing authority Name Address	2 Tax identification number Destination		
			3 FLEGT licence number	4 Expiry date 		
			5 Country of export	7 Means of transport		
			6 ISO code			
			8 Licensee (name and address)			
			9 Commercial description of the timber products		10 HS heading	
	2					
			11 Common or scientific names		12 Countries of harvest	
					13 ISO codes	
			14 Volume (m ³)	15 Net weight (kg)	16 Number of units	
		17 Distinguishing marks				
		18 Signature and stamp of issuing authority				
		Place and date				

Copy for the licensing authority	3	1 Issuing authority Name Address	2 Tax identification number Destination			
	3 FLEGT licence number	4 Expiry date 				
	5 Country of export	7 Means of transport				
	6 ISO code					
	8 Licensee (name and address)					
	9 Commercial description of the timber products			10 HS heading		
	3					
	11 Common or scientific names		12 Countries of harvest		13 ISO codes	
	14 Volume (m ³)	15 Net weight (kg)		16 Number of units		
	17 Distinguishing marks					
18 Signature and stamp of issuing authority Place and date						

Copy for licensee	5		1 Issuing authority Name Address	2 Tax identification number Destination	
	3 FLEGT licence number		4 Expiry date 		
	5 Country of export		7 Means of transport		
	6 ISO code				
	8 Licensee (name and address)				
	9 Commercial description of the timber products			10 HS heading	
	5				
	11 Common or scientific names		12 Countries of harvest		13 ISO codes
	14 Volume (m ³)	15 Net weight (kg)		16 Number of units	
	17 Distinguishing marks				
18 Signature and stamp of issuing authority Place and date					

Dodatek 2

NAVODILA

Splošno:

- Izpolnite z velikimi tiskanimi črkami.
- Oznake ISO se nanašajo na mednarodno standardno dvomestno oznako za posamezno državo.

Okence 1	Issuing authority (organ, ki izda dovoljenje)	Navedite naziv in naslov organa, ki izda dovoljenje.
Okence 2	Tax identification number / Destination (davčna številka in namembni kraj)	Navedite liberijsko davčno številko in namembni kraj izvozne pošiljke. Dovoljenja se izdajo za vse namembne kraje in ne samo za Unijo.
Okence 3	FLEGT license number (številka dovoljenja FLEGT)	Navedite številko dovoljenja.
Okence 4	Expiry date (veljavnost)	Obdobje veljavnosti dovoljenja.
Okence 5	Country of export (država izvoza)	Podatek se nanaša na državo partnerico (Liberijo), iz katere se les in lesni proizvodi izvažajo v EU.
Okence 6	ISO code (oznaka ISO)	Navedite dvomestno oznako za Liberijo.
Okence 7	Means of transport (prevozno sredstvo)	Navedite prevozno sredstvo ob izvozu.
Okence 8	Licensee (imetnik dovoljenja)	Navedite naziv in naslov izvoznika.
Okence 9	Commercial description (trgovsko ime)	Navedite trgovsko ime lesnih proizvodov.
Okence 10	HS heading (postavka HS)	Navedite štiri- ali šestmestno tarifno oznako, določeno v skladu s harmoniziranim sistemom poimenovanj in šifrskih oznakah blaga ter opisano v Prilogi I k temu sporazumu.
Okence 11	Common or scientific name (skupno ali znanstveno ime)	Navedite skupno ali znanstveno ime vrst lesa, uporabljenih v proizvodu. Če je v sestavljeni proizvod vključena več kot ena vrsta lesa, uporabite ločene vrstice. To lahko izpustite pri sestavljenem proizvodu ali sestavini iz več vrst lesa, ki niso več razpoznavne (npr. iverica).
Okence 12	Countries of harvest (države poseka)	Navedite države, kjer so bile posekane vrste lesa iz okenca 10. Pri sestavljenih proizvodih vključite vse vire uporabljenega lesa. To lahko izpustite pri proizvodu, sestavljenem iz več vrst lesa, ki niso več razpoznavne.
Okence 13	ISO codes (oznake ISO)	Navedite oznako ISO držav iz okenca 12. To lahko izpustite pri sestavljenem proizvodu ali sestavini iz več vrst lesa, ki niso več razpoznavne.
Okence 14	Volume (m ³) (količina v m ³)	Navedite celotno količino v m ³ . To lahko izpustite, razen če niso bile izpuščene tudi informacije iz okenca 15.
Okence 15	Net weight (kg) (neto teža v kg)	Opređeljena je kot neto masa lesnih proizvodov brez izvorne embalaže ali kakršnega koli pakiranja, razen nosilcev, distančnikov, nalepk itd. To lahko izpustite, razen če niso bile izpuščene tudi informacije iz okenca 14.
Okence 16	Number of units (število enot)	Navedite število enot, če se tako najbolje opredeli količina proizvoda. To lahko izpustite.
Okence 17	Distinguishing marks (razpoznavni znaki)	Po potrebi navedite kakršne koli razpoznavne znake, npr. serijsko številko ali številko nakladnice. To lahko izpustite.
Okence 18	Signature and stamp of issuing authority (podpis in žig organa, ki izda dovoljenje)	V tem okencu morata biti podpis pooblaščenega uradnika in uradni žig organa za izdajanje dovoljenj. Navedite ime podpisnika ter kraj in datum.

PRILOGA V

FUNKCIJE NEODVISNEGA NADZORA: PRISTOJNOSTI IN NALOGE

1. UVOD

V teh pristojnostih in nalogah je opisan okvir za pregledovanje sistema za zagotavljanje zakonitosti, ki se vzpostavi zaradi izvajanja prostovoljnega sporazuma o partnerstvu med liberijsko vlado in Unijo. Opisane so funkcije neodvisnega nadzora sistema za zagotavljanje zakonitosti, ki jamči, da je posekan, obdelan in izvožen les ali les, prodan na domačem trgu, skladen z zahtevami opredelitve zakonitosti, in ugotavlja, ali je organ za izdajanje dovoljenj izdal dovoljenja FLEGT samo za pošiljke, ki so proizvedene v skladu z zahtevami sistema za zagotavljanje zakonitosti.

V pristojnostih in nalogah je zato podroben seznam nalog ter protokol za zbiranje informacij in poročanje; vsebujejo tudi seznam primarnih virov informacij, opisane so tudi zahteve glede usposobljenosti neodvisnega nadzornika.

2. CILJI

Med cilje neodvisnega nadzora spadata:

- (a) ocenjevanje učinkovitost in uspešnosti sistema za zagotavljanje zakonitosti, ter
- (b) izboljšanje verodostojnosti sistema za zagotavljanje zakonitosti, vzpostavljenega na podlagi prostovoljnega sporazuma o partnerstvu.

3. NALOGE

Glavna naloga neodvisnega nadzornika je spremljanje izvajanja sistemov, namenjenih preverjanju skladnosti z vsemi vidiki sistema za zagotavljanje zakonitosti. Najbolj se preverjajo izpolnjevanje pravnih zahtev iz opredelitve zakonitosti, sistem sledenja ter preverjanje, ki ga izvajata liberijski oddelek za preverjanje in liberijski oddelek za izdajanje dovoljenj, kar je opisano v prilogah II in IV. Način preverjanja mora temeljiti na pregledovanju dokazil ter vključevati dokumentacijske preglede in terenske preglede. Neodvisni nadzornik ima tudi posebne naloge, in sicer:

- (a) pregleduje, da vsi sistemi delujejo učinkovito in da je posekan, predelan in prodan les v skladu z zahtevami teh sistemov. Sem spadajo pravne zahteve glede predpogodbenih pravic do izkoriščanja lesa in dodeljevanja pogodb, zahteve, ki veljajo za čas pred posekom, in zahteve glede poseka, predelave in dobave;
- (b) preverja, ali je sistem sledenja, ki je ključna sestavina sistema za zagotavljanje zakonitosti, učinkovit in ustrezno deluje, s čimer se potrди, da so izpolnjene zahteve v zvezi z dejavnostmi od časa pred posekom do izvoza ali prodaje na domačem trgu;
- (c) ocenjuje delovanje in učinkovitost liberijskega oddelka za preverjanje in povezanih vladnih agencij, vključenih v proces preverjanja, namen tega pa je zagotoviti skladnost z zahtevami sistema za zagotavljanje zakonitosti;
- (d) ocenjuje sistem, vzpostavljen za zagotavljanje, da liberijski oddelek za izdajanje dovoljenj izdaja dovoljenja FLEGT samo za pošiljke, ki so v celoti izdelane ali izvožene v skladu s sistemom za zagotavljanje zakonitosti;
- (e) ocenjuje proces ugotavljanja veljavnosti dovoljenj, da se zagotovi učinkovito delovanje sistema za preverjanje dovoljenj in da imetniki dovoljenj nimajo nepotrebnih zamud ali obremenitev;
- (f) ocenjuje, kako pristojni organi prijavitelne kršitve obravnavajo ali ne obravnavajo;
- (g) ocenjuje učinkovitost vseh ukrepov, ki so bili sprejeti za izboljšanje navedenih pomanjkljivosti;
- (h) ugotavlja vzeli in pomanjkljivosti v sistemu za zagotavljanje zakonitosti, tj. delovanje sledenja, preverjanja zakonitosti in dodeljevanja dovoljenj, ki so sestavni deli sistema za zagotavljanje zakonitosti, ter ugotavlja vpliv na verodostojnosti sistema za zagotavljanje zakonitosti;
- (i) poroča o svojih ugotovitvah in priporočilih skupnemu odboru za izvajanje Sporazuma, ki mora ta poročila o nadzoru redno objavljati.

4. METODOLOGIJA: METODE ZBIRANJA IN OCENJEVANJA INFORMACIJ TER POROČANJE

Neodvisni nadzornik mora dokazati svojo strokovnost in integriteto pri izvajanju nalog. Pripravi priročnik o postopkih, v katerem so opisane metode za zbiranje podatkov, ocenjevanje dokazov in poročanje. Priročnik, ki ga predlaga neodvisni nadzornik, pregleda in potrdi odbor JIC. Neodvisni nadzornik uporablja postopke iz priročnika za izvajanje neodvisnega nadzora za izvajanje nadzornih pregledov, terenskih pregledov in preiskave, da bi pridobil informacije od zainteresiranih strani in jih dokumentiral ter o svojih ugotovitvah pred njihovo objavo poročal odboru JIC.

4.1 Delovni načrt

- (a) V prvem letu delovanja sheme izdajanja dovoljenj FLEGT neodvisni nadzornik opravi dva nadzorna pregleda. Prvi je namenjen ugotavljanju, ali so vse zahteve sistema za zagotavljanje zakonitosti vzpostavljene in pripravljene za uporabo. Pri drugem in vseh prihodnjih pregledih se ugotavlja ali ocenjuje delovanje sistema za zagotavljanje zakonitosti.
- (b) V poznejših letih neodvisni nadzornik izvaja nadzorne preglede sistema za zagotavljanje zakonitosti najmanj enkrat letno.
- (c) Neodvisni nadzornik lahko po potrebi opravi tudi nenapovedane nadzorne preglede in terenske preglede.

4.2 Področje dela

- (a) Dejavnosti neodvisnega nadzornika pokrivajo vse vidike sistema za zagotavljanje zakonitosti, vključno z opredelitvijo zakonitosti, sistemom sledenja, preverjanjem in izdajanjem dovoljenj, in vse sheme certificiranja, ki jih je vlada potrdila, kot dokazila o skladnosti s sistemom za zagotavljanje zakonitosti.
- (b) Neodvisni nadzornik opravi nadzor zadevnih dejavnosti vseh inštitucij, vključno z državnimi agencijami, pristojnimi za različne vidike izvajanja liberijskega sistema za zagotavljanje zakonitosti.
- (c) Neodvisni nadzornik pregleduje sisteme, ki so jih pristojni organi EU vzpostavili za preverjanje dovoljenj FLEGT, izdanih v Liberiji.

4.3 Zbiranje dokazov

V priročniku o postopkih neodvisnega nadzora so opisani postopki in načini zbiranja dokazov, med katere spadajo terenski pregledi, preiskave, pogovori, dokumentiranje in odzivanje neodvisnega nadzornika na pritožbe.

4.4 Ocenjevanje

Med preiskavami neodvisni nadzornik poskrbi, da se z dokazili ravna v skladu z ISO 19011 ali enakovrednim standardom.

4.5 Sistemi nadzora

Neodvisni nadzornik pri evidentiranju dokazil o nadzoru, diagnosticiranju pomanjkljivosti in kršitev v katerem koli od delov sistema za zagotavljanje zakonitosti in pri spremljanju izvajanja korektivnih ukrepov:

- (a) vodi ustrezne evidence z dokazili o delovanju in nedelovanju ter skladnosti in neskladnosti;
- (b) evidentira in oceni vzorec, izbran na podlagi ocenjevanja tveganja, ugotovljenih pomanjkljivosti glede delovanja ali skladnosti z različnimi vidiki sistema za zagotavljanje zakonitosti, vključno z zahtevami za izdajanja dovoljenj; evidentira in oceni tudi ukrepe za odpravo nedelovanja ali neskladnosti;
- (c) evidentira ugotovljene slabosti sistema, vrzeli in področja, na katerih je treba sistem za zagotavljanje zakonitosti izboljšati, in poskrbi, da jih je mogoče ustrezno razločevati;
- (d) evidentira in oceni učinkovitost vseh korektivnih ukrepov, ki so jih izvedle zadevne strani, vključno z organom za razvoj gozdov, drugimi državnimi organi in zasebnimi subjekti, ki so odgovorni za druge vidike sistema za zagotavljanje zakonitosti.

5. POROČILA IN NJIHOVA OBJAVA

5.1 Neodvisni nadzornik upošteva sestavo in protokol za pripravo poročil, kot se dogovori z odborom JIC. Neodvisni nadzornik

- (a) poroča o dejavnostih v skladu z delovnim načrtom, o katerem se je dogovoril z organom JIC;
- (b) pripravi poročilo v skladu z mednarodno priznanimi načeli nadzora in kot je določeno v dogovorih z odborom JIC;
- (c) predstavi vsa poročila odboru JIC, ki o njih da svoje mnenje;
- (d) pripravi končna poročila, v katerih se upoštevajo pripombe odbora JIC.

5.2 Poročila, ki jih potrdi odbor JIC, se objavijo.

6. VIRI INFORMACIJ

Med primarne vire informacij spadajo pregledi dokumentacije, terenski pregledi in posvetovanja / srečanja s pomembnimi zainteresiranimi stranmi, ki so navedeni v opredelitvi zakonitosti iz matrice za preverjanje zakonitosti (glej Prilogo II).

Liberijska vlada in Unija zagotovita, da ima neodvisni nadzornik dostop do vseh potrebnih informacij, vključno z dokumenti in zbirkami podatkov, za katere meni, da so pomembni, še zlasti do tistih, ki so potrebni za ocenjevanje učinkovitosti sistemov, vzpostavljenih za preverjanje skladnosti s sistemom za zagotavljanje zakonitosti. To vključuje dostop do informacij, ki jih pripravljajo in imajo vladni organi in/ali njihove podružnice ali agencije ter zasebni subjekti, ki so jih zadevne vlade najele.

Neodvisni nadzornik ima neomejen dostop do vseh gozdnogospodarskih območij, in sicer pred izvajanjem gozdarških dejavnosti ter med in po njem. To zajema dostop do mest poseka in drugih območij, kjer se gozdni viri izkoriščajo ali predelujejo, ter do točk izvoza. Ta širok dostop je namenjen, da se neodvisnemu nadzorniku omogoči odkrivanje slabosti v sistemu za zagotavljanje zakonitosti.

Neodvisni nadzornik ima dostop do naslednjih vladnih agencij, drugih subjektov, ki jih je vlada imenovala ali najela za izvajanje funkcij v zvezi s katerim koli delom sistema za zagotavljanje zakonitosti, in druge osebe, ki bi lahko zagotovile pomembne informacije o delovanju sistema za zagotavljanje zakonitosti:

6.1 Liberijska vlada in organi, ki jih je imenovala vlada

- (d) oddelki organa za razvoj gozdov, ki sodelujejo v različnih vidikih komercialne sečnje. Mednje spadajo oddelki, ki sodelujejo v postopku pred dodeljevanjem koncesijskih območij, vključno s potrjevanjem predlaganih koncesijskih območij, v predizboru gozdarških in drugih podjetij, ki imajo poslovne interese v gozdarskem sektorju, ter v postopkih objave, prejemanja in odpiranja ponudb;
- (b) oddelki organa za razvoj gozdov, ki sodelujejo pri izvrševanju zakonodaje v komercialnem sektorju;
- (c) oddelki organa za razvoj gozdov in druge zadevni organi, ki sodelujejo pri izvajanju sistema za zagotavljanje zakonitosti in pripadajočih dejavnosti izvrševanja zakonodaje;
- (d) druge vladne agencije in imenovani državljani, ki sodelujejo v postopku ocenjevanja ponudb, vključno s komisijo za ocenjevanje ponudb, komisijo za skrbni pregled in medresorno komisijo o koncesijah (IMCC);
- (e) zakonodajni odbori za gozdarstvo, predstavniški dom in senat glede na svoje vloge v procesu ratifikacije dovoljenj za izkoriščanje gozdnih virov;
- (f) liberijska agencija za zaščito okolja (EPA);
- (g) ministrstva, pristojna za izvoz gozdnih proizvodov, vključno z ministrstvom za finance, ministrstvom za trgovino in nacionalnim pristaniškim organom ter njihovimi oddelki, ki so neposredno odgovorni za različne vidike procesa;
- (h) zunanji izvajalec, s katerim je bila sklenjena pogodba za vzdrževanje sistema za zagotavljanje zakonitosti.

6.2 Civilna družba in skupnosti

- (a) lokalne, nacionalne, regionalne in mednarodne organizacije civilne družbe, ki sodelujejo pri spremljanju gozdarskih dejavnosti v in Liberiji;
- (b) skupnosti in posamezniki, ki sodelujejo pri spremljanju gozdarskih dejavnosti;
- (c) organi skupnosti za gospodarjenje z gozdovi in odbori skupnosti za razvoj gozdov, ki sodelujejo v različnih vidikih komercialnega gozdarskega sektorja.

6.3 Drugi viri

- (a) gozdarska podjetja, vključno z izidi postopkov zasebnega certificiranja;
- (b) akademske institucije;
- (c) lokalni organi;
- (d) lokalne skupnosti in prebivalstvo;
- (e) certifikacijski organi za trajnostno gospodarjenje z gozdovi SFM);
- (f) pritožniki;
- (g) pristojni organi;
- (h) zainteresirane strani in osebe, ki vložijo pritožbo ali zahtevajo nenapovedan nadzor nekaterih vidikov sistema za zagotavljanje zakonitosti;
- (i) kateri koli drugi vir, za katerega neodvisni nadzornik meni, da je pomemben.

7. ZAHTEVANA USPOSOBLJENOST

Neodvisni nadzornik mora izkazovati integriteto in imeti izkušnje pri izvajanju podobnega nazora, biti mora objektivni in imeti zmogljivosti za izvajanje sistematične analize. Neodvisni nadzornik mora biti neodvisen od liberijskih gospodarskih subjektov in liberijskih institucij, ki imajo poslovni interes ali regulativno vlogo v gozdarskem sektorju; biti mora tudi verodostojen. Neodvisni nadzornik mora zagotoviti, da njegovi zaposleni prijavijo vsakršna morebitna nasprotja interesov; če ta obstajajo, mora navesti tudi ukrepe za njihovo zmanjševanje. Poleg teh zahtev mora neodvisni nadzornik izpolnjevati tudi naslednje zahteve:

- (a) imeti mora dokumentirani interni sistem za upravljanje kakovosti, ki izpolnjuje zahteve standarda ISO 17021 ⁽¹⁾ ali enakovrednega standarda, nadzor pa mora izvajati po postopkih, ki so skladni s standardom ISO 19011 ⁽²⁾ ali enakovrednim standardom;
- (b) imeti mora izkušnje z nadzorom sistemov upravljanja;
- (c) ima mehanizem za pregledno reševanje pritožb;
- (d) je strokovno usposobljen, tudi za nadzora, po možnosti na področju gospodarjenja z gozdovi, in ima dovolj strokovnih znanj in izkušenj za izvajanje podobnih funkcij drugod po svetu, po možnosti v Afriki;
- (e) lahko dokaže, da ima v svojih ekipah strokovnjake z dovolj izkušnjami v Liberiji in/ali drugod v zahodni Afriki. Poleg dela z mednarodnimi strokovnjaki je treba spodbujati tudi vključevanje strokovnjakov iz podregije;
- (f) ima poglobljeno razumevanje komercialnega gozdarskega sektorja, po možnosti v Afriki;
- (g) ima osebje, usposobljeno za različna področja gozdarstva, vključno z gospodarjenjem z gozdovi, predelavo, sistemi sledljivosti in sledenja ter mednarodno trgovino z lesom in lesnimi proizvodi.

Neodvisni nadzornik lahko sklene partnerstvo ali ustanovi skupno podjetje z liberijskimi subjekti.

⁽¹⁾ ISO/IEC 17021:2006. Ugotavljanje skladnosti – Zahteve za organe, ki presojujejo in certificirajo sisteme vodenja.

⁽²⁾ ISO 19011:2002. Smernice za presojanje sistemov vodenja kakovosti in/ali sistemov ravnanja z okoljem.

8. IZBIRNI POSTOPEK IN INSTITUCIONALNA UREDITEV

Neodvisni nadzornik se izbere z javnim razpisom (sodelujejo lahko nacionalni in mednarodni subjekti). Ocenjevanje ponudb je pregledno in vse zainteresirane strani se obvestijo o merilih, ki se za izbiro uporabijo. Javno se objavita skrbni pregled sodelujočih subjektov in poročilo o ocenjevanju ponudb.

9. DRUGE ZAHTEVE

Ta oddelek pokriva dodatne odgovornosti neodvisnega nadzornika, ki se ne obravnavajo v drugih delih, namenjenih pristojnostim in nalogam.

9.1 Dostopnost

Pričakuje se, da neodvisni nadzornik ima kontaktno točko v Liberiji, ki je dostopna zasebnemu sektorju, državnim organom in organizacijam civilne družbe.

9.2 Krepitev zmogljivosti in trajnost

Neodvisni nadzornik med drugim:

- (a) sodeluje s civilno družbo, zasebnim sektorjem in državnimi agencijami, tako da Liberijcem omogoči primerno razumevanje dela neodvisnega nadzornika, na primer z občasnimi delavnicami in informativnimi srečanji;
  - (b) zaposluje strokovno usposobljene Liberijce in krepi njihovo usposobljenost za izvajanje neodvisnega nadzora sistema za zagotavljanje zakonitosti.
-

PRILOGA VI

MERILA ZA OCENJEVANJE SISTEMA ZA ZAGOTAVLJANJE ZAKONITOSTI

Ta sporazum določa izvajanje sistema za zagotavljanje zakonitosti, s katerim se zjamči, da so ves les in vsi lesni proizvodi, ki so navedeni v tem sporazumu in se iz Liberije izvažajo v Unijo, pridobljeni popolnoma zakonito. Sistem za zagotavljanje zakonitosti mora zajemati:

- opredelitev zakonito pridobljenega lesa, pri kateri so navedeni zakoni, katerih zahteve je treba izpolnjevati, da bi se dovoljenje izdalo,
- nadzor nad dobavno verigo zaradi sledenja lesu od gozda do točke izvoza,
- preverjanje skladnosti z vsemi elementi opredelitve zakonitosti in nadzora nad dobavno verigo,
- postopke za izdajanje dovoljenj FLEGT, in
- neodvisni nadzor, da se zagotovi pričakovano delovanje sistema.

Praden shema izdajanja dovoljenj FLEGT začne delovati, se opravi tehnično ocenjevanje sistema za zagotavljanje zakonitosti. O pristojnostih in nalogah se pogodbenici skupaj dogovorita prek skupnega odbora za izvajanje Sporazuma. Ta merila za ocenjevanje opisujejo, kaj se od sistema za zagotavljanje zakonitosti pričakuje, in so podlaga pristojnostim in nalogam za ocenjevanje. Z ocenjevanjem se:

- pregledajo vse spremembe sistema, nastale po podpisu Sporazuma, in
- prouči delovanje sistema v praksi ter ali daje pričakovane rezultate.

1. OPREDELITEV ZAKONITOSTI

Zakonito pridobljen les je treba opredeliti na podlagi veljavne zakonodaje v Liberiji. Uporabljena opredelitev mora biti nedvoumna, objektivno preverljiva in operativno izvedljiva, vključevati pa mora vsaj zakone, ki urejajo naslednja področja:

- (a) pravice do sečnje: dodelitev pravic do sečnje lesa v okviru uradno razglašanih območij;
- (b) gozdarske dejavnosti: upoštevanje pravnih zahtev glede gospodarjenja z gozdovi, vključno s spoštovanjem ustrezne okoljske in delovne zakonodaje;
- (c) pristojbine in davki: upoštevanje pravnih zahtev glede davkov, pristojbin in dajatev, neposredno povezanih s sečnjo gozda in pravicami do sečnje;
- (d) drugi uporabniki: spoštovanje zakonite posesti drugih oseb ali njihovih pravic do uporabe zemljišč in virov, ki bi bili lahko prizadeti zaradi pravic do sečnje lesa, če navedene pravice obstajajo;
- (e) trgovina in carina: izpolnjevanje pravnih zahtev, ki veljajo za trgovinske in carinske postopke.

Ali je jasno, kateri zakonski instrument je podlaga za posamezni element opredelitve?

Ali so merila in kazalniki, ki jih je mogoče uporabiti za preizkus skladnosti z vsakim elementom opredelitve, podrobno opisani?

Ali so merila / kazalniki jasni, objektivni in operativno izvedljivi?

Ali je s kazalniki in merili mogoče jasno določiti vloge in odgovornosti različnih akterjev ter ali se s preverjanjem pravne skladnosti oceni uspešnost vseh zadevnih akterjev?

Ali opredelitev zakonitosti vključuje navedena glavna področja veljavne zakonodaje? Če ne: zakaj so bila nekatera področja zakonodaje izpuščena iz opredelitve?

Ali so zainteresirane strani pri pripravi opredelitve upoštevale vsa glavna področja veljavne zakonodaje?

Ali sistem za zagotavljanje zakonitosti vsebuje glavne zakonske določbe, opredeljene med predhodnimi razpravami med različnimi zainteresiranimi stranmi?

Ali se v opredelitvi zakonitosti upoštevajo vsi morebitni viri lesa, ki vstopa v dobavno verigo in je namenjen za Unijo, in ali so bili oblikovani ustrezni kazalniki za različne vire / postopke za dodeljevanje pravic?

Ali sta bila opredelitev zakonitosti in matrica za preverjanje zakonitosti spremenjena po sklenitvi prostovoljnega sporazuma o partnerstvu? Ali so bili opredeljeni kazalniki in merila za preverjanje teh sprememb? So bila opravljena posvetovanja z vsemi zadevnimi zainteresiranimi stranmi glede teh sprememb med postopkom, ki je ustrezno upošteval njihova stališča?

2. NADZOR NAD DOBAVNO VERIGO

Sistemi za nadzor nad dobavno verigo morajo zagotavljati verodostojnost sledljivosti lesnih proizvodov v vsej dobavni verigi od kraja sečnje ali točke uvoza do točke izvoza. Vedno ne bo nujno, da se ohrani fizična sledljivost za hloed, tovor hloedovine ali lesni proizvod od kraja izvoza do gozda izvora, vedno pa bo treba zagotoviti sledljivost med gozdom in prvo točko mešanja (npr. lesnim terminalom ali predelovalno enoto).

2.1 Pravice do izkoriščanja gozda

Območja, za katera so bile dodeljene pravice do gozdnih virov, so jasno določene, znani pa so tudi imetniki teh pravic.

Ali nadzorni sistem zagotavlja, da v dobavno verigo vstopa samo les z gozdnega območja z veljavnimi in dopustnimi pravicami za izkoriščanje gozda?

Ali nadzorni sistem zagotavlja, da so bile podjetjem, ki izvajajo dejavnosti sečnje, dodeljene ustrezne pravice za izkoriščanje gozda na zadevnih gozdnih območjih?

Ali so postopki za dodeljevanje pravic za izkoriščanje gozda ter informacije o dodeljenih pravicah za izkoriščanje gozda in njihovih imetnikih javno dostopni, kot to določa liberijska zakonodaja?

2.2 Sistemi za nadzor nad dobavno verigo

Obstajajo učinkoviti mehanizmi za sledenje lesa skozi celotno dobavno verigo od sečnje do točke izvoza.

Pristopi k identifikaciji lesa so lahko različni, in sicer od uporabe oznak za posamezne kose do zanašanja na dokumentacijo, ki spremlja tovor ali serijo. Pri izbiri metode je treba upoštevati vrsto in vrednost lesa ter nevarnost kontaminacije z nezakonito pridobljenim ali nepreverjenim lesom.

Ali so v nadzornem sistemu opredeljene in opisane vse mogoče dobavne verige?

Ali so v nadzornem sistemu opredeljene in opisane vse stopnje v dobavni verigi?

Ali so opredeljene in dokumentirane metode za (a) ugotavljanje porekla proizvoda in (b) preprečevanje mešanja z lesom iz neznanih virov v naslednjih stopnjah dobavne verige:

— les v gozdu,

— prevoz,

— vmesno skladiščenje,

— les, ki vstopi v obrat za primarno predelavo,

— predelovalne enote,

— vmesno skladiščenje,

— prevoz,

— prihod na točko izvoza?

Kateri organi so pristojni za nadzor nad tokovi lesa? Ali imajo zadostne človeške in druge vire za učinkovito izvajanje nadzornih dejavnosti?

Ali obstaja protokol za preverjanje rezultatov iz vzpostavljenih in opravljenih nadzornih postopkov?

Ali so postopki za izvajanje jasno opredeljeni in ali so z njimi seznanjene vse zainteresirane strani?

2.3 Količine

Obstajajo zanesljivi in učinkoviti mehanizmi za merjenje in evidentiranje količin lesa ali lesnih proizvodov v vsaki fazi dobavne verige, zlasti pa zanesljive in natančne ocene pred sečnjo, kar zadeva količino neposekanega lesa na vsakem območju poseka.

Ali nadzorni sistem zagotavlja količinske podatke o vložkih in izložkih v naslednjih fazah dobavne verige:

- neposekan les,
- hlodi v gozdu,
- prepeljan in skladiščen les,
- les, ki vstopi v obrat za primarno predelavo,
- nadzor v predelovalnih obratih,
- prihod na točko izvoza?

Kateri organi so pristojni za vnašanje količinskih podatkov v nadzorni sistem? Kako so ti organi povezani? Ali je osebje teh organov standardno usposobljeno za upravljanje podatkov? Ali imajo zadostne človeške vire in dovolj opreme?

Kakšna je kakovost nadzora podatkov?

Če so pristojni različni organi, kako se zagotavlja, da se nadzor in upravljanje podatkov izvajata na enak način in enako kakovostno pri vsakem organu?

2.4 Zbiranje podatkov

Vsi podatki so evidentirani na način, ki omogoča njihovo pravočasno usklajevanje s predhodnimi in kasnejšimi povezavami v verigi. Zanesljivo usklajevanje se izvaja za celotno dobavno verigo.

Ali so vsi količinski podatki evidentirani tako, da jih je mogoče takoj uskladiti s predhodnimi ali poznejšimi stopnjami v dobavni verigi?

Ali obstajajo metode za ocenjevanje ujemanja med neposekanim lesom, posekanim lesom in lesom, ki vstopi v obrat / doseže točko izvoza?

Ali obstajajo metode za ocenjevanje skladnosti med vstopnimi količinami neobdelanega lesa in izstopnimi količinami predelanih proizvodov v žagah in drugih obratih?

Ali je mogoče zanesljivo usklajevanje podatkov po posameznih proizvodih ali serijah lesnih proizvodov po vsej dobavni verigi?

Kateri informacijski sistemi in tehnologije se uporabljajo za shranjevanje, usklajevanje in evidentiranje podatkov? Ali so sistemi za zaščito podatkov zanesljivi?

Kako se preprečuje nepooblaščen dostop do sistemov (varovanje sistema)?

Kako se jamči zanesljivost varnostnih sistemov?

Kateri organ je pristojen za usklajevanje podatkov? Ali ima zadostne človeške in druge vire za učinkovito upravljanje podatkov?

Katere informacije o nadzoru nad dobavno verigo so dostopne javnosti?

Kako lahko zainteresirane strani pridejo do teh informacij?

2.5 Uvoženi lesni proizvodi

Izvajajo se ustrezna preverjanja za zagotovitev, da so bili uvoženi les in lesni proizvodi uvoženi v skladu z zakonskimi zahtevami in postopki, ki so bili vzpostavljeni zaradi zagotavljanja, da se bile navedene uvozne pošiljke zakonito pridobljene v skladu z zakonskimi določbami države poseka.

Kako se dokazuje zakonitost uvoženega lesa in lesnih proizvodov?

Katera dokazila so potrebna za dokazovanje, da so uvoženi proizvodi pridobljeni iz dreves, ki so bila v tretji državi zakonito posekana?

Ali se s sistemom za zagotavljanje zakonitosti ugotavlja istovetnost uvoženega lesa in lesnih proizvodov v celotni dobavni verigi?

Ali je ob uporabi uvoženega lesa mogoče iz dovoljenja FLEGT ugotoviti državo porekla lesa in državo porekla sestavin pri sestavljenih proizvodih?

Ali uporaba črtnih kod na uvoženem lesu zagotavlja, da se z dovoljenjem FLEGT izvažajo le gozdni proizvodi, ki so bili zakonito posekani in predelani?

3. PREVERJANJE

Preverjanje je izvajanje pregledov, da se zagotovi zakonitost lesa. Biti mora dovolj natančno in učinkovito, da je mogoče ugotoviti vsako neizpolnjevanje zahtev v gozdu ali dobavni verigi in pravočasno sprejeti korektivne ukrepe.

3.1 Organizacija

Preverjanje izvaja državni organ, organ tretje osebe ali oba skupaj, in sicer tisti, ki imajo ustrezne vire, upravljske sisteme ter strokovno in usposobljeno osebje, pa tudi zanesljive in učinkovite mehanizme za nadzor nad navzkrižji interesov.

Ali je vlada imenovala enega ali več organov za izvajanje nalog preverjanja? Ali je mandat (in z njim povezane odgovornosti) jasen in javen?

Ali so odgovornosti jasno dodeljene in zahtevane pristojnosti, povezane s temi odgovornostmi, natančno določene? Kako se uresničujejo?

Kako službe za preverjanje zakonitosti zagotavljajo boljše sodelovanje in racionalno upravljanje podatkov med upravami, vključenimi v nadzor nad gozdarskim sektorjem?

Ali ima organ za preverjanje na voljo zadostne vire za ustrezno preverjanje opredelitve zakonitosti in sistemov za nadzor nad dobavno verigo lesa?

Ali ima organ za preverjanje dokumentiran sistem upravljanja, ki:

- zagotavlja, da je njegovo osebje usposobljeno in ima potrebne izkušnje,
- izvaja notranji nadzor / spremljanje,
- vključuje mehanizme za nadzor nad navzkrižji interesov,
- zagotavlja preglednost sistema,
- opredeljuje in uporablja metodologijo preverjanja,
- uporablja mehanizem za obravnavo pritožb z možnostjo dostopa javnosti?

3.2 Preverjanje glede na opredelitev zakonitosti

Obstaja jasna opredelitev tega, kaj je treba preveriti. Metoda preverjanja je dokumentirana in zagotavlja, da je postopek sistematičen in pregleden, da temelji na dokazih, se izvaja v rednih časovnih presledkih in zajema vse, kar je vključeno v opredelitev.

Ali metoda preverjanja zajema vse elemente opredelitve zakonitosti in ali vključuje preizkuse skladnosti z vsemi opredeljenimi kazalniki?

Ali preverjanje zahteva:

- preglede dokumentacije, evidenc o sečnji in dejavnosti na terenu (tudi nenapovedane),
- zbiranje informacij pri zunanjih zainteresiranih strani,
- evidentiranje dejavnosti preverjanja, kar omogoča preglede notranjim revizorjem in neodvisnemu nadzorniku?

Ali so pristojnosti in institucionalne vloge jasno določene in se uporabljajo?

Ali so rezultati preverjanja glede na opredelitev zakonitosti javno dostopni? Kako lahko zainteresirane strani pridejo do teh informacij?

3.3 Preverjanje sistemov za nadzor nad dobavno verigo

Obstaja jasno področje uporabe, ki določa, kaj se preverja, in zajema celotno dobavno verigo od sečnje do izvoza. Metoda preverjanja je dokumentirana in zagotavlja, da je postopek sistematičen in pregleden, da temelji na dokazih, se izvaja v rednih časovnih presledkih in zajema vse, kar je vključeno v področje uporabe, določa pa tudi redno in pravočasno usklajevanje podatkov na vsaki stopnji v verigi.

Ali metoda preverjanja v celoti zajema preverjanje nadzora nad dobavno verigo?

Je to jasno formulirano v metodi preverjanja?

Kateri dokazi potrjujejo dejansko preverjanje nadzora nad dobavno verigo?

Ali so pristojnosti in institucionalne vloge jasno določene in se uporabljajo?

Ali so rezultati preverjanja v zvezi z nadzorom nad dobavno verigo javno dostopni? Kako lahko zainteresirane strani pridejo do teh informacij?

3.4 Neskladnost

Mehanizem za obravnavanje neskladnosti omogoča obdelavo vseh primerov neskladnosti z zahtevami preverjanja zakonitosti. Obstaja delujoč in učinkovit mehanizem za izvrševanje ustreznih korektivnih ukrepov, če se odkrijejo kršitve.

Ali je navedena zahteva določena v sistemu za preverjanje?

Ali so bili razviti mehanizmi za odpravo neskladnosti? Ali se uporabljajo v praksi?

Ali so kršitve in sprejeti korektivni ukrepi ustrezno evidentirani? Ali se ocenjuje učinkovitost korektivnih ukrepov?

Katere informacije o odkritih kršitvah so javno dostopne?

3.5 Pritožbe

Pritožbeni mehanizem omogoča obravnavanje vseh pritožb v zvezi s preverjanjem zakonitosti.

Ali obstaja pritožbeni mehanizem, ki je na voljo vsem zainteresiranim stranem? Ali so organi za preverjanje vzpostavili mehanizme za prejemanje in odzivanje na pritožbe zainteresiranih strani ali neodvisnih opazovalcev? Ali so organi za preverjanje vzpostavili mehanizme za prejemanje in odzivanje na kršitve, ki so jih odkrili državni uradniki?

Ali je jasno, kako se pritožbe sprejemajo, dokumentirajo, pošljejo višji ravni v obravnavo (po potrebi) in kako jih obravnavajo?

4. IZDAJANJE DOVOLJENJ

Liberija je imenovala organ za izdajanje dovoljenj, ki je v celoti odgovoren za izdajanje dovoljenj FLEGT. Dovoljenja FLEGT se izdajajo za posamezne pošiljke.

4.1 Organizacija

Kateri organ je pristojen za izdajanje dovoljenj FLEGT?

Ali je vloga organa za izdajanje dovoljenj in njegovega osebja pri izdajanju dovoljenj FLEGT jasno opredeljena in javna?

Ali so opredeljene zahteve glede pristojnosti in ali je vzpostavljen notranji nadzor nad osebjem organa za izdajanje dovoljenj?

Ali ima organ za izdajanje dovoljenj na voljo ustrezne vire za izvajanje svojih nalog?

4.2 Izdajanje dovoljenj FLEGT

Ali ima organ za izdajanje dovoljenj dokumentirane postopke za izdajanje dovoljenj?

Ali so ti postopki javno dostopni, vključno s kakršnimi koli plačljivimi pristojbinami?

Kaj dokazuje, da se ti postopki v praksi pravilno uporabljajo?

Ali se izdana in zavrnjena dovoljenja ustrezno evidentirajo?

Ali so v evidencah jasno navedena dokazila, na podlagi katerih so bila dovoljenja izdana?

Ali so zahteve za izdajanje dovoljenj jasno opredeljene in ali je z njimi seznanjen tudi izvoznik?

Ali izvozniki v celoti razumejo merila za izdajanje dovoljenj FLEGT?

Katere informacije o izdanih dovoljenjih so javne?

4.3 Postopki za obravnavanje poizvedb o izdanih dovoljenjih

Ali lahko pristojni organi države članice Unije pridobijo pojasnila o izdanih dovoljenjih FLEGT?

Ali so bili vzpostavljeni postopki za komuniciranje med organom za izdajanje dovoljenj in pristojnimi organi v Uniji?

Obstajajo načini, da druge zainteresirane strani na nacionalni ali mednarodni ravni opravijo poizvedbe o izdanih dovoljenjih FLEGT?

4.4 Mehanizem za obravnavanje pritožb

Obstaja mehanizem za obravnavanje pritožb in sporov, ki nastanejo zaradi izdajanja dovoljenj. Ta mehanizem je primeren za obravnavanje vseh pritožb glede delovanja sheme izdajanja dovoljenj.

Ali obstaja dokumentirani pritožbeni mehanizem, ki je na voljo vsem zainteresiranim stranem?

Ali je jasno, kako se pritožbe sprejemajo, dokumentirajo, pošljejo višji ravni v obravnavo (po potrebi) in kako jih obravnavajo?

5. SMERNICE O NEODVISNEM NADZORU SISTEMA

Neodvisni nadzor (IA) je funkcija, ki je neodvisna od liberijskih regulativnih organov v gozdarskem sektorju. Njegov namen je ohraniti verodostojnost sheme izdajanja dovoljenj FLEGT s preverjanjem, ali vsi vidiki sistema za zagotavljanje zakonitosti delujejo v skladu z načrti.

5.1 Institucionalna ureditev

5.1.1 Imenovanje organa

Liberija je uradno odobrila funkcijo neodvisnega nadzornika ter mu omogoča učinkovito in pregledno delovanje.

5.1.2 Neodvisnost od drugih elementov sistema za zagotavljanje zakonitosti

Organizacije in posamezniki, ki sodelujejo pri upravljanju ali regulaciji gozdnih virov, so jasno ločeni od organizacij in posameznikov, vključenih v neodvisni nadzor.

Ali ima vlada dokumentirane zahteve glede neodvisnosti neodvisnega nadzornika?

Ali se zahteva, da organizacijam ali posameznikom, ki imajo poslovni interes ali institucionalno vlogo v gozdarskem sektorju obeh pogodbenic, ni dovoljeno opravljati funkcije neodvisnega nadzornika?

5.1.3 Imenovanje neodvisnega nadzornika

Neodvisni nadzornik se imenuje po preglednem postopku, za njegove dejavnosti pa obstajajo jasna in javno dostopna pravila.

Ali je vlada javnosti omogočila dostop do pristojnosti in nalog neodvisnega nadzornika?

Ali je vlada dokumentirala postopke za imenovanje neodvisnega nadzornika in z njimi seznanila tudi javnost?

5.1.4 Mehanizem za obravnavanje pritožb

Obstaja mehanizem za obravnavanje pritožb in sporov, ki nastanejo zaradi izvajanja neodvisnega nadzora. Ta mehanizem je primeren za obravnavanje vseh pritožb glede delovanja sheme izdajanja dovoljenj.

Ali obstaja dokumentiran mehanizem za obravnavanje pritožb, ki je na voljo vsem zainteresiranim stranem?

Ali je jasno, kako se pritožbe sprejemajo, dokumentirajo, pošljejo višji ravni v obravnavo (po potrebi) in kako jih obravnavajo?

5.2 Neodvisni nadzornik

5.2.1 Organizacijske in tehnične zahteve

Funkcija neodvisnega nadzornika je neodvisna od drugih elementov sistema za zagotavljanje zakonitosti in deluje v skladu z dokumentirano strukturo upravljanja, politikami in postopki, ki ustrezajo mednarodno sprejetim dobrim praksam.

Ali neodvisni nadzornik deluje v skladu z dokumentiranim sistemom upravljanja, ki izpolnjuje zahteve smernic ISO 17021 ali podobnih standardov?

5.2.2 Metoda nadzora

Metoda neodvisnega nadzora temelji na predložitvi dokazov, preverjanja pa se izvajajo v točno določenih časovnih presledkih.

Ali metoda neodvisnega nadzora določa, da morajo vsi rezultati temeljiti na objektivnih dokazih o delovanju sistema za zagotavljanje zakonitosti?

Ali metoda določa najdaljše časovne presledke, v katerih je treba preveriti vsak element sistema za zagotavljanje zakonitosti?

Ali vlada neodvisnemu nadzorniku zagotavlja dostop do informacij in virov, ki mu omogočajo učinkovito izvajanje nalog?

5.2.3 Področje uporabe nadzora

Neodvisni nadzornik deluje v skladu s pristojnostmi in nalogami, ki jasno določajo, kaj se nadzoruje, in zajemajo vse dogovorjene zahteve za izdajanje dovoljenj FLEGT.

Ali metoda neodvisnega nadzora zajema vse elemente sistema za zagotavljanje zakonitosti in določa glavne preskuse učinkovitosti?

5.2.4 Zahteve glede poročanja

Neodvisni nadzornik predloži predhodno poročilo skupnemu odboru za izvajanje Sporazuma. Odbor JIC razpravlja o poročilih neodvisnega nadzornika in morebitnih korektivnih ukrepih.

Ali pristojnosti in naloge neodvisnega nadzornika določajo zahteve glede poročanja in njegove pogostnosti?

Ali je pristojnostih in nalogah nadzornika ter postopkih odbora JIC opisan postopek objavljanja rezultatov nadzora?

6. MERILA SISTEMA ZA OCENJEVANJE, VZPOSTAVLJENEGA V UNIJI ZARADI SPREJEMANJA DOVOLJENJ FLEGT

V Uredbi o shemi FLEGT in njenih izvedbenih ukrepih so določeni postopki za vzpostavitev sheme izdajanja dovoljenj FLEGT, vključno s postopki, ki omogočajo preverjanje, ali imajo lesni proizvodi iz Liberije, namenjeni sprostitvi v prosti promet v Uniji, ustrezno dovoljenje FLEGT. Ti postopki zahtevajo tudi, da države članice Unije imenujejo organ, ki je za to pristojen.

Ker gre za nove ukrepe, sprejete posebej za izvajanje sheme FLEGT, se prouči stopnja pripravljenosti Unije za izvajanje preverjanja dovoljenj FLEGT.

Ali so vse države članice Unije določile pristojne organe? Ali je bila ta informacija javno objavljena?

Ali so bili postopki za obdelavo dovoljenj FLEGT vzpostavljeni v vseh državah članicah Unije? Ali so bili ti postopki javno objavljeni?

Ali je bila sprejeta ustrezna zakonodaja, če so države članice Unije presodile, da je to potrebno?

Ali so se pristojni organi in carinski organi dogovorili o metodah komuniciranja?

Ali so bili vzpostavljeni postopki, ki Uniji ali kateri koli osebi ali organu, ki ga imenuje Unija, omogočajo dostop do ustreznih dokumentov in podatkov ter izogibanje morebitnim težavam, ki bi lahko ovirale dobro delovanje sheme izdajanja dovoljenj FLEGT?

Ali so bili vzpostavljeni postopki, s katerimi se neodvisnemu nadzorniku omogoči dostop do vseh ustreznih dokumentov in podatkov?

Ali so se države članice Unije in Evropska komisija dogovorile o metodah poročanja? Ali so bili sprejeti postopki za objavljanje teh poročil?

Ali je v postopkih predviden primer, ko ima blago dovoljenje FLEGT, vendar se blaga ne sprejme? Ali so bili predvideni postopki za poročanje o vseh neskladjih v dovoljenjih in obravnavanje kršitev?

Ali so bile objavljene informacije o kaznih za različne vrste kršitev?

PRILOGA VII

ČASOVNI NAČRT IZVAJANJA

Ta načrt določa glavne mejnike pri izvajanju prostovoljnega sporazuma o partnerstvu. Po sklenitvi dogovora o prostovoljnem sporazumu o partnerstvu in njegovem parafiranju se začne z oblikovanjem sistemov, nadaljnjim razvojem zakonskega okvira, krepitvijo zmogljivosti in drugimi podpornimi ukrepi, ki so potrebni za vzpostavitev učinkovitega in popolnoma delujočega nacionalnega sistema za zagotavljanje zakonitosti. Ratifikacija prostovoljnega sporazuma o partnerstvu bi lahko trajala ter formalna struktura skupnega odbora za izvajanje Sporazuma (JIC) ne bo vzpostavljena in se pripadajoče obveznosti do poročanja in spremljanja ne bodo izvajale, dokler obe pogodbenici Sporazuma ne ratificirata in slednji ne začne veljati, kot je opisano v členu 31 Sporazuma. Do takrat se ustanovi mehanizem za dialog (člen 19). Kot je prikazano v okvirnem časovnem načrtu se začne z izvajanjem dejavnosti, ki so načrtovane za leto 2011, po parafiranju prostovoljnega sporazuma o partnerstvu.

Ključni rezultati	Merniki (dejavnosti)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		Pripravljalna stopnja			Operativna stopnja			
Vzpostavljene strukture za izvajanje prostovoljnega sporazuma o partnerstvu	Ustanovljena prehodna struktura za dialog o prostovoljnem sporazumu o partnerstvu Unija-Liberija (pred ustanovitvijo odbora JIC)	X						
	Ustanovljen prehodni odbor predstavnikov zainteresiranih strani (npr. usmerjalni odbor za pregovore o prostovoljnem sporazumu o partnerstvu)	X						
	Ustanovljen odbor JIC		X					
	Poročanje odbora JIC		X					
	Letna poročila pripravljena		X	X	X	X	X	X
	Postopki odbora JIC oblikovani		X					
Nacionalne strukture za izvajanje Sporazuma:	Ustanovljeni medoddelčni koordinacijski mehanizmi		X					
	Ustanovljen nacionalni odbor predstavnikov zainteresiranih strani za spremljanje izvajanja prostovoljnega sporazuma o partnerstvu		X					
	Liberijski oddelek za izdajanje dovoljenj (LLD) popolnoma opremljen, kadrovskega zapolnjen in delujoč			X				
Zmogljivosti okrepljene	Podroben petletni načrt usposabljanja in naložb	X						
	Izvajanje načrta za naložbe v krepitev zmogljivosti			X	X	X	X	X
	Usposabljanje komercialnega dela zasebnega sektorja		X	X	X			
	Sodelovanje z malimi gospodarskimi subjekti, ki se ukvarjajo s sečnjo z motorno žago		X	X	X	X	X	
	Sodelovanje civilne družbe s skupnostmi pri krepitevi njihovih zmogljivosti	X	X	X	X	X	X	
Vzpostavljen finančni mehanizem in zagotovljeni viri za učinkovito izvajanje prostovoljnega sporazuma o partnerstvu	Vzpostavljen mehanizem za usklajevanje in zagotavljanje podpore zunanjih donorjev in nacionalne pomoči za izvajanje prostovoljnega sporazuma o partnerstvu	X	X					
	Razvoj kratkoročnega in dolgoročnega načrta izvajanja, namenjenega potencialnim virom pomoči za dejavnosti prostovoljnega sporazuma o partnerstvu	X	X					
	Podpora zagotovljena		X	X				
	Zagotovljeno dolgoročno trajnostno nacionalno financiranje delovanja sistema za zagotavljanje zakonitosti						X	X

Ključni rezultati	Merniki (dejavnosti)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		Pripravljalna stopnja			Operativna stopnja			
Sistem za zagotavljanje zakonitosti: vzpostavljeno preverjanje zakonitosti	Sistemi razviti							
	Sistem sledenja spremenjen zaradi vključitve zahtev glede izvajanja prostovoljnega sporazuma o partnerstvu		X	X				
	Razviti postopki za preverjanje zakonitosti vključujejo nove zakonske zahteve		X	X				
	Sistemi za upravljanje podatkov razviti za vključitev zahtev prostovoljnega sporazuma o partnerstvu		X	X				
	Razviti podrobni postopki in smernice za nepospravljene hlode in zaseženi les		X	X				
	Podrobni postopki in smernice za uvoženi les		X	X				
	Domači trg in neformalni trg vključena v sistem za zagotavljanje zakonitosti						X	
	Proizvodi, nastali posredno zaradi kmetovanja, vključeni v sistem za zagotavljanje zakonitosti (les kavčukovcev in drugih drevesnih vrst)			X				
	Inštitucije okrepljene							
	Sklenjena pogodba z zunanjim izvajalcem (ESP)		X					
	Ustanovljen vladni organ za spremljanje izvajanja pogodbe	X						
	Zunanji izvajalec vzpostavlja in upravlja delovanje liberijski oddelek za preverjanje (vključno s sodelovanjem uradnikov organa za razvoj gozdov, napotenih na delo k zunanjemu izvajalcu)		X	X	X	X	X	
	Zunanji izvajalec krepi zmogljivosti različnih vladnih organov na področju preverjanja zakonitosti, kot to določajo podrobni postopki			X	X			
Prenos funkcij preverjanja na liberijski oddelek za preverjanje organa za razvoj gozdov (podrobni prenos v ključnih fazah je sestavni del pogodbe)						X	X	
Sistem za zagotavljanje zakonitosti: izdajanje dovoljenj vzpostavljeno	Liberijski oddelek za preverjanje pripravil postopke za izdajanje dovoljenj		X					
	Izvozna dovoljenja postopno odpravljena; liberijski oddelek za preverjanje začel uporabljati novi sistem izdajanja dovoljenj			X				
	Izdajanje dovoljenj FLEGT za izvozne pošiljke, namenjene v Unijo in na druge trge				X	X	X	X
	Vzpostavljeni mehanizmi za komuniciranje s pristojnimi organi Unije			X				

Ključni rezultati	Merniki (dejavnosti)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		Pripravljalna stopnja			Operativna stopnja			
Sistem za zagotavljanje zakonitosti: neodvisni nadzor vzpostavljen	Sklenjena pogodba z neodvisnim nadzornikom		X					
	Razviti operativni postopki po dogovoru z odborom JIC			X				
	Začetek neodvisnega nadzora in objava poročil			X	X	X	X	X
Dovoljenja FLEGT priznana v Uniji	Zunanje ocenjevanje delovanja sistema za zagotavljanje zakonitosti in postopkov Unije; po potrebi se opravijo spremembe (glej Prilogo VI)			X				
	Odbor JIC potrdi datum, ko Unija začne priznavati dovoljenja FLEGT			X				
	Sistem za zagotavljanje zakonitosti deluje in Unija priznava dovoljenja				X			
Vzpostavljeno spremljanje s strani civilne družbe	Krepitev zmogljivosti civilne družbe (CS) za izvajanje spremljanja		X	X				
	Postopki civilne družbe za spremljanje podrobno določeni		X					
	Vzpostavljeno spremljanje s strani civilne družbe			X	X	X	X	X
Izvrševanje zakonodaje in izboljšanje regulativnega okvira	Sprejeti predpisi o gozdovih skupnosti (FC)		X					
	Opredelitev zakonitosti posodobljena			X				
	Predpisi o motornih žagah sprejeti		X					
	Opredelitve zakonitosti posodobljena			X				
	Sprejet predpis o nepospravljenih hlodih na koncesijskih območjih			X				
	Sprejeti predpisi o lesu v tranzitu			X				
	Sprejeti podrobni postopki in smernice za les v tranzitu		X	X				
	Sprejeti predpisi o uvozu lesu			X				
	Sprejeti predpisi o zaseženem lesu			X				
	Izboljšava postopkov za socialne sporazume; druge socialne in okoljske določbe sprejete		X	X				
	Sprememba opredelitve zakonitosti			X				X
	Pregled predpisov iz opredelitve zakonitosti na podlagi izkušenj pri izvajanju sistema za zagotavljanje zakonitosti						X	
Okrepljene zmogljivost za izvrševanje zakonodaje			X	X	X			

Ključni rezultati	Merniki (dejavnosti)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		Pripravljalna stopnja			Operativna stopnja			
Vzpostavljeno reguliranje in spremljanje domačega trga	V okviru sistema za zagotavljanje zakonitosti vzpostavljeni postopki za preverjanje zakonitosti na domačem trgu (vključitev v preverjanje zakonitosti in sistem sledenja)			X	X			
	Vzpostavitev sistema za zbiranje podatkov				X			
	Ocena prispevka neformalnega sektorja k nacionalnem (lokalnem) gospodarstvu (redno spremljanje se vzpostavi pozneje)						X	
	Usposabljanje gospodarskih subjektov, ki se ukvarjajo s sečnjo z motorno žago, za delo v skladu z novimi predpisi in postopki			X	X	X	X	X
Spremljanje učinkov prostovoljnega sporazuma o partnerstvu	Sklenitev pogodb z organizacijami, ki pripravljajo temeljne študije		X					
	Okvir spremljanja, ki ga je določil odbor JIC		X					
	Rutinsko spremljanje s poročanjem odboru JIC			X	X	X	X	X
Komunikacija	Pripravljen (P) in izveden (I) načrt komuniciranja, namenjen ozaveščanju javnosti		P	I	I	I	I	I
	Organizacija sejmov s trgovinskimi partnerji zaradi spodbujanja koristi, ki jih prinaša les z dovoljenjem FLEGT			X		X		X
	Vzpostavljene informacijske točke in zmogljivosti (glej Prilogo IX)	X	X	X				
	Smernice za pripravo socialnih sporazumov	X	X				X	
	Posebne smernice za doseganje skladnosti s sistemom za zagotavljanje zakonitosti za različne zainteresirane strani		X	X	X	X		
	Objavljena poročila o spremljanju izvajanja prostovoljnega sporazuma o partnerstvu in poročila odbora JIC		X	X	X	X	X	X

PRILOGA VIII

DODATNI UKREPI

1. OZADJE

Gozdarski sektor v Liberiji je v postopku okrevanja in ponovnega razvoja po umiku sankcij ZN, ki so veljale zoper posek v letu 2006. Novi zakonski okvir je vzpostavljen, določena pa so tudi gozdna območja, ki jih je treba ohraniti, ter tista, ki jih je dovoljeno komercialno izkoriščati in jih lahko uporabljajo skupnosti. V pripravi so novi predpisi, namenjeni urejanju neformalnega sektorja, znanega pod imenom „sečnja z motorno žago“, ki z lesom oskrbuje zlasti domači trg.

Pregled zmogljivosti vladnih služb, gospodarskih subjektov v zasebnem sektorju in civilne družbe za izvajanje funkcij, določenih v novih zakonskih okvirih in politikah, ki je bil opravljen decembra 2010 v pripravah na prostovoljni sporazum o partnerstvu, kaže na veliko vrzel med predvidenimi funkcijami in dejansko zmogljivostjo. Učinkovito delovanje sistema za zagotavljanje zakonitosti, opisano v tem sporazumu, zahteva okrepljeno zmogljivost za temeljne regulativne funkcije in nadgradnjo sistemov iz Priloge II.

Za učinkovito izvajanje tega sporazuma sprejme Liberija vrsto podpornih ukrepov, kot je določeno v členu 15(1) tega sporazuma v sodelovanju z državami članicami Unije, Evropsko komisijo in drugimi razvojnimi partnerji. S temi ukrepi se:

- (a) vzpostavijo izvedbene strukture, ki zagotavljajo učinkovito usklajevanje;
- (b) okrepijo zmogljivosti ključnih zainteresiranih strani;
- (c) vzpostavi sistem za zagotavljanje zakonitosti;
- (d) okrepi pravn in regulativni okvir;
- (e) spremlja domača trgovina z lesom in njen pomen za nacionalno gospodarstvo;
- (f) spremlja učinek prostovoljnega sporazuma o partnerstvu na skupnosti in gospodarske subjekte v zasebnem sektorju;
- (g) spremlja izvajanje prostovoljnega sporazuma o partnerstvu;
- (h) komunicira z zainteresiranimi stranmi na nacionalni in mednarodni ravni;
- (i) posodobi strateški okvir za gozdarski sektor.

Potencialni podporni ukrepi so opisani v nadaljevanju. Ti se nadalje razvijejo v podrobne akcijske načrte, vključno z naložbenimi načrti, že na začetni stopnji izvajanja prostovoljnega sporazuma o partnerstvu.

2. IZVEDBENE STRUKTURE

Institucionalne strukture se vzpostavijo, da se omogoči tekoče delovanje in usklajevanje med vladnimi in nevladnimi organi, ki sodelujejo pri izvajanju prostovoljnega sporazuma o partnerstvu. Na podlagi obstoječih struktur se v okviru organa za razvoj gozdov ustanovi dva nova oddelka, in sicer liberijski oddelk za preverjanje in liberijski oddelk za izdajanje dovoljenj. Vzpostavitev mehanizma za usklajevanje med vladnimi agencijami in krepitev zmogljivosti obstoječih oddelkov za prevzemanje novih funkcij sta prednostni nalogi v prvem letu. V prvem letu izvajanja Sporazuma se ustanovi struktura za upravljanje podizvajalske pogodbe za sistema za preverjanje / sledenje. Med pripravami na izvajanje Sporazuma je prednostna naloga tudi tehnična podpora za načrtovanje in krepitev potrebnih zmogljivosti (npr. opis delovnih mest, zaposlovanje, sodelovanje s strokovnjaki in medresona komunikacije med organom za razvoj gozdov drugimi resornimi agencijami, tj. agencijo za zaščito okolja, in ministrstvi za trgovino in industrijo, delo, kmetijstvo in finance (urad za koncesije in carinski urad)).

3. KREPITEV ZMOGLJIVOSTI

Krepitev zmogljivosti se zahteva za vse, ki sodelujejo pri izvajanju prostovoljnega sporazuma o partnerstvu. Pri načrtovanju omenjenega je treba upoštevati tekočo in načrtovano sektorsko podporo, kot je navedeno v členu 15 tega sporazuma. Krepitev zmogljivosti obsega: (a) tehnično usposabljanje vladnih agencij, zlasti organa za razvoj gozdov, agencije za zaščito okolja in carinskega urada; (b) usposabljanje osebja organa za razvoj gozdov, ki sodelujejo z zunanjim izvajalcem; (c) usposabljanje skupin civilne družbe, da se jim omogoči spremljanje dejavnosti sistema za zagotavljanje zakonitosti in da se jim omogoči, da skupnostim pomagajo pri sodelovanju v gozdarskih dejavnostih; (d) pomoč skupinam, ki sečnjo izvajajo z motornimi žagami, pri ustanavljanju zadrug in pri pridobivanju tehničnih znanj; (e) usposabljanje na področju upravljanja informacij za sistem za zagotavljanje zakonitosti in redno krepitev zmogljivosti za analiziranje in objavo sektorskih informacij, in (f) krepitev zmogljivosti s tehnologijo, vključno z zagotavljanjem ustrezne strojne, programske in komunikacijske opreme.

Zaradi usmerjanja naloge znatne krepitev zmogljivosti in z upoštevanjem analize vrzeli v zmogljivosti iz decembra 2010 razvije Liberija obsežen petletni načrt usposabljanja, ki odraža tekoče in načrtovane pobude, razločuje usposabljanje na delovnem mestu, ki ga izvaja izvajalec preverjanja / sistema sledenja, in drugimi potrebnimi usposabljanji, in določa usposabljanja, ki se lahko vključijo v obstoječe pobude in za katere so potrebna dodatna usposabljanja, prilagojena zahtevam prostovoljnega sporazuma o partnerstvu.

Poleg tega Liberija pripravi tudi petletni načrt naložb, v katerem se določijo potrebna oprema in pripadajoči operativni stroški, gradnja ali prenova obratov ter vzdrževanje, naložbe, za katere bo poskrbel zunanji izvajalec zaradi morebitne predaje, naložbe, pridobljene v okviru obstoječih financiranih pobud, in naložbe, ki potrebujejo dodatno financiranje. Kot je določeno v členu 15 tega sporazuma, pogodbenici sodelujeta v okviru veljavnih ureditev, da se zagotovijo sredstva, ki so potrebna za navedeno krepitev kapacitet.

4. MEHANIZMI FINANCIRANJA

Razviti je treba podrobne proračune za vse ukrepe iz te priloge in urediti financiranje. Slednje vključuje določanje prispevka, ki Liberija lahko zagotovi iz lastnih virov, in prispevka donatorjev ter prepoznavanje in pritegnitev potencialnih donatorjev k sodelovanju. Ključni ukrepi so lahko:

- (a) vzpostavitev mehanizmov za zagotavljanje financiranja;
- (b) razvoj obsežnega kratkoročnega in dolgoročnega proračuna ter podrobnih predlogov in virov za financiranje izvajanja prostovoljnega sporazuma o partnerstvu;
- (c) prepoznavanje podpore iz liberijskih virov ter podpore, ki naj jo zagotovijo Unija in drugi razvojni partnerji, vključno z usklajevanjem obstoječe donatorske podpore, če je to potrebno;
- (d) zagotavljanje sredstev.

5. VZPOSTAVITEV SISTEMA ZA ZAGOTAVLJANJE ZAKONITOSTI

Sistem za zagotavljanje zakonitosti se zgradi na obstoječih sistemih in strukturah, ki že delujejo v Liberiji. Podpora je potrebna za nadgradnjo sistemov, da se zagotovi preverjanje skladnosti z opredelitvijo zakonitosti iz Priloge II, in sicer po postopkih iz iste priloge. Podporni ukrepi se osredotočijo na dejavnosti za vzpostavitev funkcionalne zmogljivosti v številnih vladnih agencijah in na uvajanje neodvisnega nadzora. Mednje spadajo vzpostavitev preverjanja zakonitosti, sistema izdajanja dovoljenj FLEGT in neodvisnega nadzora ter nadgradnja obstoječega sistema sledenja v skladu z zahtevami sistema za zagotavljanje zakonitosti.

5.1 Vzpostavitev sistema za preverjanje zakonitosti

Liberija sklene pogodbo z zunanjim izvajalcem, ki bo vzpostavil in upravljal delovanje sistema za preverjanje zakonitosti in sistema sledenja v obdobju petih let, nato pa bo opravil njegov prenos. Osrednji dela naloge je okrepitev zmogljivosti resornih vladnih agencij, da bi lahko izvajale potrebne funkcije. Zunanji izvajalec sodeluje neposredno z osebjem organa za razvoj gozdov, ki so nاپoteni na delo k njemu in bodo v prihodnosti postali del liberijskega oddelka za preverjanje. Ključni ukrepi so lahko:

- (a) sodelovanje z usposobljenim predstavnikom stranke, ki pomaga pri pripravi podrobnih specifikacij in pogodbenih dokumentov za zunanjega izvajalca in pri izvajanju izbirnih postopkov;

- (b) objava razpisa za zbiranje ponudb, njihov izbor in ocenjevanje s ciljem, da se sklene pogodba z zunanjim izvajalcem;
- (c) pogajanja za sklenitev pogodbe tipa „zgradi-upravljaj-prenesi“ z zunanjim izvajalcem;
- (d) napotitev ustreznega osebja organa za razvoj gozdov na delo k zunanjemu izvajalcu;
- (e) ustanovitev nadzorne strukture za spremljanje delovanja zunanjega izvajalca;
- (f) vzpostavitev in upravljanje delovanja sistema za zagotavljanje zakonitosti iz Priloge II k temu sporazumu;
- (g) vključitev postopkov glede žag in drobcev lesa kavčukovcev v sistem sledenja;
- (h) vključitev uvoženega in zaseženega lesa v sistem sledenja;
- (i) razširitev sistema za zagotavljanje zakonitosti na les, namenjen domačemu trgu;
- (j) prenos sistemov, s katerimi je upravljal zunanji izvajalec, na organ za razvoj gozdov.

5.2 Ustanovitev liberijskega oddelka za izdajanje dovoljenj

Organ za razvoj gozdov ustanovi oddelek za izdajanje dovoljenj, ki je pristojen za izdajanje dovoljenj FLEGT za vse izvozne pošiljke. Slednji razvij podrobne postopke za izdajanje dovoljenj FLEGT in zagotavlja usklajenost z izvoznimi postopki ter poskrbi za postopno opuščanje veljavnega sistema izvoznih dovoljenj, ko sistem izdajanja dovoljenj FLEGT začne delovati. Zato so lahko ključni ukrepi naslednji:

- (a) razvoj dodatnih postopkov, po potrebi s strokovno pomočjo, za prilagoditev obstoječega sistema izvoznih dovoljenj z izdajanjem dovoljenj FLEGT;
- (b) ustanovitev oddelka v okviru organa za razvoj gozdov;
- (c) zaposlovanje osebja in tehničnega svetovalca;
- (d) priprava osnutkov predpisov o izdajanju izvoznih dovoljenj;
- (e) postopna opustitev izvoznih dovoljenj;
- (f) izdajanje dovoljenj FLEGT;
- (g) vzpostavitev mehanizmov za komuniciranje s pristojnimi organi Unije.

5.3 Vzpostavitev mehanizma neodvisnega nadzora

Kot je navedeno v Prilogi V Liberija sklene pogodbo z neodvisnim nadzornikom, da se zagotovi tekoče delovanje sistema za zagotavljanje zakonitosti in sistemom z jamči kredibilnost, še zlasti za mednarodne trge. Liberija sklene pogodbo z neodvisnim nadzornikom ob posvetovanju z Unijo, in sicer v skladu z liberijskimi postopki za javna naročila in smernicami iz Priloge V. Zato so lahko ključni ukrepi naslednji:

- (a) objava javnega razpisa za neodvisnega nadzornika, pregled ponudb, izbira in pogajanje z neodvisnim nadzornikom;
- (b) priprava podrobnih postopkov za neodvisnega nadzornika, ki jih potrdi skupni odbor za izvajanje Sporazuma;

(c) začetek izvajanja neodvisnega nadzora;

(d) gradnja zmogljivosti za izvajanje pregledov in poročanje.

5.4 Zunanji pregled delujočega sistema za zagotavljanje zakonitosti

Kot določa Priloga VI, se opravi neodvisno tehnično ocenjevanje sistema za zagotavljanje zakonitosti, in sicer preden ta začne delovati in preden organi Unije začnejo s priznavanjem dovoljenj FLEGT. Ključni ukrepi so lahko:

(a) izvajanje neodvisnega ocenjevanja sistema za zagotavljanje zakonitosti, pregled izida ocenjevanja in po potrebi prilagoditev sistema;

(b) obveščanje odbora JIC o izidu ocenjevanja in dogovor o datumu, ko shema izdajanja dovoljenj začne delovati in od katerega organi Unije morajo preverjati dovoljenja FLEGT, preden blagu dovolijo vstop na trg Unije.

6. KREPITEV IZVRŠEVANJA ZAKONODAJE IN REGULATIVNEGA OKVIRA

Liberija sočasno z izvajanjem sistema za zagotavljanje zakonitosti prouči tudi učinkovitost regulativnega in izvršilnega sistema in skladnost zakonskega okvira, ki ureja gozdarski sektor, in po potrebi uvede izboljšave. Razvoj opredelitve zakonitosti in posvetovanja ter preskusi v praksi, ki so se izvajali med njenim oblikovanjem, so razkrili področja v predpisih, ki jih je treba dodatno spremeniti, da se gospodarskim subjektom zagotovijo jasne smernice. Ključni ukrepi so lahko:

(a) regulatorni pregled izvajanja sistema za zagotavljanje zakonitosti po petih letih, kar je dovolj časa, da se odkrijejo morebitne pomanjkljivosti pri uporabi in preverjanju pravne skladnosti;

(b) izboljšanje naslednjih področij pravnega okvira: smernice za pogajanja o socialnih sporazumih; predpisi o gozdovih skupnosti; postopki za ravnanje z nepospravljenimi hlodi; postopki za ravnanje z lesom, zaseženim zaradi kršitve zakonodaje; smernice o vključevanju neodvisnih shem certificiranja v sistem za zagotavljanje zakonitosti; postopki za pripravo izločitvenega seznama; postopki za sledenje lesu v predelovalnih obratih; predpisi o dostopu tretjih oseb in uporabi gozdnih virov na koncesijskem območju; predpis o sečnji z motorno žago; predpisi o uvozu lesa in lesu v tranzitu; izboljšanje postopka presoje vpliva na okolje (ELA) in okoljskega upravljanja na pogodbenem območju za posek;

(c) izboljšanje predpisov o varnosti in socialnem varstvu delavcev v gozdarski industriji;

(d) vse potrebne prilagoditve matrice za preverjanje zakonitosti iz Priloge II, ki izhajajo iz spreminjanja zakonodaje.

7. SPREMLJANJE NOTRANJEGA TRGA LESA

Domači trg lesa je zelo pomemben za nacionalno gospodarstvo, vendar ni dovolj razumljen in pretežno zakonsko neurejen. Liberija bo sprejela nove predpise, s katerimi bo zakonodajo približala malim gospodarskim subjektom, ki se ukvarjajo s sečnjo z motorno žago. Proizvodnja za domači trg se vključi v sistem za zagotavljanje zakonitosti in sprejmejo se regulativni ukrepi, ki so namenjeni izboljšanju zakonodaje, zagotavljanju poštene trgovine in ukrepov za varstvo okolja v sedanjem neformalnem sektorju, ki deluje izven regulativnega sistema. Ključni ukrepi so lahko:

(a) organizacija domačega trga lesa;

(b) izboljšanje pravnega okvira v zvezi z domačim trgom lesa;

(c) vzpostavitev informacijskega sistema;

(d) vzpostavitev ustreznega sistema sledljivosti za prodani les na domačem trgu;

(e) vključitev prodaje domačega lesa v sistem za zagotavljanje zakonitosti.

8. SPREMLJANJE UČINKA PROSTOVOLJNEGA SPORAZUMA O PARTNERSTVU

Spremljanje splošnih socialnih, okoljskih in tržnih učinkov prostovoljnega sporazuma o partnerstvu ter njegovih učinkov na skupnosti, ki so odvisne od gozdov, je potrebno, da se zagotovi izpolnjevanje ciljev Sporazuma. Zato so lahko ključni ukrepi naslednji: oblikovanje okvira za spremljanje, vključno z izhodiščnim scenarijem in dogovorjenimi kazalniki, ki pokrivajo elemente, kot so: izboljšanje upravljaljskih struktur; dodeljevanje pravic za uporabo gozdov; socialni sporazumi in delitev koristi s prizadetimi skupnostmi; količina zakonito pridobljenega lesa v primerjavi s količino nezakonito pridobljenega; dokazila o izvrševanju zakonodaje; količine zaseženega lesa in njegovo uničenje; učinkovitost zajemanja prihodkov; učinkovitost izplačevanja dohodkov prizadetim skupnostim; trgi za liberijski les in učinek prostovoljnega sporazuma o partnerstvu na njeno konkurenčnost. Odbor JIC vzpostavi učinkovito spremljanje, kot je navedeno v Prilogi X.

9. SPREMLJANJE IZVAJANJE PROSTOVOLJNEGA SPORAZUMA O PARTNERSTVU

Odbor JIC je v celoti pristojen za nadzor in spremljanje izvajanja prostovoljnega sporazuma o partnerstvu. Sem spadajo pregled poročila neodvisnega nadzornika in odzivanje nanje ter pregled spremljanja učinkov. Poleg tega tudi druge zainteresirane strani in civilna družbe spremljajo izvajanje prostovoljnega sporazuma o partnerstvu in tako prispevajo k učinkovitemu izvajanju sistema za zagotavljanje zakonitosti. Odbor JIC prejema poročila zainteresiranih strani in zagotovi, da se vzpostavi učinkovit pritožbeni mehanizem za odpravljanje ugotovljenih težav. Ključni ukrepi so lahko:

- (a) podpora nacionalnemu odboru za spremljanje, v katerem sodelujejo različne zainteresirane strani, iz člena 16 tega sporazuma pri organizaciji javnih posvetovanj glede izvajanja prostovoljnega sporazuma o partnerstvu, na katerih lahko zainteresirane strani izrazijo svoja stališča;
- (b) spremljanje, ki ga izvaja civilna družba, vključno z zagotavljanjem, da se pomisleki skupnosti ustrezno ubesedijo in sporočijo liberijskemu oddelku za preverjanje, liberijskemu oddelku za izdajanje dovoljenj in neodvisnemu nadzorniku, nacionalnemu odboru za spremljanje, v katerem sodelujejo različne zainteresirane strani, in odboru JIC.

10. KOMUNIKACIJA

Komunikacija podpira izvajanje prostovoljnega sporazuma o partnerstvu in je bistvena za izboljšanje podobe sektorja glede na težko zgodovinsko ozadje Liberije in njene lesne industrije. Prostovoljni sporazum o partnerstvu je priložnost za izboljšanje njene preglednosti, odgovornosti in zakonitosti. Vrednost informiranja o vladnih prizadevanjih za izboljšanje upravljanja v gozdarskem sektorju je treba vedno znova ponavljati. Prostovoljni sporazum o partnerstvu ne bo vplival samo na državno upravo, ampak tudi na različne skupine zainteresiranih subjektov in širšo javnost; ravno zato je potrebna podrobna strategija komuniciranja, ki bo prinašala potrebne informacije o prostovoljnem sporazumu o partnerstvu, njegovih učinkih in koristih, in sicer ne samo o gospodarskih, pač pa tudi o okoljskih in socialnih. Informiranje o načrtovanih dejavnostih in dosežkih v okviru prostovoljnega sporazuma o partnerstvu je namenjeno:

- (a) spodbujanju sodelovanja in zagotavljanju skladnosti dejavnosti različnih zainteresiranih strani;
- (b) zagotavljanju javnega dostopa do informacij, da se olajša spremljanje;
- (c) izboljšanju ugleda liberijskega lesa na mednarodnem trgu;
- (d) zagotavljanju podpore javnosti za ukrepe, ki jih Liberija izvaja za spodbujanje trajnostnega gospodarjenja z gozdnimi viri in razvoj skupnosti, ki so od teh virov odvisne, in
- (e) povečanju koristi prostovoljnega sporazuma o partnerstvu za zainteresirane strani in širšo javnost.

Liberija zato podpira ukrepe, s katerimi se zagotavlja učinkovito komuniciranje o ciljih in rezultatih prostovoljnega sporazuma o partnerstvu. Ključni ukrepi so lahko:

- (a) priprava in izvajanje strategije komuniciranja, ki je namenjena dvigovanju ozaveščenosti javnosti prek sodobnih in tradicionalnih medijev. Cilje tega je tekoče obveščanje javnosti in sodelujočih v trgovini z lesom o izvajanju prostovoljnega sporazuma o partnerstvu ter njegovih učinkih in prednostih;
- (b) prepoznavanje ustreznih ciljnih skupin ter priprava tiskanih in elektronskih sporočil s tekočimi novicami o prostovoljnem sporazumu o partnerstvu za vse ciljne skupine;

-
- (c) vzpostavitev platforme za izmenjavo informacij, namenjeno doslednem sporočanju informacij domačim in mednarodnim partnerjem, vključno z njeno umestitvijo v širšo izvedbeno strukturo;
  - (d) organizacija sejmov, na katerih sodelujejo potencialni trgovinski partnerji in ki so namenjeni spodbujanju koristi, ki jih prinaša les z dovoljenjem FLEGT;
  - (e) vzpostavitev sistemov za zadevne vladne organe, ki se uporabljajo za objavo informacij in odzivanje na zahteve po informacijah na podlagi zakona o prostem dostopu do informacij, kot je določeno v Prilogi IX.
-

PRILOGA IX

JAVNI DOSTOP DO INFORMACIJ IN UKREPI ZA ZAGOTAVLJANJE PREGLEDNOSTI

V skladu z željami liberijske vlade po preglednem in odgovornem gospodarjenju z naravnimi viri, kot to dokazuje skrbno izvajanje Pobude za preglednost v ekstraktivni industriji (EITI), se pogodbenici strinjata, da so objava informacij in drugi ukrepi za izboljšanje preglednosti temeljnega pomena za uspešno izvajanje prostovoljnega sporazuma o partnerstvu, kot je določeno v členu 21 tega sporazuma. Zato sta obe pogodbenici zavezani rednemu objavljanju vseh informacij, ki zanimajo zainteresirane strani, in informacij, ki lajšajo izvajanje in spremljanje prostovoljnega sporazuma o partnerstvu. V tej prilogi na navedene informacije, ki jih objavi liberijska vlada ali jih ta lahko da na voljo javnosti na podlagi zakona o prostem dostopu do informacij.

1. KATEGORIJE INFORMACIJ, KI SE REDNO OBJAVLJAJO

Kot določata oddelka 2.5 in 2.6 zakona o prostem dostopu do informacij, se redno objavljajo informacije, navedene v nadaljevanju. Informacije se lahko dajo na voljo na različne načine, kar je odvisno od narave informacij in ciljne skupine; ti načini so:

- (a) spletne strani;
- (b) izvedbena platforma z več zainteresiranimi stranmi;
- (c) javna srečanja;
- (d) tiskovne konference;
- (e) nacionalni radio in televizija;
- (f) brošure in glasila.

Kot je navedeno v Prilogi VIII, se pripravi podrobna strategija komuniciranja, ki podpira sporočanje informacij vsem zainteresiranim stranem na najprimernejši način.

1.1 Informacije, ki se nanašajo izključno na prostovoljni sporazum o partnerstvu

- (a) prostovoljni sporazum o partnerstvu in vse njegove priloge;
- (b) poročila skupnega odbora za izvajanje Sporazuma, ki morajo vsebovati vsaj naslednje informacije:
  - število dovoljenj FLEGT, ki jih je izdala Liberija,
  - število zavrnjenih vlog za izdajo dovoljenj FLEGT,
  - primeri neupoštevanja postopka izdajanja dovoljenj FLEGT v Liberiji in sprejeti ukrepi za reševanje takih primerov,
  - letne količine lesa in lesnih izdelkov, izvoženih v Unijo,
  - število dovoljenj FLEGT, ki jih je prejela Unija,
  - količine lesa in lesnih proizvodov, uvoženih v Unijo na podlagi sheme izdajanja dovoljenj FLEGT, po državi članici Unije, v kateri je bil uvoz opravljen;
- (c) poročila neodvisnega nadzornika;
- (d) postopki, ki urejajo delovanje odbora JIC;
- (e) povzetki in druga poročila odbora JIC, vključno s študijami o spremljanju in učinkih, kot je določeno v Prilogi X;
- (f) postopki ter pristojnosti in naloge, ki urejajo delovanje nacionalnega odbora predstavnikov zainteresiranih strani za spremljanje izvajanja prostovoljnega sporazuma o partnerstvu;

- (g) smernice za doseganje skladnosti s sistemom za zagotavljanje zakonitosti za različne zainteresirane strani;
- (h) smernice za pripravo socialnih sporazumov.

1.2 Informacije o upravljanju gozdarskega sektorja

- (a) vladne agencije, ki izvajajo nadzor gozdarskega sektorja in morajo v skladu z ureditvijo iz oddelkov 2.1–2.3 zakona o prostem dostopu do informacij iz leta 2010 redno objavljati informacije in dokumente, med drugim tudi:
  - zakonodajo, ki ustanavlja vladno agencijo ali organ,
  - svoje obstoječe politike, postopke in pravila,
  - svoj proračun,
  - finančna poročila vladne agencije ali organa,
  - organigram, iz katerega je razvodna hierarhična struktura,
  - temeljne pogodbe,
  - postopek za pritožbe zoper odločitve organa ali njegovih uradnikov,
  - resolucije upravnega odbora,
  - revizijska poročila,
  - pripombe javnosti, poročila, strategije in priročnike v zvezi z gozdarskim sektorjem v skladu z oddelkom 18.15 zakona o reformi nacionalnega gozdarstva;
- (b) vsa zakonodaja in podzakonski akti ter operativni postopki, ki jih je sprejela liberijska vlada. Sem spadajo vsi vidiki regulativnega okvira, ki se navajajo v liberijski opredelitvi zakonitosti v Prilogi II.

1.3 Informacije o dodelitvi gozdnih virov

- (a) izdana gozdarska dovoljenja, vključno s pogodbo o prodaji lesa, pogodbo o gospodarjenju z gozdovi, dogovori in dovoljenja za poslovanje in predelavo lesnih proizvodov, vključno z dovoljenjem za gospodarjenje z gozdom in dovoljenjem za uporabo lesa v zasebne namene;
- (b) pogodbeni dogovori o kmetijskih koncesijah v zvezi s proizvodi iz Priloge I;
- (c) dokumenti v zvezi z javnimi razpisi; poročilo razpisne komisije o predizboru;
- (d) dodeljene koncesijske pogodbe;
- (e) socialni sporazumi med gozdnimi skupnostmi in vsemi imetniki pogodb ali dovoljenj;
- (f) karte gozdov skupnosti in njihove površine;
- (g) seznam in karte vseh dodeljenih pogodb o prodaji lesa, dovoljenj za uporabo lesa v zasebne namene, dovoljenj za gospodarjenje z gozdom in pogodb o gospodarjenju z gozdovi.

1.4 Informacije o proizvodnji na podlagi gozdnih virov

- (a) količine in denarne vrednosti (ugotovljene na podlagi potrjenih cenikov FOB) izkoriščenih gozdnih virov, predelanih gozdnih proizvodov in izvoženih gozdnih proizvodov, o katerih se poroča:
  - kot o skupni letni proizvodnji,
  - po drevesnih vrstah iz vsakega dovoljenja o izkoriščanju gozdnih virov;
- (b) letna količinah lesa in lesnih proizvodov, ki so bili uvoženi v Liberijo ali so bili prek nje v tranzitu;

- 1.5 Informacije o pristojbinah in prejemkih na področju gozdarstva
- (a) preglednica z vsemi pristojbinami in davki na področju gozdarstva;
  - (b) cene FOB.
- 1.6 Informacije o izvrševanju zakonodaje na koncesijskih območjih
- (a) naložene kazni in seznam oseb, ki so jih dejansko plačale, in oseb, ki jih niso plačale ali so zahteve izpolnile;
  - (b) letna količina lesnih proizvodov, prodanih na javnih dražbah, in vrednost prodaje.
2. INFORMACIJE, KI SO DOSTOPNE JAVNOSTI NA PODLAGI ZAKONA O PROSTEM DOSTOPU DO INFORMACIJ
- Postopki za dovolitev dostopa do informacij, evidenc in dokumentov na podlagi te priloge sledijo postopkom iz oddelkov 3.1–3.14 poglavja 3 zakona o prostem dostopu do informacij.
- 2.1 Informacije o dodelitvi gozdnih virov
- (a) dokumenti o predizboru, ki so na voljo na zahtevo po zaključku predizbornega postopka
    - seznam predizbranih podjetij;
  - (b) dokumenti o javnem razpisu, ki so na voljo na zahtevo po izboru najboljše ponudbe in po uradni obvestitvi vseh ponudnikov:
    - razpisna dokumentacija,
    - poročilo razpisne komisije;
  - (c) seznam prepovedanih oseb (tj. oseb, ki jim je prepovedano biti deležnik v komercialnih gozdarskih podjetjih, ker opravljajo javno funkcijo);
  - (d) seznam izločenih oseb (tj. oseb, izločenih iz liberijske gozdarske industrije, ker so sodelovali pri uporabi, upravljanju ali izkoriščanju gozdnih virov ter podpirali ali sodelovali v javnih izgredih, v katerih se je uporabljalo tudi orožje);
  - (e) seznam začasno izključenih oseb (tj. oseb, začasno izključenih zaradi neplačevanja finančnih obveznosti, povezanih z uporabo gozdov);
  - (f) vsi dokumenti, evidence in informacije v zvezi z odobrenimi poslovnimi načrti in načrti gospodarjenja z gozdovi;
  - (g) lokacija in lastništvo na zemljišču, za katero je bilo izdano dovoljenje o izkoriščanju gozdnih virov;
  - (h) imena imetnikov gozdnih virov in kratek opis območij, za katera so bila izdana dovoljenja o izkoriščanju gozdnih virov (velikost območja in vrsta gozdnega vira).
- 2.2 Informacije o proizvodnji na podlagi gozdnih virov
- (a) količina in lokacija lesa, ki je na voljo za posek na podlagi letnega načrta poseka na koncesijo;
  - (b) informacije o liberijski zbirki podatkov sistema za zagotavljanje zakonitosti;
  - (c) letna količina lesnih proizvodov, ki se uporabijo na domačem trgu glede na vrsto proizvoda in drevesno vrsto.

2.3 Informacije o predelavi

- (a) seznam registriranih predelovalnih podjetij in njihovi kontaktni podatki;
- (b) proizvodna zmogljivost podjetja na predelovalno enoto;
- (c) letna količina predelanih hlodov po drevesnih vrstah in vrstah proizvoda na predelovalca.

2.4 Informacije o pristojbinah in prejemkih na področju gozdarstva

- (a) znesek pristojbin in davkov, ki ga gospodarskim subjektom v gospodarskem sektorju odmeri ministrstvo za finance in zneski, plačani na posameznega imetnika pogodbe za izkoriščanje gozdnih virov;
- (b) znesek, ki ga vlada prejme in dodeli skladu za razvoj gozdov skupnosti;
- (c) znesek, ki ga vlada prejme in dodeli nacionalnemu skladu za skupne koristi skupnosti;
- (d) znesek, ki ga navedeni nacionalni sklad prejme in dodeli odboru skupnosti za razvoj gozdov, z razčlenitvijo po projektih, datumih in prizadetimi skupnostmi;
- (e) izidi pritožb javnosti v zvezi s posebnim skladom za razvoj gozdov in nacionalnim skladom za skupne koristi skupnosti ali v zvezi s katerim koli odborom skupnosti za razvoj gozdov.

2.5 Informacije o izvrševanju zakonodaje na koncesijskih območjih

- (a) obtožbe o kršitvah, prijetja, poravnave in obsodbe, povezane z dejavnostmi po dovoljenju o izkoriščanju gozdnih virov, kot jih evidentira organ za razvoj gozdov;
- (b) računi o plačilu pristojbin za dovoljenja o izkoriščanju gozdnih virov in informacije o plačilu.

3. POSTOPEK ZA DOSTOP DO JAVNIH INFORMACIJ, EVIDENC ALI DOKUMENTOV

Ta priloga je v skladu z liberijskim zakonom o prostem dostopu do informacij, ki določa, da mora vsaka javna inštitucija in zasebni subjekt, ki prejema javna sredstva in ima koristi od izvajanja javne funkcije ali jo sam izvaja, opisati način, po katerem lahko javnosti pridobi dostop do različnih informacij.

Organ za razvoj gozdov in druge javne agencije so razvile so razvijajo postopke za javni dostop do informacij.

Da bi bila ta priloga izvedljiva, je treba razviti in potrditi postopke / smernice / navodila za odzivanje na zahteve po informacijah. Poleg tega se med izvajanjem tega sporazuma dodatno razvijejo tudi določbe glede poročanja in javnega razkritja, ki veljajo za liberijski oddelek za izdajanje dovoljenj in liberijski oddelek za preverjanje.

PRILOGA X

FUNKCIJE SKUPNEGA ODBORA ZA IZVAJANJE SPORAZUMA

Pogodbenici v skladu s členom 19 tega sporazuma ustanovita skupni odbor za izvajanje Sporazuma (JIC), ki je organ za spremljanje in odločanje. JIC je pristojen za nadzor in spremljanje izvajanja tega sporazuma. Namenjen je olajšanju dialoga in izmenjave informacij o delovanju tega sporazuma. JIC zlasti:

(a) glede upravljanja izvajanja tega sporazuma:

1. objavlja letna poročila o izvajanju tega sporazuma v skladu s Prilogo IX;
2. priporoči datum, ko naj bi shema izdajanja dovoljenj FLEGT začela delovati, in sicer po izvedbi ocenjevanja delovanja sistema za zagotavljanje zakonitosti in na podlagi meril za ocenjevanje iz Priloge VI;
3. pregleduje napredek pri doseganju ciljev in časovno omejenih ukrepov iz tega Sporazuma ter pri zadevah, ki se nanašajo na izvajanje tega sporazuma;
4. predlaga in/ali sprejme ukrepe za izboljšanje izvajanja tega sporazuma;
5. spreminja priloge v skladu s členom 26 tega sporazuma;
6. obravnava težave, na katere opozori ena od pogodbenic, in skuša rešiti morebitne spore, ki lahko nastanejo pri izvajanju člena 10 Sporazuma;
7. obravnava težave, na katere opozori ena od pogodbenic, in v skladu s členom 24 tega sporazuma skuša rešiti morebitne spore, ki lahko nastanejo zaradi različnih mnenj pogodbenic;
8. objavlja poročila in povzetke, ki so namenjeni zagotavljanju, da je delo odbora JIC čim bolj pregledno;

(b) glede spremljanja in ocenjevanja izvajanja tega sporazuma:

1. spremlja skupni napredek pri izvajanju tega sporazuma, vključno z delovanjem sistema za zagotavljanje zakonitosti;
2. organizira redne skupne misije za pregledovanje učinkovitosti in učinkov tega sporazuma na podlagi razpoložljivih informacij;
3. spremlja razmere na trgu in o njih redno poroča, tako da po potrebi naroča študije in na podlagi poročil o razmerah na trgu priporoča ukrepe, ki jih je treba sprejeti;
4. ocenjuje družbene, gospodarske in okoljske vplive tega sporazuma v skladu z ustrežno dobro prakso in merili, o katerih se pogodbenici dogovorita, ter obravnava težave, ugotovljene med izvajanjem pregledov in ocenjevanj;
5. ugotavlja težave, povezane z izvajanjem tega sporazuma, in predlaga primerne ukrepe za njihovo odpravljanje;

(c) glede neodvisnega nadzora izvajanja tega sporazuma:

1. potrjuje postopkovni priročnik neodvisnega nadzornika v skladu s Prilogo V;
2. pregleduje poročila, ki jih izda neodvisni nadzornik, in vse pritožbe glede delovanja sheme izdajanja dovoljenj FLEGT na ozemlju katere koli od pogodbenic;
3. pregleduje poročila in pritožbe glede dela neodvisnega nadzornika ter daje svoje soglasje ukrepom, ki jih je treba sprejeti;
4. objavlja poročila o neodvisnem nadzorniku, kot to določata prilogi V in IX;
5. po potrebi spremlja ukrepe za odpravljanje težav, ki jih je odkril neodvisni nadzornik;

(d) glede vključevanja zainteresiranih strani v izvajanje in spremljanje tega sporazuma:

1. izdaja priporočila o potrebah pri krepitvi zmogljivosti za uspešno izvajanje tega sporazuma in o morebitni potrebi za povečanje zmogljivosti in sodelovanja zasebnega sektorja in civilne družbe pri spremljanju spoštovanja zakonodaje na področju gospodarjenja z gozdovi v Liberiji;
  2. sprejema ustrezne ukrepe za spodbujanje sodelovanja zadevnih zainteresiranih strani pri izvajanju tega sporazuma;
  3. po potrebi ustanavlja delovne skupine ali druge pomožne organe za področja dela, ki zahtevajo posebna strokovna znanja ali mnenje zainteresiranih strani.
-